VESTERN

Bobi Frimark

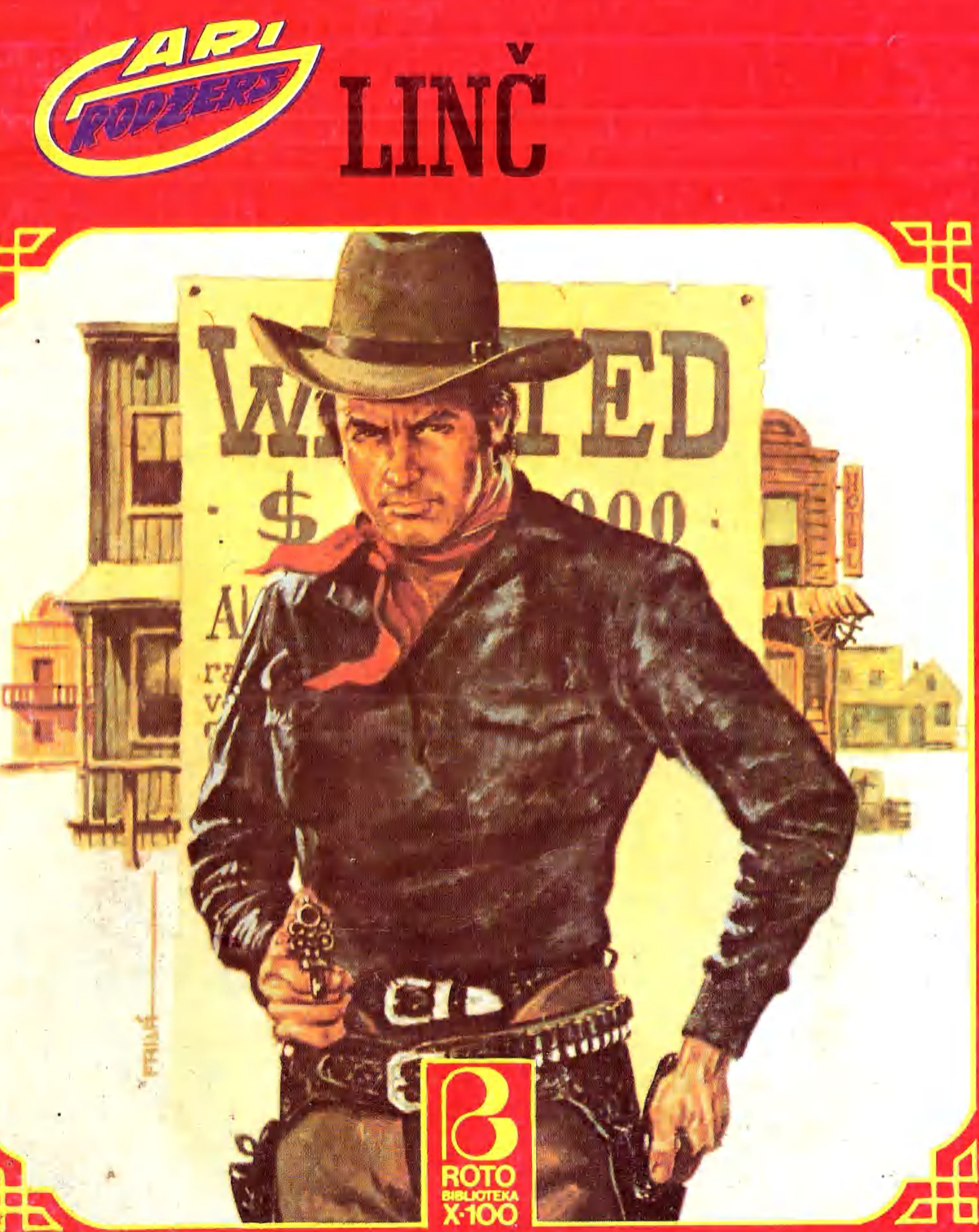

LINČ

BROJ 230 ● 27 DINARA

VESTERN

230

1991

Bobi Frimark

Gari Rodžers

LINČ

X-100

Urednik izdanja
PIROŠKA MATIĆ

Lektor
J. STOJIČEVIĆ

Recenzent,
S. IVANOVIĆ

*Izdaje i štampa NIŠP »DNEVNIK« Novi Sad, Vojvođanskih brigada 7, telefon 021/621-555 ● Žiro račun 65700-603-7711 ● Direktor »Dnevnika« **Miodrag Karadžić** ● Za izdavača: **Ilija Vojnović** ● Odgovorni urednik: **Milorad Predojević** ● Grafički urednik: **Juliš Arvanitidis** ● Sekretar redakcije: **Zdenka Karabasil** ● Korektor: **Sava Malešević***

YU ISSN 0353—5916

Bobi Frimark

GARI RODŽERS

LINČ

1.

Sve dokle je pogled mogao da dopre, okolina se nadimala bujnom travom, sočnim pašnjacima i šumarcima, a sredinom te nestvarne lepote proticala je mirna, bistrozelena rečica Fajer Krik, vijugajući brežuljkastim pejzažom.

Oregon, pomisli Din Sarandon. Obećana zemlja. Mnogi žitelji Istoka i sa juga su je zamišljali baš upravo onako kako je u stvarnosti i izgledala. Mnogo toga je u Oregonu bilo nesvakidašnje i nestvarno, čudno u najmanju ruku, baš kao i naziv pitome rečice na čijoj obali je Din zaustavio konja da ga napoji. Njen kum mora da je bio neki šaljivdžija kada ju je nazvao Fajer Krik[1].

Din Sarandon je bio visok, krupan čovek suncem opaljenog lica, odeven u tkanenu košulju i pantalone i jaknu od kože. Na glavi je nosio široki stetson, a bio je naoružan sa velikim koltom kalibra 48 o desnom bedru i puškom skraćene cevi pripasanoj u futroli na levom bedru. Njegovih dvadeset i sedam godina lako su mogli da zavaraju posmatrača, jer Din Sarandon je, uprkos svojoj relativnoj mladosti, bio iskusan zapadnjak. Delio je pravdu u više gradova Kanzasa i Arizone i to prilično uspešno, a pošto se nikada nije razdvajao od svoje puške skraćene cevi, prozvali su ga: Čovek sa puškom.

U poslednjem mestu gde je šerifovao, Mogolan Bendu, u Arizoni, ga je i zateklo pismo mlađeg brata Brada. Pozivao ga je da dođe u daleki Oregon, gde je uspeo da kupi komad plodne zemlje. Bradova želja je bila da njih dvojica na toj zemlji podignu mali ali uzoran ranč. Tako se Din Sarandon odlučio na putovanje. Voleo je šerifski poziv, ali i svog mlađeg brata, tako da nije bio načisto šta će učiniti kada dođe u Fajer Krik Siti, hoće li ostati sa bratom i preobratiti se u rančera ili će, pošto ga već vidi i sa njim provede izvesno vreme, nastaviti putovanje za svojom sretnom šerifskom zvezdom vodiljom.

Pošto je napojio konja, pri tom se i sam osveživ̌si, Din pojaha prašnjavim putem prema zapadu i ubrzo naiđe na putokaz na kojem je pisalo: Fajer Krik Siti — 4 milje.

Tri meseca je već bilo isteklo pošto je Din Sarandon primio poslednje Bradovo pismo, ali nije mogao da Mogolan Bend, gde je stekao ugled i reputaciju i gde je imao dosta prijatelja, ostavi dok za sebe nije pronašao odgovarajuću zamenu. Tek tada, a to je bilo mesec dana ranije, krenuo je za Oregon. Brinulo ga je što za ta dva meseca više nije primio nijedno bratovo pismo, kao i činjenica da je, u poslednjoj njegovoj poruci, između redova intuitativno osetio Bradovu uznemirenost.

---

1) Fajer Krik (engl. Fire Creek) — Vatreni potok

Prema Bradovom opisu, kupljeni ranč je trebalo da se nalazi sa druge strane Fajer Krik Sitija i Din se nadao da je i tamo zemlja isto tako dobra i plodna kao i ona kojom je jahao.

Kada se Fajer Krik Siti ukazao na vidiku, Din se iznenadi. Bio je navikao na male, prašnjave, neugledne gradiće kakvih je bilo na stotine diljem Kanzasa, Teksasa, Novog Meksika i Arizone i mada je, u podsvesti, očekivao da bi Fajer Krik Siti mogao da bude drugačiji, nije očekivao da će videti ono što je ugledao. Svaka kuća i zgrada bile su mala remek dela drvodeljstva u čije izrade je sigurno bilo utrošeno mnogo truda i ljubavi. Sve su bile čiste, sveže obojene belom bojom, što je okolini davalo harmoničan, nežan i privlačan kontrast koji je odmarao oči umornog putnika. Sve su kuće bile poređane u besprekornom nizu sa obe strane ulice i imale su trotoare u istoj ravni. Poslovni deo grada se sastojao iz neizostavnog saluna, velike prodavnice mešovitom robom, štale sa kovačnicom, zgrade koja se izdizala visinom i isticala velikim slovima firme »BANKA«, jednog prostranog hotela sa divnim terasama i malog, ukusnog restorana sa baštom na tremu. Niže niz ulicu, prema šumarku topola, pored kojih je proticao Fajer Krik, bilo je podignuto nekoliko desetina stambenih zgrada, različitog oblika i veličine koje su sve, do jedne pred sobom imale lepa travnata i cvetna dvorišta; niske, drvene ogradice nežnih boja, popločane staze i ljupka, mala, dvorišna vratanca.

Kada se Din zaustavio pred salunom »Dolar«, dok je konja vezivao za konjovez, još jednom se obazreo niz ulicu primetivši i prisustvo male saračke radnje, apoteke, više kancelarija i do restorana šerifskog ureda.

Din krenu prema leptirastim vratima saluna i nesvesno opusti revolver u desnoj futroli, i opipa levom rukom kundak puške skraćene cevi koja mu je dopirala do ispod kolena.

Sa žarkog dnevnog sunca, u salunu ga dočeka prilična tama, tako da za nekoliko trenutaka nije mogao ništa da vidi. Nagonski se, međutim, odmah uklonio sa vrata. Bila je to navika sticana godinama u borbi za opstanak, jer nikada se nije moglo unapred znati gde i kada vreba opasnost.

U lokalu su se nalazili tri gosta i barmen. Za obližnjim stolom sedeo je čovek od četrdesetak godina, neugodnog izgleda, zarastao u bradu, sa revolverom oslobođenog uzice u futroli na desnom bedru. Pred njim na stolu ležala je poluprazna boca viskija i puna čaša. Druga dvojica stajali su pred šankom. Jedan od njih bio je omanji, stariji čovek u gradskom odelu, prgavih očiju i lukavog pogleda, a drugi, koji je rastom tek za koji inč bio niži od Dina, na prsluku je nosio mesinganu zvezdu. Za razliku od mnogih drugih gradova Oregona, kroz koja je Din prošao, Fajer Krik Siti je imao pravog šerifa.

Sva tri gosta se okrenuše prema ulazu i sa vidnim zanimanjem pogledaše došljaka.

Prostorija je zaudarala na proliveno piće i to Dina podseti da od skromnog doručka, parčeta prožvakanog usoljenog goveđeg mesa, nije ništa ni pojeo, ni popio, izuzev vode. No, pre nego što utoli žeđ i glad, nameravao je da se raspita o Bradu.

— Dobar dan, ljudi — obratio se svim prisutnim prilazeći šanku, a onda se obratio predstavniku zako-

na: — Šerife, bio bih vam zahvalan kada biste rekli put do ranča »DBS«?

— Do ranča »DBS«? — ponovi čovek za zvezdom, i namršti se. — Sigurno ste pogrešili, stranče. Odavde pa do Karltona ne postoji imanje sa takvim nazivom.

U šerifovom glasu osećao se prizvuk mrzovoljnosti i odbojnosti, ali i nabusitosti. Česti su takvi bili ljudi koji su svojom funkcijom štitili ličnu beznačajnost i beskrupolozno se koristili službenim položajem. Kao da je jedva čekao da Din protuslovi njegovom mišljenju.

No, Dinu nije bilo do kavge. Nasmešio se samo i ljubazno dodao:

— Možda se nismo razumeli šerife...

— Nemaš ti, stranče, šta da razumeš — umešao se grubim glasom čovek koji je sedeo za stolom. — Čuo si, šerifa. Ne postoji takav ranč u okolini...

— U redu je, Milk — reče šerif prilično iznenađen Milkovim ponašanjem. Do sada je sa njim imao samo probleme a sada se bradonja stavlja na njegovu stranu. — Da čujemo stranca.

Milk nešto progunđa sebi u bradu, i ućuta.

— Hteo sam da kažem — nastavi Din Sarandon — da moj brat tako naziva svoj ranč. On se zove Sarandon... Brad Sarandon.

U lokalu tajac i zaprepašćenje. Da se Abraham Linkoln lično pojavio u salunu, ne bi proizveo takav utisak od iznenađenja a čoveku u štofanom odelu cigara ispade iz usta. Barmen se ukočio sa čašom u ruci i zabezeknuto gledao u došljaka.

— Vi... vi ste brat Brada Sarandona? — zamuca šerif.

— Da, zašto je to tako čudno? — upita Din ne shvatajući reakciju prisutnih. — Dakle, da li biste mi rekli gde bih mogao da pronađem Brada?

Na šerifovom licu umesto iznenađenja pojavi se izraz zluradosti.

— Reći ću vam, gospodine, reći ću vam gde ćete ga pronaći. Pođite do vrata i pogledajte prema brdašcu na severu... Pođite, pođite.

Pomislivši da je posredi šala, Din osmotri ostalu trojicu. Sva trojica su bili mrtvački ozbiljna, pa on pođe do vrata i pogleda u pravcu koji mu je šerif naznačio.

Dinu se sledi krv u žilama. Brdašce beše načičkano krstovima.

— Tamo leži vaš brat — dobaci šerif.

— Mrtav? — jedva prozbori Din kome se namah kamen bola uvali u želudac.

Nesigurnim koracima, duboko potresen, vratio se za šank.

— Mrtav — ponovi šerif.

— Ali, kako? — zavapi Din. — Brad je bio zdrav kao dren. — Tada mu puče pred očima i on procedi kroz zube: — Ubijen?

Ćutnja prisutnih mu potvrdi da je u pravu.

— Kako je ubijen? — upita Din osećajući kako mu onaj kamen u želucu puca i počinje da vri poput lave. — Ko ga je ubio?

Šerif sleže ramenima.

— Teško je to reći, gospodine Sarandon. Bilo je najmanje tridesetak ljudi.

— Linč? — zaprepasti se Din. — Zbog čega, do đavola?! Brad nikome u životu nije, ružnu reč rekao. Pa on čak ni oružjem nije umeo dobro da rukuje!

— Za to mu nije ni bilo potrebno oružje.

— Za to? Za šta za »to«, do vraga?!

— Da bi silovao ćerku Krisa Riza.

— Silovao... — zabezeknu se Din.

Brad? To nije moglo da bude istina. Brad je bio miroljubiv, blage naravi i povučen. Izbegavao je kavgu, krčme, kockanje i lake žene. I baš zbog toga što je previše pitom živeo u svetu gde vlada grubost i zakon jačeg, Din se uvek bojao za njega. I takav mladić da siluje... Ne! — Serife, to što ste rekli za moga brata najobičnija je i najgnusnija laž!

Šerif pozelene od gneva, a bradonja koji je sedeo za stolom preteći ustade. Ruka mu se nađe veoma blizu drške revolvera.

— Niko nije nazvao Džeka Barneta lažovom — unese se predstavnik zakona Dinu u lice — i ostao nekažnjen!

— Brad Sarandon je bio hulja — dobaci bradati.

— Hulja je svako ko to za Brada kaže — uzvrati Din, kome ne promače da se šerif latio drške revolvera.

Istovremeno to je isto učinio i uvređeni bradonja.

Din je bio stavljen u bezizlazni položaj. Reagovao je brzinom munje. Levom rukom je dohvatio kundak puške sa skraćenom cevi i povukao ga nadole. Istog trena, cev puške se našla među šerifovim nogama. Džek Barnet se ukoči a da nije ni uspeo da revolver do kraja izvuče iz futrole. Bradati to jeste uspeo, ali ne i da svoj kolt upotrebi, jer pre toga se Dinov 48-mak, na magičan način, našao u njegovoj desnoj ruci i bljunuo vatru.

Prostreljena ruka bradatog se trže unatrag i iz nje ispade revolver.

— Da to više nisi ponovio, huljo! — viknu Din na njega — jer sledeći put ne znam gde će metak da te pogodi. Ovo važi i za vas, šerife — obrati se Din tada zabezeknutom Džeku Barnetu. — Imate vrašku sreću jer oružje nikada ne potežem bez pucanja.

Stenjući od bola i pokunjen od stida, bradati napusti lokal, zaboravljajući na svoj revolver koji ostade da leži na podu.

— Pretite jednom predstavniku vlasti, stranče — uspe Džek Barnet da progovori pošto se povratio iz šoka. Trudio se da njegove reči odgovaraju njegovoj funkciji. Zapravo, izgledao je smešan.

— Samo se branim, šerife — reče mu Din. — Čovek ima pravo na samoodbranu čak i kada je šerif u pitanju. Ako to niste znali, pročitajte malo zakonik. A sada da čujem šta se to dogodilo sa Bradom?

Cev puške skraćene cevi i dalje mu se nalazila među nogama pa je Džek Barnet mrao da posluša.

— Brad je prikupljao odbegla grla stoke i pri tom zašao na teritoriju ranča »88« — poče šerif plamteći u licu šta od ljutine zbog svoje nemoći a šta zbog stida jer su ga barmen i hoteljer Džon Jang posmatrali u tom ponižavajućem položaju. — Norma Riz je slučajno naišla, pa su započeli razgovor i onda se dogodilo...

— Da li je neko sve to video?

— Nije.

— Tako sam i mislio — reče Din. — I jadni Brad je stradao zbog optužbe koju niko nije mogao da potvrdi.

— Ali, Norma Riz... — usprotivi se šerif.

— Šta je Norma? — prekide ga Din. — Ćerka lokalnog moćnika pa joj se veruje na reč, je li? Gluposti! Brad je, znači, jednostavno svukao devojku sa konja i napastvovao je. Ne mogu da poverujem u tako nešto.

— Ne morate da verujete meni. Pitajte doktora Nortona.

— Pitaću, ali bih i vas mogao još nešto da upitam, šerife... Kada su linčovali moga brata, šta ste vi učinili da to sprečite?

Džek Barnet se kiselo osmehnu.

— Jeste li ikada videli rulju spremnu na linč, stranče?

— Mnogo puta — potvrdi Din. — I sam sam nosio zvezdu.

— Onda znate šta znači usprotiviti joj se — reče šerif iznenađen Dinovim rečima.

— Znači, ništa niste učinili da sprečite linč, mada sigurno znate da je to protivzakonito delo. Ili možda niste znali? U svakom slučaju treba da se stidite te zvezde koju nostie.

U Dinovom glasu se osećalo razočaranje što Fajer Krik Siti ima jednog takvog čoveka za šerifa kakav je bio Džek Barnet. Oslobodio ga je neugodnog položaja, oborivši cev puške nadole i bez reči se uputio prema izlazu.

Ako su svi drugi žitelji Fajer Krik Sitija poput Džeka Barneta, razmišljao je Din, onda zalud sjaj i lepota varoši.

Dok je odvezivao konja, Din primeti kako čovek u štofanom odelu napušta salun »Dolar« i žurnim koracima prelazi preko ulice prema hotelu. Bilo je čudno da malopređašnji pucanj 48-maka, koji grmi poput topa, nije izazvao radoznalost građana. Ili se po gradu često pucalo, pa su oni bili na to naviknuti, ili su radije gledali svoja posla iz straha da bi nešto neobično moglo da ih pokrene iz uobičajene učmalosti. Jer, ulica je bila gotovo pusta, baš kao i kada je Din dojahao u grad.

*

Dojahavši do štale, koja je zajedno sa kovačnicom zajedno predstavljala jedan uslužan objekat, Din je nekoliko puta morao da pozove vlasnika. Na kraju se u okviru ulaznih vrata u štalu pojavio mršav, visok, žilav čovek, u kožnoj kecelji kovača i ruku zamazanih od gareži.

Oprezno, sa nekim prikrivenim strahom, je odmerio Dina i tek onda rekao:

— Šta želite, gospodine Sarandon?

Din se namršti i začuđeno izdiže vеđe.

— Nas dvojica se poznajemo? — upitao je.

— Izvinite, gospodine Sarandon — požuri kovač-štalar da objasni svoj postupak — ovo je mali grad i vesti se brzo šire. Pre minut sam od Džona Janga doznao za vas. On je bio u salunu.

— Čekajte, da li je to čovek u štofanom odelu, nizak...

— Jeste, gospodine Sarandon. On je vlasnik jedinog hotela u gradu.

Ali, taj Džon Jang je, u trenutku kada je Din odvezivao konja pred salunom »Dolar« otišao u hotel. Kada je pre stigao do štale a da ga on nije video, razmišljao je Din. Čudno. Mora da je to učinio koristeći dvorišta zgrada. Zašto?

— Džon Jang je bio ovde samo da vam javi za mene? — upita Din Sarandon.

— Ne — odmahnu štalar glavom. — Uzeo je konja i odjahao.

— Kuda?

Štalar bespomoćno sleže ramenima.

— To zaista ne znam, gospodine Sarandon. Nije mi rekao.

Din pogleda u firmu štale-kovačnice gde pročita da se vlasnik zove Klint Bejlor i upita:

— I vi ste Klinte učestvovali u linču moga brata?

— Bože sačuvaj, gospodine — od-

govori Bejlor s prizvukom straha u glasu. — Brad je bio čestit i pošten mladić.

Dinu bi drago da to čuje.

— Izgleda da tako ne misle svi u gradu, gospodine Bejlor.

— Izvinite, gospodine što vam protivrečim, ali mislim da niste u pravu. Mišljenja su podeljena.

— A vi, šta vi mislite, je li Brad učinio ono za šta ga optužuju?

— Iskreno mislim, gospodine, da Brad nije mogao tako nešto gnusno da učini. Buni me samo što ga za to optužuje mala Norma a ona je milo i pošteno stvorenje.

Iz reči Klinta Belora Din je shvatio da je stvar sa Normom Riz i Bradom mnogo komplikovanija nego što se nadao.

Sjahao je i pružio štalaru uzde.

— Konj je umoran, pobrinite se za njega. Dobro ga istimarite i napojite. Nemojte žaliti zob. Ne znam kada će mi zatrebati, pa zato neka uvek bude spreman.

— Razumem.

Din izvadi iz džepa dolar i pruži ga štalaru upitavši ga:

— Gde mogu da pronađem, doktora Nortona?

— U njegovoj ordinaciji u kući. To je prva kuća odavde u stambenom bloku.

— Hvala.

— Hvala i vama, gospodine — odgovori štalar — kovač i prihvati Dinovog konja za uzde.

Din odveza sa sedla kožnu torbu, prebaci je preko levog ramena i pođe niz ulicu.

Rani popodnevni sati izmamili su na jedinu ulicu Fajer Krik Sitija više građana nego što je to Din mogao da pretpostavi. Ali, u atmosferi se osećala nekakva napregnutost. Ljudi su mu se sklanjali s puta i ispod oka ga merkali dok se kretao prema doktorovoj kući.

Doktora Nortona je zatekao u njegovom cvetnom dvorištu u hladovini terase i nekog zimzelenog šiblja.

— Uđi, momče — pozvao ga je doktor, simpatičan starac prosede kose i ovećeg stomaka, da uđe u dvorište pošto je Din zastao pred vratima ograde.

Din posluša.

— Dobar dan — pozdravio je doktora, koji mu pokaza na stolicu sa druge strane stola za kojim je sedeo.

— Sedite, mladiću.

— Ne bih želeo da smetam — reče Din.

— Već ste mi poremetili popodnevni odmor — nasmeši se starac. — Sedite.

Din spusti kožnu torbu pored stolice i sede.

— Vi ste brat Brada Sarandona? — upita doktor ali je to zapravo bila konstatacija a ne pitanje.

— Da — odgovori mladić i dodade: — Vesti se u ovom gradu zaista jako brzo šire.

— Ništa čudno. To se ovde događa sa dolaskom svake novine. Jeste li za neko piće? Nešto osvežavajuće?

I ne čekajući na Dinov odgovor, doktor Norton ustade i nestade u kući. Ubrzo se pojavi noseći na poslužavniku dve oveće čaše u kojima se crvenila tečnost nekog voćnog soka.

— To vam je sok od borovnice — reče doktor. — Lično ga pravim. Ima izvanredan ukus, hranljiv je i bogat vitaminima.

Din bi pre u tom trenutku popio dobar viski, ali nije želeo da uvredi prijatnog i gostoljubivog starca. No, kada je probao sok, shvati da mu on potpuno prija.

— Dobar je — prokomentarisa.

— Dobar, nego šta, ali vi sigurno niste kod mene došli zbog soka od borovnice, zar ne?

— U pravu ste, dok. Ne bih želeo da me pogrešno razumete, ali zanima me devojka po imenu Norma Riz. Vi znate zbog čega.

— Znam, mladiću i mogu vam reći da je u drugom stanju.

Do vraga, opsova Din u sebi. Potajno se nadao da će mu doktor reći suprotno od onoga što je rekao.

— Da ne znate možda ko je otac?

Doktor se nasmeja.

— Kad bih to mogao da utvrdim, mladiću, pacijenti čak u Vašingtonu bi se otimali za moje usluge.

— Shvatam, dok. Nemojte misliti da sam toliko glup. Nismo se razumeli. Mislim da li je devojka, možda, vama kao doktoru otkrila svoju tajnu.

Doktor zavrte glavom.

— Na žalost, momče, mada sam protivno svoje prakse insistirao na tome. Jednostavno mi ne ide u glavu da je Brad Sarandon mogao to da učini.

— I nije — izlete Dinu.

— Pokušajte onda da dokažete suprotno i izbrišete ljagu sa Bradovog imena.

— Vi ste jedan od onih koji drže stranu moga brata?

— To mu na žalost nije moglo da pomogne.

Din ispi sok i ustade.

— U svakom slučaju vam hvala, doktore Norton.

— U redu je, mladiću. Želeo bih još da vam kažem, mada to kao lekar ne bi trebalo. Drago mi je da ste sredili onog siledžiju Milka i što ste šerifu digli pritisak. Dobro rukujete tom gvožđurijom.

Din se osmehnu.

— Imao sam dobrog učitelja.

— Prošle godine sam u Kanzas Sitiju čitao o nekom šerifu koga su nazivali Čovek Sa Puškom. Vi ste taj?

Din klimnu glavom.

— Pa, do viđenja, doktore.

— Do viđenja, mladiću i pričuvajte se. U gradu sigurno ima i onih koji nisu oduševljeni vašim dolaskom.

— U to sam se već uverio.

Din dohvati kožnu torbu, ponovo je prebaci preko levog ramena i pođe.

*

Jedini hotel u gradu bio je onaj čiji je vlasnik bio Džon Jang, pa Din nije morao mnogo da razmišlja gde će da odsedne.

U holu hotela nije zatekao nikoga, ali se nakon izvesnog vremena u portirskoj loži pojavio Džon Jang. Svojim pirgavim očima uznemireno je posmatrao Dina kako prilazi pultu.

Dinu je hotelijerovo ponašanje bilo krajnje nejasno, ali ono što mu je bilo jasno, i to od prvog trenutka, bila je činjenica da mu se taj čovek ne dopada.

Spustio je kožnu torbu na pult i rekao:

— Prenoćio bih ovde. Mogu da vam platim odmah, a mogu i pre odlaska.

Hotelijer proguta knedlu i premeštajući se s noge na nogu, nervozno zavrte glavom.

— Na žalost, gospodine Sarandon. Sve su sobe zauzete.

— Zaista?

Din je već uočio da je tabla na kojoj su visili ključevi soba načičkana istim. Znači da je hotelijer lagao. Zašto? Nije bilo sumnje da je predstavljao jednog od onih koje nije oduševilo njegovo prisustvo u gradu.

Dĭn ćutke pruži ruku preko pulta i dohvati jedan od ključeva.

— Šta to radite!? — viknu Džon Jang preplašeno. — Ne možete...

Din ga nije slušao. Uzeo je torbu sa pulta i stepenicama se popeo na sprat. Smestio se u lepu sobu sa terasom i prozorima koji su gledali na ulicu. Na podu, pored stolice na kojoj je stajao čist lavor, ležao je bokal pun vode koju Din iskoristi da se umije i osveži. Presvukao se potom i sišao u hol.

Džon Jang ga je posmatrao sa mržnjom ali i sa strahom.

— Zadržaću ključ — rekao mu je Din i iz džepa izvadio srebrni dolar te ga spustio na pult: — Ovo bi i u luksuznijem hotelu bilo dovoljno za jednu noć. Toliko ste gostoljubivi da ne verujem da ću ostati duže od jedne noći. Ključ vraćam sutra.

Džon Jang ne odgovori. Samo je smrknutog lica ispratio Čoveka Sa Puškom do izlaza.

Dina napolju dočeka kasno popodne i veća gužva na ulici. Bio je gladan i uputio se u restoran. U njemu je iz navike, ali i iz opreznosti, izabrao sto u uglu. Na oku su mu bili i kuhinja i glavni ulaz a u slučaju potrebe stražnji izlaz mu se nalazio na nekoliko koraka daleko.

Restoran je bio prazan i taman htede da vikne, kada se iz kuhinje pojavi jedna devojka i priđe njegovom stolu. Bila je visoka, vitka i prilično privlačna. Krupne, kestenjaste oči gospodarile su njenim koščatim licem bez ijedne bore na kome su se još isticale pune usne i povijene obrve. Kosu je bila splela u punđu a na sebi je imala čistu haljinu i, takođe, čistu belu kecelju. Teško da je mogla da ima više od dvadeset i tri godine. Nije delovala napadno, ali je sigurno bilo onih koju su se dva puta za njom okrenuli na ulici.

— Dobro veče — pozdravila ga je ona učtivim, ali hladnim, službenim glasom. — Od ručka nije ostalo ništa a za večeru ste poranili. Mogu da vam spremim...

Din klimnu glavom.

— Bio bih vam zahvalan. Gladan sam kao vuk i pojeo bih vola. Nisam probirač, samo bih voleo da jelo bude ukusno.

— To je moja briga — nasmeši se devojka i htede da krene, ali je Din zadrža rečima:

— Želeo bih da vas obavestim da sam ja brat Brada Sarandona.

Ona ga pogleda kao da je rekao nešto jako čudno.

— Ne razumem zašto mi to kažete, gospodine Sarandon. Vi ste za mene najpre mušterija koju treba uslužiti i od koje treba zaraditi, a ako ste i pristojna mušterija utoliko bolje. Ime je sporedna stvar. Ipak, drago mi je da sam upoznala Bradovog brata. Ja sam Lana Spilman.

— Rekao sam vam svoje ime, jer ne bih želeo da zbog mene imate neprijatnosti.

— Zar zato što ste gladni i ovamo došli da jedete?

Ona se okrete i ode u kuhinju. U trenu je Din zaključio da mu se Lana Spilman dopada. Delovala je prirodno, ponašala se pristojno i bez sumnje bila poštena devojka. I lepa. Šta bi čovek još mogao da poželi.

Topot konja privuče Dinovu pažnju i on kroz prozor pogleda na ulicu. Dva jahača se zaustaviše pred hotelom. Jedan od njih je bio krupan čovek snažne građe kome je ispod šešira provirivala seda kosa.

Drugi je bio dosta mlađi, visok i odeven u crnu odeću. Oni sjahaše sa zaduvanih konja i uđoše u hotel.

Sudeći po brzini kojom su dojahali u grad i ličnoj intuiciji, Din zaključi da njihov dolazak ima nekakve

veze sa njim. Nije bilo teško ni pretpostaviti da je onaj stariji čovek Kris Riz, otac unesrećene devojke.

Vrata na hotelu se otvoriše i oba čoveka izađoše na ulicu i uputiše se pravo prema restoranu. Dok su prilazili ulazu Din ih bolje osmotri. Sudeći po čvrstom, odlučnom koraku i snazi koju je isijavao iz svog masivnog tela, Kris Riz je bio bez sumnje tvrd, beskompromisan čovek, ogrezao u divljoj borbi za opstanak u divljini.

Lice njegovog pratioca bilo je kao isklesano u granitu a prodoran, smrknut pogled je govorio da se tom čoveku trebalo sklanjati sa puta. Neugodnost njegove pojave pojačavala je potpuno crna odeća, pantalone, košulja, kožna jakna; pa čak su mu i čizme i šešir bili crni. O desnom bedru nosio je revolver kalibra 45 u futroli spuštenoj prilično nisko. Revolveraš?!

Kris Riz, kome se na licu moglo videti da je ljut, sa cigarom čvrsto stegnutom u zubima, u dva koraka se pope na trotoar, odgurnu vrata i upade u restoran.

Pogledom je odmah prostrelio Dina.

— Ti si taj koji se predstavlja kao Sarandon?

Din je mrzeo da nekom odgovara pod pritiskom. Već ranije je i pušku i revolver oslobodio uzica i spremno je očekivao razvoj situacije.

Na Rizov gnev, odgovorio je prodornim, hladnim poput leda pogledom.

— Jesi li gluv?! — prasnu Kris Riz. — Čuo si šta sam te pitao?

— Umirite se, gospodine — odgovori Din mirno. — Ovamo sam došao da jedem, a sem toga ne volim da me neko prisiljava na razgovor. Kada se ohladite i ja završim jelo, možemo da popričamo. Trebalo bi da mi odgovorite na neka pitanja.

— Šta?! — Kris Riz se zaguši u gnevu neverice da se neko našao da sa njim razgovara na taj način. — Slušaj ti, balavče...

Kris Riz prekide jer se u restoranu pojavila Lana Spilman noseći poslužavnik sa hranom.

Mada je sigurno čula razgovor između Dina i Krisa Riza, nikakvom reakcijom nije pokazala da je primetila promenu situacije i atmosfere u lokalu. Mirno je spustila poslužavnik ispred Dina, a onda se obratila pridošlicama:

— Dobro veče, gospodo. Da li biste nešto popili dok čekate. Malopre sam skuvala pun lonac kafe.

Da je Kris Riz mogao da pukne, to bi mu se u tom trenutku sigurno dogodilo. Najpre je sevnuo očima na devojku da je Din mislio da će dreknuti, ali se onda rančer pribra i koliko-toliko ljubazno odgovori:

— Nećemo ništa, hvala.

Potpuno nenametljivo, Lana Spilman je smirila krajnje napetu atmosferu u restoranu i vratila se u kuhinju. Ipak je nekakva zategnutost ostala da lebdi u vazduhu.

— U redu, stranče — reče Kris Riz prigušenim glasom. — Pokazali ste nam da imate nerve, a sada nam potvrdite da se zaista zovete Sarandon.

— Tačno je — klimnu Din glavom. — Ja sam Bradov rođeni brat, Din Sarandon. — Vi ste, pretpostavljam, Kris Riz. A vaš ćutljivi pratilac?

— Grirson Hud — progunđa Kris Riz. — On je nadzornik na mom ranču.

Grirson Hud! To je ime Dinu odnekud bilo poznato. Bio je siguran da je za njega negde već čuo, ali nije

se u tom trenutku mogao setiti kada i gde.

— Da li ste nekada bili u Kanzasu ili Arizoni, gospodine Hud? — upita Din čoveka u crnom.

— Nekada — potvrdi Grirson Hud hladnim glasom. — Pretpostavljam da vas zovu Čovek Sa Puškom?

— Tačno — potvrdi Din klimnuvši glavom.

Kris Riz je čas gledao u jednog a čas u drugog a onda upita nadzornika na svom ranču:

— O čemu to vas dvojica? Zar mi nisi rekao Grirsone da si došao iz Montane?

— Tačno, gospodine Riz, — ali pre toga sam bio daleko na jugu.

— Nisi mi rekao ni da poznaješ ovog Sarandona?

— Samo po čuvenju. Ubio je pet ili šest ljudi.

Kris Riz se zapanji.

— Ubica? Samo nam je to još trebalo u Fajer Krik Sitiju?

— Ne nasedajte rečima vašeg nadzornika, gospodine Riz — reče Din. — Nije vam rekao da sam uvek bio u poziciji da se branim.

Riz se kiselo osmehnu.

— To svaki ubica kaže.

Din skoči sa stolice.

— Ne nazivajte me ubicom! — viknu on i zapazi da se Grirson, u trenutku kada je ustao, mašio rukom za revolver, pa je i sam bio prinuđen da učini isto.

Rančer se, međutim, umeša i zadrža Hudovu ruku.

— Umiri se, Grirsone — reče mu on. — Pokušajmo lepim.

Revolveraš se umiri, ali na licu ostade da poigrava nekakav zlurad osmeh. Bio je brz, Din je to video, i uživao je u svojoj brzini.

— A sada, recite šta želite od mene — reče Čovek Sa Puškom — i ostavite me da jedem. I kafa će mi se ohladiti.

— Sve što imam da vam kažem je da se gubite iz grada — reče Kris Riz.

— Razumem. A ako vas, recimo, ne poslušam jer mi se ovde, recimo, baš sviđa?

— Tvrdoglavi ste, mladiću. Postoji način da vas prisilim da poslušate. Uz to ovde niste baš najpoželjniji.

— Primetio sam — složi se Din — ali znajte da ima ljudi u gradu i koji ne misle kao vi. Osim toga, kada mi neko preti postajem dva puta oprezniji i tri puta neugodniji protivnik.

— Znači li to da nećete otići?

— Pogodili ste. Nisam učinio nikakav prekršaj i ne postoji zakon koji bi me prisilio da postupim po vašoj želji. Zatim, želim da dokažem Bradovu nevinost i preuzmem njegov ranč.

Kris Riz se iskezi.

— Imate li potrebne papire.

— Na vašu žalost, da. Dokazi o vlasništvu su kod mene. Brad mi je poslao tapiju čim je isplatio ranč. Želite da vam pokažem isprave?

— Nije potrebno — progunđa rančer. — Nosite se i vi i vaša tapija.

— Želeo bih samo još nešto da vas upitam — reče Din. — Da li vi zaista verujete u krivicu moga brata.

Kris Riz pozelene od gneva. Da je imao top, njim bi pucao u Dina.

— Vi ste hulja! — grmnuo je, odgurnuo nadzornika u stranu i krenuo ka izlazu.

Grirson Hud, međutim, ostade. Izvesno vreme su se on i Din odmeravali a onda revolveraš reče:

— Ako si pametan, poslušaćeš gospodina Riza.

— Da li je to pretnja?

— Shvati kako želiš, ali drugi put kada se sretnemo drugačije ćemo razgovarati.

— Kako hoćeš, Grirsone — odvrati Din. — Uvek ti stojim na raspolaganju.

Revolveraš se nadmoćno osmehnu u smislu »videćeš ti već svoje«, okrete se i napusti restoran.

Din sede i, kao da se ništa nije dogodilo, poče da jede.

Sa kuhinjskih vrata Lana Spilman tiho reče:

— Zaista imate živce, gospodine Sarandon. Pretpostavljam da znate šta ste malopre učinili?

— Na šta mislite, gospođice?

— Prvi put se dogodilo, koliko ja znam, da se neko usudio da protivreči Krisu Rizu.

— On ima svoje mišljenje a ja svoje — objasni Din. — Da se niste možda uplašili? Nešto ste bledi.

— Zašto bih se ja uplašila? — prkosno odvrati devojka. — Nema u gradu osobe koja bi se umesto mene prihvatila da vodi restoran. Jedino čega sam se bojala je da ne dođe do pucnjave ili tuče. To bi mi oštetilo inventar.

— Nikada ne bih prvi zapucao. Videli ste i sami da su oni došli i pretili mi. Niste, valjda, očekivali da ću gospodinu Rizu da poljubim ruku, podvijem rep i istog časa odem, ne probavši ovo prekrasno jelo.

— Da ste to učinili, strašno bih se razočarala — osmehnu se devojka. — Upitala bih vas nešto, ako vam nije neprijatno da o tome govorite.

— Samo napred.

— Grirson reče... da ste ubili pet ili šest ljudi...

— Sedam — ispravi je Din.

Devojka razgorači oči.

— Sedam? — ponovila je zaprepašćeno, razočarana što je Din njenu sumnju potvrdio kao tačnu i to potpuno ravnodušan. — Znači istina je... ono što je Grirson rekao.

— Istina je — potvrdi Din — ali samo delimično. Kada god se desio jedan od takvih slučajeva, nosio sam šerifsku zvezdu i ustrelio tipa u samoodbrani, za vreme vršenja dužnosti i uvek su to bili opasni razbojnici za kojima je bila raspisana poternica.

— A, tako — reče ona sa razumevanjem. U stvari joj je bilo drago što taj mladić, prema kojem je počela da oseća simpatije, nije ubica. — Radili ste kao šerif?

— Jesam, u nekoliko gradova u Kanzasu i Arizoni. Ostavio sam zvezdu da bih došao ovamo, video Brada i pomogao mu oko ranča.

U restoran je ušao neki čovek u štofanom odelu, očigledno meštanin, dodirnuvši kažiprstom šešir pozdravio Dina, koji mu uzvrati pozdrav klimnuvši glavom, i seo za obližnji sto, pa se Lana, uz izvinjenje, udalji od Dina da posluži pridošlicu.

Završivši jelo, Din ostavi na sto jedan dolar, jer je Lana bila u kuhinji, pozdravio meštanina i izašao na ulicu. Mrak se polako prikradao gradu i nadnosio se nad njim donoseći sa sobom izvesnu svežinu.

Još uvek se dobro videlo pa se Din uputi prema groblju. Brzo je pronašao Bradov grob koji je, zajedno sa još dva, bio zarastao u korov. Jedini je on bio bez ikakve oznake, pa nije bilo potrebno biti naročito pametan pa shvatiti da on pripada Bradu Sarandonu. Din zahvati šaku peskovite zemlje i pusti da mu ona klizne kroz prste.

Okrenuo se tada i pogledao prema gradu. Neko će morati da plati za Bradovu smrt, zaključio je u sebi pod navalom bola za izgubljenim dragim bićem.

Na povratku sa groblja, svratio je u konjušnicu i od Klinta Bejlora do-

znao da je njegov konj nahranjen i napojen, istimaren i spreman za jahanje. Kod štalara—kovača Din je doznao i ko bi mogao da za Bradov grob načini krst. Bio je to drvodelja Brauder Kolton koji je imao radnju nedaleko od štale. Tamo ga je Din i pronašao. Upravo je dovršavao jedan sanduk.

Bio je to onizak starčić koji je prevalio šezdesetu ali se dobro držao. Nosio je naočare i olovku za obeležavanje drveta zadenutu za uho.

Bio je zbunjen i iznenađen kada je ugledao Dina.

— Izvinite... gospodine — zamucao je. — Nemam ništa protiv vas, bog mi je svedok, i nisam učestvovao u linčovanju vašeg brata, ali posao je posao.

— Ne razumem vas, gospodine Kolton — reče Din takođe iznenađen.

— Kako? — nađe se drvodelja u čudu. — Niste došli zbog sanduka?

— Kakvog sanduka? Ne razumem o čemu govorite?

— Mislio sam da ste nekako doznali — odahnu starčić — da pravim sanduk za vas.

— Za mene?! — zaprepasti se Din. — Zar ga je neko naručio?

— Nije, istina, ali sam smatrao...

— Da neću još dugo biti živ — nasmeši se Din.

— Da, izvinite, ali od nečega se mora živeti.

— U redu je — reče Din. — Možda će taj sanduk nekom zaista biti potreban. Nisam došao da se svetim, već da naručim krst za grob moga brata. Možete mi to napraviti?

— Kako da ne, gospodine. I napraviti, i slova upisati i postaviti na Bradov grob.

Din mu na komadiću papira upisa podatke koje je želeo da drvodelja napiše na krstu i reče:

— Vidite da do sutra krst bude postavljen. Navratiću pre podne da vidim šta ste uradili i platim uslugu.

— Dogovoreno, gospodine Sarandon.

Mrak se već spustio i Din pođe prema hotelu, razmišljajući o ulozi hotelijera u trenutnim okolnostima. Nema sumnje da je on obavestio Krisa Riza o Dinovom dolasku u grad.

2.

Poput svih ljudi koji su život provodili u stalnoj opasnosti, tako je i Din Sarandon istrenirao svoj organizam da se mogao probuditi na najmanji neuobičajen šum, šum opasnosti. Nikada mu nije bilo jasno na koji to način njegov mozak, mozak čoveka koji je ponekad u čvrstom snu, selekcioniše šum opasnosti od drugih šumova koji se pojavljuju u šumi, preriji ili gradovima. No, bio je zadovoljan što taj njegov odbrambeni sistem izvanredno funkcioniše.

Kada ga je te noći nekakav šum probudio, najpre je neko vreme ostao nepomičan u postelji očekujući da se signal opasnosti ponovi, što se vrlo brzo i dogodilo. Neko se kretao po drvenom simsu sa spoljne strane a namera tog noćnog posetioca sigurno nije bila miroljubivog karaktera.

Din, koji je spavao u odeći, hitro ustade, dohvati sačmaru koja mu je visila u futroli kraj uzglavlja i sakri se iza vrata terase.

Tamna prilika priđe vratima sa spoljne strane i pritisnu na kvaku koja popusti. Samo što je otvorio vrata prema krevetu sunu plamen iz revolvera nepoznatog.

Istog trenutka Din, zamahnu pušku koja probi staklo i uljeza pogodi posred lica. Ovaj kriknu od bola, jer

mu se parčići stakla zabiše u lice i od siline udarca se zatetura unazad. Opalio je pritom još dva metka nasumice ali nije pogodio Dina. Već sledećeg trenutka on je u pravcu plamena, a to je značilo i ruke napadača, ispalio patronu sačme iz jedne cevi i ponovni krik uljeza razleže se ulicom.

Din izlete na terasu u nameri da napadača razoruža, ali za to nije bilo potrebe. Ruka mu beše sva krvava, to se lepo videlo pod svetlom ulične petrolejke. Ona mu pomože i da prepozna napadača. Bio je to Milk, bradonja iz saluna »Dolar«.

Din ga natera da, dok je stenjao od bola, siđe pomoćnim stepenicama na ulicu gde se već iskupio bunovan narod, među kojim Čovek Sa Puškom prepozna i šerifa Džeka Barneta.

— Zatvorite ovog tipa, šerife — obratio mu se Din glasno da je svako mogao da ga čuje. — Pokušao je da me ubije na mučki i kukavički način, na spavanju. Misleći da spavam pucao je na krevet u mojoj sobi. Možete da proverite. I znajte da će se ovako, a možda i gore, provesti svako ko pokuša nešto slično.

Okrenuo se tada i vratio u svoju sobu. Činjenica da se Džon Jang nije pojavio, ukazivala je na mogućnost da ima izvesnog udela u Milkovom napadu.

Din je ponovo proverio vrata hodnika, koja je podupro stolicom, a zatim sa kreveta skinuo pokrivač, prostro ga po podu u suprotan ugao sobe i sa unutrašnje strane vrata terase se stavio prazan bokal od vode. U otvor razbijenog stakla ugurao je jastuk. Tek tada je legao na pod i ubrzo zaspao.

*

Probudio se kada je već prilično svanulo. Izgleda da je neuspeli pokušaj ubistva bradatog Milka, izbio iz glava Milkovih istomišljenika slične namere, jer tokom ostatka noći se ništa neobično nije dogodilo.

Din spakova svoje stvari u torbu, proveri oružje u futrolama i siđe u hol. Tamo ga hotelijer dočeka smrknutog lica.

Dobacio mu je ključ na pult i rekao:

— Ne dopada mi se atmosfera u vašem hotelu. Štetu naplatite od Milka ili gradskih vlasti.

Sa torbom preko ramena, Din se uputio pravo u restoran. Kod Lane Spilman. Prolaznici su ga gledali sa strahom ali i poštovanjem.

U restoranu ga devojka dočeka sa ljubaznim osmehom, kakav i on njoj, takođe, podari. U restoranu je bilo nekoliko gostiju, ali Din nijednog nije poznavao. Zauzeo je mesto za stolom kao i prethodne večeri i ubrzo mu vlasnica priđe.

— Ostavili ste sinoć više novca nego što usluga košta — reče mu ona.

— Ostatak je moja zahvalnost jer mesecima nešto ukusnije nisam pojeo.

— Hvala, ali vas još moram prekoreti i što ste restoran napustili bez pozdrava.

Poput krivca Din obori glavu i prizna:

— U pravu ste, poneo sam se nepristojno, ali, bili ste u kuhinji i nisam želeo da vas uznemiravam.

— To nije nikakvo opravdanje — primeti Lana. — Prijatelji se ne uznemiravaju na taj način, zar ne.

Prijatelji, pomisli Din. Znači, ona ga smatra prijateljem, a on je dobar

deo jučerašnjeg dana i noći proveo misleći o njoj kako o ženi koja mu se dopadala kao — žena. No, za početak je bolje biti i prijatelj nego neprijatelj, zaključi Din i reče:

— Priznajem krivicu a vi recite šta treba da učinim i da grešku ispravim.

— Da ne platite doručak, nadam se da ste zbog toga došli. Kuća časti.

Din se osmehnu.

— Vi stvarno znate da na prijatan način kaznite čoveka. Pristajem.

Lana se tada uozbilji.

— Čula sam da ste noćas imali neprijatnosti?

— Ne brinite zbog toga. Slične stvari mi se vrlo često događaju.

— Ipak bih vas zamolila da se pričuvate.

— Zamolili? Kao prijatelja?

Ona pocrvene jer je bilo očigledno da nije za njega bila zabrinuta samo kao za prijatelja. Da bi prikrila svoju zbunjenost upita hladno i poslovnim tonom:

— Šta želite za doručak?

— Izbor prepuštam vama.

Ona se ljutito okrete i ode u kuhinju.

U restoranu se tada pojavi doktor Norton i priđe Dinovom stolu.

— Je li slobodno, mladiću?

Din se obradova doktorovom društvu.

— Samo izvolite, dok. Volim u društvu da doručkujem.

— Ista stvar — nasmeši se starac i sede. — Bogamu, mladiću, dobro ste udesili onog kavgadžiju. Razneli ste mu ruku. Pola noći sam proveo da mu svu sačmu iz nje povadim i nekako je ukrpim. Otprilike da će sada biti bogalj u obe ruke.

— Samo sam se branio, dok.

— Znam, znam. Znao sam da će taj probisvet na sličan način završiti. Šta ste naručili?

— Izbor sam prepustio domaćici.

— Dobar potez — složio se starac. — Ta mala stvarno ume da kuva. Dok nije došla u grad, kuvao sam sam, ali otada sam ovde za svaki obrok. Ruka joj se pozlatila.

Iz kuhinje se pojavi Lana noseći na poslužavniku kajganu sa slaninom, nekoliko režnjeva pohovanog sira i pršuta i veliku šolju sa belom kafom.

— Dobro jutro, doktore Norton — pozdravi Lana starca ljubazno a onda tvrdim glasom reče Dinu: — Kafu ćete dobiti posle doručka.

— Dobro jutro, dete — uzvrati joj doktor pozdrav. — Donesite mi isto kao i gospodinu Sarandonu.

Devojka se udalji praćena začuđenim doktorovim pogledom.

— Šta joj je? — upita on Dina. — Nikada je nisam video tako ljutu. Da nisam nešto...

— Niste — reče Din. — Ja sam...

— A, tako — shvati starac i osmehnu se s razumevanjem. — Znači našao se neko da prodrma tu neosvojivu tvrđavu. Pa, momče, ne shvatite me pogrešno, ali načinili ste dobar izbor.

— Nisam...

— Ništa ne objašnjavate. Na oboma vidim da ćete se već sporazumeti. A Lana je poštena i dobra devojka i još je do sada nisam video sa mladićem. Svi je u gradu i okolini cene i poštuju.

Jedite, jedite, mladići, ne obazirite se na mene.

No, Din je ipak sačekao da devojka i doktoru donese doručak. Videvši da jelo nije ni probao, ona mu se obrati:

— Zar nešto nije u redu?

— Hteo je da jedemo zajedno — umeša se doktor.

— Gospođice Spilman — poče Din — želeo bih da...

Ali devojka ne htede da ga sasluša, već se okrete i ode u kuhinju.

Doktor uvrte usnama i reče:

— Mora da ste je nešto jako uvredili, jer stvarno je jako ljuta.

I sam uvređen devojčinim nerazumevanjem, Din odgurnu poslužavnik, ustade i prebaci kožnu torbu preko levog ramena.

— Izvinite, doktore — reče uz pozdrav klimanjem glave i pođe prema izlazu. Pored poslužavnika sa nedirnutim jelom, ostavio je srebrni dolar.

— Čekajte, mladiću — pokuša starac da ga zadrži. — Ne ljutite se na jelo, ona je.. . .

Ali Din je već stigao do izlaza. Starac zavrte glavom i progunđa sebi u bradu: »Mladost, ljubav. . .«

Nekoliko minuta docnije Lana se pojavi iz kuhinje i priđe doktorovom stolu. Na licu joj se očitavalo kajanje.

— Otišao je? — upita s nevericom i prizvukom osećanja vlastite krivice u glasu.

— Nije ni probao jelo — reče doktor. — Vi mladi ste baš nerazumni.

Lana tada na stolu ugleda srebrni dolar, dohvati ga i požuri ka izlazu.

*

Čim je izašao iz restorana i stupio na ulicu, Din se osetio nelagodno. Ne zbog nesporazuma sa Lanom Spilman, zbog toga se Din osećao povređenim i pomalo gnevnim, nego zbog nekakvog predosećanja da na ulici nešto nije u redu. Bilo je to osećanje koje se javlja samo kod manjeg broja ljudi, obdarenih da predosete opasnost jer su sa njom odgajeni i čitav život proživeli.

Din je nekoliko puta dobro osmotrio ulicu, krovove kuća, prozore radnji i kancelarija i ne uoči nikakvo pomeranje, bljesak metala na jutarnjem suncu, ništa što bi posebno privuklo njegovu pažnju. Ipak, bez njegove želje telo mu se zateglo kao u pume spremne da se baci na svoj plen. Osećaj nelagodnosti nikako ga nije napuštao.

Šarajući pogledom okolo, uputio se prema štali i naleteo na šerifa Džeka Barneta.

— Još ste u gradu Sarandone? — tobože se začudio predstavnik zakona.

— Šta je u tome čudno? — upita Din čiji su zategnuti mišići poigravali spremni za akciju.

— Mislio sam da je Milkov napad dovoljna opomena da napustite grad.

Taman je zaustio da šerifu kaže kako mu ne pada na pamet da ode iz Fajer Krik Sitija, kada iza njegovih leđa odjeknu Lanin glas straha i upozorenja:

— Dine, pazi!

Reagovao je strahovitom brzinom. Bacio se na peskovito tle, istovremeno vadeći veliki kolt iz desne futrole. Sa krova hotela odjeknu pucanj i metak se zabi u zemlju nekoliko stopa pored Dina. On je već zapazio napadača i, pre nego što će ovaj po drugi put zapucati, opalio je prema krovu hotela. Nišanio je delić sekunde, u glavu napadača, onoliko dugo koliko je to bilo moguće u tom momentu, i prvim hicem pogodio srelca u grudi. To će doktor Norton docnije konstatovati.

Napadač uz samrtni krik ispusti pušku a onda se prevali preko ograde krova i zajedno sa puškom pade na natkrovljeni trem hotela, odakle se skotrlja i tresnu na zemlju.

Šerif i još nekoliko građana pritrčaše ustreljenom, a Din ustade sa zemlje, otrese prašinu sa odeće i,

dok je kolt 48. vraćao u futrolu, pogledao je prema restoranu. Ugledao je Lanu Spilman na čijem licu izraz straha zameni grimasa olakšanja. U ruci je držala srebrni dolar i gledala prema Dinu.

On se uputi prema devojci i reče joj:

— Hvala vam, gospođice Spilman. Spasli ste mi život. Od ovog trenutka sam vaš dužnik.

Pre nego što je devojka išta rekla, iz restorana je izašao doktor Norton i sa lekarskom torbom u ruci, od koje se nikada nije odvajao, uputio se prema gomili okupljenoj oko Dinovog napadača.

Din pođe za doktorom i, za njim se proguravši kroz gomilu, ugleda na zemlji nepomično telo čoveka u odeći kauboja koji je mogao imati oko trideset godina.

— To je Sajmon Konvej — čuo je jednog od građana. — Jahao je za dve osmice.

— »Dve osmice« su ranč Krisa Riza — obratio se Din smrknutom šerifu. — Mislim da biste trebali otići do njega, šerife, i potražiti objašnjenje.

Šerif progunđa nešto u smislu kao da će tako i postupiti.

— Mrtav je — zaključi doktor Norton. — Pogođen je posred grudi. Izdahnuo je još pre nego što je pao na zemlju a pritom je, izgleda, i vrat prelomio. Ovi meci 48. su kao mala đulad.

— Kod Braudera Koltona postoji gotov sanduk — obrati se Din prisutnima. — Neka se sahrani na moj račun.

Onda se okrete i uputi ka restoranu. Lana Spilman je još uvek stajala na terasi restorana, oslonjena o drveni stub koji je držao krov nad trotoarom.

— Gospođice — obratio joj se ljubazno — hteo bih još jednom da vam se zahvalim i izvinim se za moje jutrošnje ponašanje. Nije mi bila namera ni da vas uvredim, niti da išta prejudiciram. Jednostavno mi je bilo drago što mi, kao redak broj ljudi u gradu, poklanjate pažnju i... što mi se jednostavno... dopadate.

Devojka pocrvene pred Dinovom otvorenošću, ali joj njegovo priznanje potrese čitavo telo nekom milinom i toplotom tako da, čudeći se sebi, krajnje pribrano odgovori:

— Ako je tako, gospodine Sarandon, kao što kažete, onda me nemojte dalje vređati nego se vratite u restoran i pojedite ono što sam vam spremila. I, uzmite novac koji ste ostavili jer ja naplaćujem tek po završetku usluge. Osim toga dogovorili smo se da vaš obrok kuća časti.

Din posluša i vrati se u restoran za svoj sto a ubrzo mu se pridruži i doktor Norton.

— Veseli me da ste se opametili, mladiću — reče mu on. — Nikada se ne smete ljutiti na jelo, zapamtite to.

Dok je jeo, posmatrao je Lanu Spilman kako se vešto, lepršavo i razdragano kreće između stolova. Nestalo je ljutnje sa njenog lica i mladić je bio zadovoljan što je izglađen nesporazum između njih dvoje.

Kada je pojeo doručak, pozdravio je doktora i Lanu pronašao kada je izlazila iz kuhinje.

— Želeo bih da vas pozdravim, gospođice — rekao joj je.

— Idete nekuda? — iznenadila se.

— Obišao bih bratov ranč.

— A, tako — reče ona i pruži mu srebrni dolar koji on primi. — Pa, navratite ponekad. Nisu vam u gradu svi neprijatelji.

— Zapamtiću to.

Pozdravio ju je dodirnuvši prstima šešir i s kožnom torbom preko

ramena izašao iz restorana. Telo Sajmona Konveja je već bilo nekuda uklonjeno sa ulice i jedino su polomljena ograda na krovu hotela i parčad naokolo razbacanog drveta svedočili da se tog jutra u Fajer Krik Sitiju dogodilo nešto neobično.

Din se uputi najpre do radionice drvodelje Braudera Koltona. Starac sa naočarima ga dočeka rečima:

— Završio sam krst za vašeg brata. Pogledajte.

Pokazao mu je veoma lepo urađen krst od precizno izdeljanog drveta koje je, čak, delimično bilo ukrašeno duborezom.

— U redu je, gospodine Kolton. Samo ga još postavite na grob moga brata. Da li će za tu uslugu i sanduk i sahranu za Sajmona Konveja biti dovoljno deset dolara?

— Dovoljno je, gospodine. I previše.

— Ostatak zadržite.

Din mu pruži dve novčanice od po pet dolara, pozdravi ga i nastavi prema štali. Tamo mu je štalar-kovač Klint Bejlor objasnio kako da stigne do Bradovog ranča, pa je Din Sarandon dvadesetak minuta kasnije izjahao iz grada.

3.

Poput vina plemenitih sorti vinove loze, neki ljudi godinama prestaju da budu opori jer u sebe uvuku saznanja o životu i prilagode se bitisanju u konkretnoj sredini. Drugi, pak, oni slični sirćetu, zlobni i pakosni, kivni na sve samo ne na sebe i svoje propuste, vremenom postaju sve kiseliji.

Kris Riz je predstavljao tipičan primerak ove druge grupe ljudi. Dvadesetak godina ranije, kada je kao pionir-naseljenik iz Ajove došao u Oregon i sa sobom doveo svoju mladu suprugu, bio je dobroćudan i veseo mlad čovek, zaljubljen i spreman da se sa svim i svačim uhvati u koštac.

I, mada je od prvog trenutka po doselenju u Oregon gajio ambicije da postane uzoran, napredan i bogat rančer, nije želeo da svoj uspeh postigne ilegalnim putem, silom i primenom grubosti.

Ali divlji Oregon nije mazio mladog Krisa Riza. Nakon što mu se rodila prva ćerka, koju su nazvali Glorija, žena mu je sve češće počela da se razboljeva, da bi, na kraju, donevši Krisu na svet i drugu ćerku Normu, umrla na porođaju.

Kris je, ophrvan bolom, najpre sebi prebacivao da je zbog ranča zapostavio suprugu koju je veoleo i da je on indirektan krivac za njenu smrt.

A onda je potpuno promenio ćud i počeo da u svakom čoveku gleda neprijatelja dok se njegova nekadašnja ljubav prema porodici pretvorila u neobuzdanu pohlepu za vlašću i bogaćenjem.

Na povratku iz Fajer Krik Sitija prethodnog dana, Kris nije progovorio nijednu reč sa svojim nadzornikom, niti bilo sa kim na ranču. Zatvorio se u svoj kabinet i tu, bez večere prespavao noć.

Narednog jutra izašao je u veliku dnevnu sobu rančerske kuće i na sofi pored kamina, ugledao stariju ćerku Gloriju koja podiže glavu i zagleda se u nj.

— Nešto nije u redu, tata? — upita ona. — Izgledaš ljut. Zar se nešto dogodilo juče u gradu?

— Prestani da me zapitkuješ, Glorija — odbrusi Kris. — I kakvo je to izležavanje. Zar baš ništa u ovoj prokletoj kući nema da se radi? Gde ti je sestra?

Glorija nije bila mnogo iznenađena očevim ponašanjem. Njegovo je raspoloženje često bilo neočekivano i često neshvatljivo i kretala su se od otužne blagosti i mrzovolje do preteće osornosti. Njegova grubost toga puta, međutim, bila je prouzrokovana kivnošću zbog vlastite nemoći a to se Krisu Rizu retko, događalo.

— Nisam mislila da te ljutim, tata — odgovorila je Glorija. — Norma je gore, u svojoj sobi. — Ustala je pokazujući svoju divnu liniju tela, na majku i prišla ocu a glas joj se, kao u osobe koja zna šta hoće i zna kako da postigne to što hoće, uvio u masku blagosti. — Sinoć nisi ni večerao, tata, pa sam se zabrinula. Mora da se u gradu nešto dogodilo. Ni Grirson nije hteo o tome da govori.

— Stigao je brat one hulje Sarandona — nabusito je odgovorio Kris. — Džon Jang me o tome lično obavestio. Pre nego što sam stigao u grad ta vucibatina je Milku prostrelila ruku, šerifa načinila smešnim a Janga naterala da mu izda sobu.

Glorija je bila iznenađena.

— Pa, to je izgleda neki junak. Ali, tata, pa Milk je tako nešto i zaslužio.

— Zaslužio, zaslužio, a šerifa je nazvao lažovom i kad je šerif potegao, poturio mu je pušku pod... pod genitalije. Tada je Milk hteo da pomogne Džeku Barnetu i pokušao da se maši kolta, ali mu je ta hulja raznela ruku.

— Jesi li razgovarao sa njim? Kako izgleda?

— Visok, krupan, žilav i nosi sa sobom teški 48-mak i pušku skraćene cevi. Izgleda da nije mačji kašalj. Grirson ga izgleda poznaje i kaže da je dole, na jugu, ubio pet ili šest ljudi. Samo, neće se on dugo zadržati ovde. To sam mu u lice rekao.

— I?

— Odgovorio je da neće odavde otići dok ne dokaže da je njegov brat nevin. Ali, uveren sam da će doživeti Bradovu sudbinu.

Glorija se iznenadi.

— Bože, tata, nekada te zaista ne razumem. Tvoje reči zvuče kao da si za još jedno silovanje?

— Zašto da ne! — uzviknu Kris. — To će nam uštedeti vreme za petljanje po sudovima. Na kraju krajeva taj Din Sarandon nije ništa bolji od svog brata. Jedan je silovatelj a drugi je ubica!

— Ipak ne bih prenagljivala, oče. Možda sve i nije tako kako svi mislimo da jeste.

Glorija je svaku svoju reč izgovorila polako, jednu po jednu.

Kris Riz se zaprepasti.

— Ne razumem te? Kuda ciljaš?

— Sve više sumnjam da nam je Norma slagala pravo ime oca njenog deteta.

— Šta!!! — grmnu Kris Riz. — I ti!?

Ne sačekavši na punu eksploziju gneva svoga oca, Glorija istrča iz kuće i uputi se prema koralu. Nameravala je da izjaše, što je i učinila, ali nije se uputila prema gradu, nego na potpuno suprotnu stranu.

Krisu Rizu je bilo potrebno izvesno vreme da stiša svoj gnev, ali o rečima svoje starije ćerke Glorije, i njenoj sumnji, nije hteo ni da misli.

Norma je bila u drugom stanju i to je svakim danom bilo sve uočljivije, a jedini krivac tome bio je Brad Sarandon.

Začuvši topot koji se približavao rančerskoj kući, Kris izađe na trem, istovremeno kada se u dvorištu pojavio i nadzornik Grirson, izlazeći iz spavaonice za kauboje.

— Izgleda da imamo posetu, gospodine Riz — doviknu on rančeru koji nešto progunđa i pođe prema

nadzorniku da zajedno dočekaju pridošlicu.

Bio je to šerif Džek Barnet.

— Šta te ovako rano dovodi kod mene, Barnete? — upitao je iznenađeni Kris Riz.

— Nevolje — odgovori šerif sjahujući.

— Kakve nevolje?

— Onaj Sarandon. Izgleda da je to vraški opasan momak.

— Šta se dogodilo? — upita rančer.

— U toku noći je Milk pokušao da mu se osveti za uvredu iz saluna »Dolar«. Napao je u njegovoj sobi i pucao u krevet misleći da je Sarandon na njemu. Ali, ovaj ga je dočekao u zasedi i razneo mu i drugu ruku.

— I šta je tu dramatično? — prasnu rančer. — Svi znamo ko je Milk, koliko vredi i koliko ga treba sažaljevati.

— Sačekajte, gospodine Riz — reče šerif. — Nisam još završio. Jutros sam sreo Sarandona kada je izlazio iz restorana i nameravao da ga još jedanput opomenem da napusti grad kada je na njega sa krova hotela pucao Sajmon Konvej.

— Sajmon Konvej? — zaprepasti se rančer. — Moj kauboj? I? Je li ga pogodio?

— Nije. U poslednjem trenutku Sarandona je na opasnost opomenula Lana Spilman. Taj nitkov se bacio na zemlju i Sajmon je promašio.

— I šta se na kraju dogodilo?

— Sarandon je svojim 48-makom pogodio Sajmona. Tvoj kauboj je mrtav.

— Mrtav? — upita Grirson Hud.

— Da, pa sam došao da vidim je li Sajmon to učinio na svoju ruku ili ste vi, gospodine Riz...

— Šta?! — grmnu rančer. — Došao si ovamo, Barnete, da mene ispituješ?

Šerif se uzvrteo.

— Nemojte me pogrešno shvatiti, gospodine Riz, ali moram da znam istinu, zbog ljudi.

— Kojih ljudi? — grmeo je rančer. — Kojih to ljudi, Barnete? Ja sam ti tu značku okačio na grudi, a ne ljudi, i ja ću ti je skinuti ako to budem želeo. Između nas, do sada nisi ni zavredeo da je nosiš.

— Nemojte tako, gospodine. Vi znate da sam uvek izvršavao vaša naređenja i da ću to i dalje činiti. Hteo sam samo...

— Bolje smisli nešto da tu protuvu oteramo odavde — prekide ga Kris Riz — nego što dolaziš ovamo da me optužuješ. Ne bih želeo da me narod krivi za još jedno linčovanje. Ali, ako ništa ne može da se učini mirnim putem, neću birati sredstva da se otarasim tog tipa. Uz put, nemam ništa sa Sajmonovom akcijom, to si želeo da čuješ. A sada, gubi se odavde.

Šerif pokunjeno uzjaha i dodirnuvši prstima šešir u znak pozdrava okrete konja i potera ga kasom.

Rančer se tada okrenu Grirsonu Hudu.

— To je bila tvoja ideja? To, sa Sajmonom?

Nadzornik klimnu glavom.

— Jeste — potvrdi revolveraš. — Mislio sam da nećete imati ništa protiv. Proturićemo vest da je Sajmon još pre dva dana dobio otkaz zbog neke krađe i da je to, što je učinio, uradio na sopstvenu ruku. Iz osvete ili neke druge gluposti.

— U redu je — reče rančer — ali drugi put ne započinji ništa bez mog znanja i odobrenja.

— Razumem.

4.

Putovanje do ranča proteklo je bez mnogo uzbuđenja. Prema opisu štalara-kovača, Din je relativno lako pronašao lokaciju koja je trebalo da predstavlja zemljište ranča »DBS«. Bilo je dovoljno da samo nekoliko puta osmotri okolinu, pa da zaključi da je Brad izabrao odlično mesto za gajenje stoke.

Okolina je bila brežuljkasta i prekrivena bujnom travom i raštrkanim šumarcima a sredinom jedne dolje, između dva brežuljka proticala je neka rečica, očigledno pritoka Fajer Krik-a.

Dina je neprekidno uznemiravala jedna stvar.

Prema Bradovim pismima, na ranču je trebalo da se nalazi manja osečina, koja je u prvo vreme trebalo da posluži za stanovanje dok se ne steknu sredstva da se podigne prava, velika rančerska kuća. U blizini se, međutim, nije mogla videti nikakva brvnara.

Uputio se prema obližnjem proplanku, odakle je sigurno imao bolji pregled okoline, i tada je naišao na tragove ugažene trave. Vodili su nekud iz pravca grada, prema proplanku i bili su sveži, ni sat vremena stari, jer vlati trave su još uvek bile dobro ulegnute. Po težini, koja je izazvala ulegnuće, Din je zaključio da se radi o lakšem jahaču ili ženi.

Ispevši se na proplanak, Din je u neposrednoj blizini ugledao gomilu ugljenisanih greda i pepela okružene žbunjem. Po tome što korov još nije stigao da izraste na zgarištu, Din je zaključio da brvnara nije tako davno izgorela. Mogao je da pretpostavi ko je to učinio: oni kojima je Brad Sarandon smetao.

Tek što je prišao bliže da pogleda paljevinu, iza njegovih leđa odjeknu načiji oštar glas:

— Ruke uvis! Ne diraj oružje!

Din opsova u sebi što je dozvolio da tako jednostavno bude iznenađen, a video je da se trag nepoznate osobe gubi negde oko izgorele osečine.

Podigao je ruke toliko da onaj iza njegovih leđa bude zadovoljan, i ostao miran u sedlu. Da je tip iza njega hteo da puca, to bi već učinio. Znači, nije želeo da ga ubije.

— Sada se možete okrenuti.

Din se lagano okrenu u sedlu i pred sobom ugleda plavokosog mladića, ne starijeg od dvadeset pet godina, kako nervozno stiska vinčesterku. Na sebi je imao iznošeno odelo i iznanđali šešir na glavi, a ni čizme mu nisu bile u mnogo boljem stanju.

— Polako sa tom stvarčicom, mladiću — opomenu ga Din. — Ona ume i da opali.

— Ništa vi za to ne brinite, gospodine, umem ja sa njom da rukujem. Šta tražite ovde?

— Možda bih ja to isto mogao da tebe upitam. Ovo je moj ranč.

Plavokosi se kiselo odmahnu.

— Varate se, gospodine. Ovo je imanje Brada Sarandona, a vas nikada do sada nisam video.

— Nisi ni mogao, drugar, tek juče sam doputovao u Fajer Krik Siti. Ja sam Din Sarandon, Bradov brat.

— Din Sarandon? — zinu plavokosi od čuda. — Možete li to i da dokažete?

— Nema potrebe, Rose — začu Din ženski glas iz šipražja. — On je.

Iz šiblja se tada pojavi Glorija Riz.

— Kako ti to znaš? — upita mladić koga je Rizova ćerka nazvala Rosem.

— Nisam stigla da ti sve ispričam.

Stigao je juče u grad, kao što kaže i sukobio se sa Milkom, šerifom i mojim ocem. Ima 48-mak i pušku skraćene cevi. On je.

— I Bradovo pismo u džepu — dodade Din i dalje držeći podignute ruke. — Zahvaljujem se, gospođice. Vi ste, pretpostavljam ćerka Krisa Riza.

— Da — potvrdi ona. — Ja sam Glorija Riz.

— Glorija?

— Jeste, ali imam i mlađu sestru Normu, zbog koje je stradao vaš brat. Moje saučešće.

— Hvala vam gospođice Riz — uzvrati Din. — Vidim da ste mnogo razboritiji i ljubazniji od vašeg oca. Ako će mi to pomoći da u vama ne steknem još jednog neprijatelja, onda želim da vam kažem da nemam ništa protiv vašeg oca, ne želim kavgu i jedina mi je namera da dokažem Bradovu nevinost. — Tada se obrati plavokosom Rosu: — Momče, mogu li spustiti ruke i sjahati.

Mladić zbunjeno spusti pušku i zamuca:

— Da, da, gospodine. Izvinite, nisam znao ko ste.

— Ne mari, mladiću. Samo mi reci šta radiš na ranču moga brata?

— Radio sam za njega. Zaposlio me je mesec dana pre nego što su ga te hulje ...

— Da, znam — jetko će Din. — Ali, zašto si ostao na imanju?

— Brad je govorio da vi treba da dođete, pa sam, eto, ostao da vas sačekam i pripazim na ranč. Sačuvao sam i stoku.

Bez obzira na Rosov skroman i sirov izgled, on se Dinu dopao, jer čovek koji se potrudio da pričuva tuđe imanje, bez nade na nadoknadu svoga truda, mora da je pošten.

— Mladiću ... — poče Din.

— Ros Kameron mi je ime, gospodine — prekide ga plavokosi.

— U redu je, Rose. Ne mogu ti ponuditi baš neku platu, ali ako si zainteresovan da ostaneš i radiš za mene, računaj da si primljen.

Mladić se oduševi.

— Pristajem, gospodine.

— I ne zovi me, gospodine. Dovoljno je ime.

— U redu, Dine.

Čovek Sa Puškom tada pogleda i Rosa i Gloriju i upita:

— Vas dvoje ste prijatelji, vidim?

Devojka pocrvene i obori glavu a Ros odlučno odgovori:

— Glorija i ja se volimo i želeli bi da se venčamo. Ali ja sam siromašan i gospodin Riz nikada na tako nešto neće pristati.

Senka osmeha prelete preko Dinovog lica.

— Gospodin Riz ljude vrednuje po dubini džepa a ne prema kvalitetima. Ali, kada dokažem Bradovu nevinost, nekako ćemo već ubediti tog gospodina da promeni mišljenje. Jeste nabusit, osion i tvrdoglav, ali ne bih rekao da je nedokazan.

Lice Rosa Kamerona se ozari srećom.

— Kako to misliš da učiniš Dine ... mislim to za mene i Gloriju.

— Postoje načini. Važno je da se vas dvoje volite i ne dozvolite da vas neko pokoleba u osećanjima, a ljubav, na kraju, uvek pobedi. Uzgred, gospođice Riz, poručite ocu da nisam ljut što je naredio Sajmonu Konveju da me ubije, jer mislim da je to učinio poput svakog drugog oca, ali da greši i da ponovo ne učini nešto slično, pošto i mom strpljenju ima kraja.

Devojka se zgranula.

— Otac naredio da vas ubiju? Kako se to dogodilo.

Din im ukratko ispriča šta se tog jutra dogodilo u gradu.

— Ne mogu da verujem da je otac naredio Sajmonu da puca na vas, gospodine Sarandon — reče Glorija. — On zaista ima svojih mana, ali garantujem da nije spreman na tako nešto.

— Onda je to učinio vaš nadzornik Grirson — reče Din. — Taj tip je opasan i zaista ne znam šta radi na vašem imanju. Morali biste da ga se što pre otresete.

— Grirson slično govori o vama — primeti devojka.

— Ne mogu vas razuveriti, gospođice, da on greši, slučajno ili namerno, ali budućnost će pokazati svoje.

Devojka ostade uporna.

— Grirson kaže da ste već ubili pet ili šest ljudi.

— To je tačno, samo vam nije rekao da su svi oni bili istog kova kakvog je i on i da sam te ljude ubio štiteći zakon.

— U pravu je, Glorija — umeša se Ros. — Brad mi je pričao da je Din šerifovao u nekoliko gradova na jugu.

Tek tog trenutka Glorija Riz je potpuno stala na Dinovu stranu.

— Izvinite, gospodine Sarandon — reče ona — za moju sumnju, ali nešto što je nepoznato najpre se mora dokazati, zar ne?

— U pravu ste, i nemojte mi više persirati, nisam toliko stariji od vas. U redu . . . Glorija?

— U redu, Dine — reče ona i zviždukom pozva svog konja, crnu, prekrasnu kobilu, koja se pojavi iz šipražja.

Vešto se ubacila u sedlo.

— Sada bih krenula — rekla je.

— Navratite ponekad — pozva je Din. — Ros i ja ćemo imati puno posla, pa će nam, povremeno jako prijati jedna dobra kafa od ženske ruke.

— Obećavam — osmehnu se ona i obode kobilu.

Njih dvojica su izvesno vreme gledali za njom, a onda Din reče:

— Pametna devojka.

— Školovala se na istoku — objasni Ros.

— Inteligencija se ne stiče školom, Rose — reče Din. — Taj kvalitet je nasledila od jednog od roditelja. A to što se zaljubila u siromašnog mladića, znači da je poštena. Bogami, Rose, zavidim ti.

Mladićevo srce naraste od miline da je mislio da će pući.

— Ne znam šta je videla na meni? — čudio se on.

— Ono što se spolja ne vidi, Rose — objasni mu Din. — Ono što njen otac nikada neće videti. . . Mogli bismo sada poći da obiđemo imanje.

*

Ros je iz šipražja doveo svoga konja a to Dina podseti da upita:

— Postoji li još neki konj na ranču?

— Nemamo čak ni koral za konje — tmurno odgovori Ros. — Imali smo samo dva konja, mog i Bradovog. Držali smo ih u štali iza brvnare koja je izgorela.

— I gde je sada Bradov konj?

— Verovatno su ga one hulje ostavile u gradu. Na njemu je preneto Bradovo telo.

— Znači, on je linčovan ovde, na ranču?

Ros klimnu glavom i rukom pokaza na mali šumarak borova koji se nalazio otprilike na milju daljine od njih.

— Tamo su ga obesili.

— Gde si ti u to vreme bio?

Ros pokunjeno obori glavu.

— Sa Glorijom na izvoru Grin Drajva. To je četiri milje gore prema Forist Ridžu. Nisam znao...

— Ne prebacuj sebi ništa, Rose. Teško da bi, i da si bio tu, mogao nešto da učiniš pred razuzdanom gomilom.

— Brad je nevin, znam to sigurno. On se gotovo plašio devojaka i nije mogao da učini ono...

— Znam, Rose. I sam mislim tako. Reci mi kako izgleda Bradov konj?

— Vranac sa belim nogama. Žigosan je, lako ćeš ga prepoznati.

— Pokušaću da ga pronađem i vratim.

Tri sata kasnije, pošto su jašući uz potok stigli do podnožja brežuljka i vratili se natrag, Din je bio zadovoljan Bradovim izborom zemljišta koje je obilovalo sočnim pašnjacima i vodom za pojenje stoke. Dok su vršili obilaženje imanja Din je zapazio jedva desetak grla stoke.

— I nema je mnogo — objasnio je Ros. — Brad je počeo sa stotinak grla, ali posle njegove smrti stoka se raštrkala. Naš se ranč graniči sa Rizovim i dosta goveda je odlutalo na njegovo imanje.

— Moraćemo jednog dana da prikupimo svu stoku — reče Din. — Nego primetio sam da stoka nosi oznake i »DBS« i »OO«.

— Brad je ranč kupio od izvesnog Raperta Konrada na koga je Kris Riz dugo vršio pritisak da mu proda imanje. »Dve nule« su bile oznaka Rapertovog ranča. Rapert je imao sina, jedinca od dvadeset i pet godina starosti. Posle jedne svađe u gradu između tog mladića, koji se zvao Bolin, i Krisa Hjuza, Grirson je ubio Bolina pred ulazom u salun »Dolar«.

— Samoodbrana?

— Da, Bolin je bio iznerviran a i malo je popio i potegao je revolver na Krisa Riza, i ubio bi ga da nije bilo Grirsona. Onda je Brad stigao ovamo i Rapert je njemu prodao imanje a ne Krisu Rizu.

— Da li je Riz vršio i na Brada pritisak da mu proda ranč.

— Razgovarali su o tome nekoliko puta — odgovori Ros — ali nije bilo ni svađi, ni pretnji.

Ipak je postojala mogućnost da je Bradu nameštено silovanje Norme Riz kako bi se njen otac dočepao ranča »OO« odnosno »DBS«. Krivac je, u stvari, bio neko drugi, a krivica je prebačena na Brada. Ključnu ulogu u svemu tome odigrala je unesrećena Norma. Razgovor sa njom bi sigurno dao izvesne odgovore, razmišljao je Din, ali kako doći u situaciju da se sa njom porazgovara. Možda bi Glorija Riz mogla da pomogne.

— Iza Raperta — nastavio je Ros — ostala je brvnara koja je izgorela i stotinak grla stoke. Brad je na nekima od njih prepravio žig. Pre desetak dana, dok sam bio u gradu, neko je zapalio osečinu. Pratio sam tragove tih nitkova i oni su me doveli do granice Rizovog ranča.

— Mislim da je paljevina Rizovo delo?

— Njegovo ili njegovog nadzornika — potvrdi Ros.

— No, šta je, tu je — reče Din posmatrajući zgarište. — Pokušaćemo da sve dovedemo u red. Moramo najpre sagraditi nekakvo sklonište i snabdeti se sa hranom. Pola dana je već prošlo, pa iskoristimo bar ono što je od njega ostalo. Sutra ću otići u grad u nabavku... Verovatno je ostala neka sekira?

— Mogli bi da pročeprkamo po pepelu — predloži Ros.

Pronašli su u pepelu, ali samo glavu sekire čija je drvena drška iz-

gorela, pa su najpre morali da načine držalju a tek onda su otišli do onog šumarka borova, gde je obešen Brad i počeli da obaraju stabla za podizanje nove osečine.

Radili su sve dok se nije smrklo, ali je posao tekao teško jer je sekira bila tupa a nisu imali sa čim da je naoštre. Ipak su uspeli da obore i očiste desetak stabala.

Večerali su usoljenu govedinu iz Dinovih bisaga a noć su prespavali pod okriljem nebeskog svoda.

*

Rano izjutra narednog dana, Din je krenuo u grad, ali umesto da koriste kraći put, on je pošao zapadnom granicom svog ranča koja se pružala naporedo sa imanjem Krisa Riza.

Izbrojao je oko dvadeset grla stoke sa oznakom njegovog ranča koja je pasla na Rizovom posedu. Onda je ugledao jahača koji mu je dolazio u susret. Bila je Glorija Riz.

— Dobro jutro, Dine — pozdravila ga je. — Pošla sam do tebe i Rosa, da vam skuvam kafu, po dogovoru, a ponela sam vam i nešto za doručak.

— To je lepo od tebe, Glorija — uzvrati Din. — Neki drugi put, što se mene tiče, ali obiđi Rosa. Upravo sam krenuo u grad u nabavku. Uzgred sam mislio da svratim do tvog oca i obavestim ga da ću jednog od narednih dana prikupiti moju stoku koja je zalutala na vaš ranč.

— Otac je jako ljut i nervozan ova dva dana — smrknu se devojka. — Možda bi sa posetom mogao da računaš za dan-dva dok se on smiri a i ja ću, sa svoje strane, nastojati da ga pripremim za vaš susret.

— Mudro govoriš, Glorija — složi se Din sa njenim predlogom. — Postupiću kao što kažeš.

— Zaista ne znam kako drugi sa tobom ne mogu da nađu zajednički jezik. Meni se čini da to uopšte nije teško.

— I nije — potvrdi Din — ako se nije opterećeno predrasudama i pogrešnim predubeđenjima.

Mada je već tog trenutka razmišljao da joj predloži da porazgovara sa svojom sestrom, Din zaključi da bi ipak pametnije bilo ostaviti taj razgovor za kasnije.

Nekada nije valjalo požurivati razvoj situacije. Možda, čak, slična ideja padne na um i samoj Gloriji, jer bila je prilično inteligentna, pametna i neopterećena sestrinim stanjem u toj meri da joj ta činjenica koči pravilno rasuđivanje.

Pozdravio se sa devojkom i nastavio prema gradu.

Ubrzo su se njegovi obrisi pojavili na horizontu. Reku je prešao na jednom od nekoliko drvenih mostića i odmah se našao pored štala sa kovačnicom.

Još dok je prelazio mostić, iz kovačnice je čuo udarce bata po nakovnju. Klint Bejlor je bio u poslu. Dina je dočekao kao što se dočekuje draga osoba.

— Drago mi je što ste živi, gospodine Sarandon — rekao je.

Din se iznenadi.

— Rekli ste to kao da ste mislili da me živog više nećete videti.

— Priznajem da je tako. Kako je krenulo sa napadima na vas, pomislio sam da nemate nikakve šanse.

— Za sada se držim. Imao bih dve molbe kod vas.

— Da čujem — reče Klint Bejlor brišući ruke. — Učiniću za vas sve što je u mojoj moći.

— Želeo bih da mi na pošti pošaljete jedno pismo. Biće upućeno na izvesnog Vilijama Bondera u Kanzas Siti. Gospodin Bonder će mi odgovoriti pismom koje će biti adresirano na vašu adresu.

— Shvatam — osmehnu se štalar-kovač. — Plašite se da bi neko, ako na pismu vidi vaše ime mogao da ga ukloni.

— Tačno.

— U redu je, gospodine Sarandon, ima samo u vezi toga mali problem. Ja niti umem da čitam, niti da pišem. Biće sumnjivo.

Din se zamisli. Nije računao sa mogućnošću da je Klint Bejlor nepismen. Izuzev u njega, ni u koga u gradu nije imao poverenja toliko da bi mogao da ga zamoli za uslugu te vrste.

Lanu Spilman nije želeo da opterećuje svojim problemima. Možda doktor Norton? On je svetski čovek, pismen je i gotovo manje podložan nečijoj eventualnoj sumnji.

— Dobro, gospodine Bejlor — reče Din. — Drago mi je da ste želeli da mi pomognete.

— Rekli ste da imate dve molbe — podseti ga štalar-kovač. — Koja je druga.

— Ah, da. Želeo bih da mi pozajmite vaša teretna kola i zapregu da prevučem do ranča neke potrepštine. Vraćam vam ih prvom zgodnom prilikom.

— Dobro je — odahnu Klint Bejlor. — Strahovao sam da ni drugu molbu neću moći da vam udovoljim. Ali to za kola, u redu je. Nisu baš neka da im se čovek divi, ali su za vašu nameru kao stvorena. I nisu mi neophodno potrebna. Zapravo i ne znam zašto ih držim. Nisam ih godinu dana koristio. Služite se njima koliko vam je drago. Spremiću vam i nešto zobi za tovarno kljuse.

— Hvala vam, gospodine Bejlor. Neće vam još biti teško i da ih malo kasnije dovezete pred restoran, dok ih spremite. Svratio bih kod Lane Spilman da doručkujem.

— Ništa ne brinite, biće kako ste rekli.

— Recite mi samo koliko će sve to da me košta.

Kovač odmahnu rukom.

— O tome ćemo kada mi vratite kola. Imate jedinu obavezu da se starate o tovarnom konju.

Din se osmehnu.

— Ne računate sa činjenicom da će neko da me ubije i da biste u tom slučaju ostali neisplaćeni?

— Rizikovaću — osmehnu se i štalar. — U svakom slučaju povedite računa o sebi i čuvajte se.

— Pa, hvala vam, gospodine Bejlor — pozdravi da Din i okrenu konja prema poslovnom delu grada.

— Do viđenja — dobaci Klint Bejlor za Dinom — i smatrajte da ste kod mene uvek rado viđen gost. Vama moje usluge stoje na raspolaganju u svako doba dana i noći.

*

Ako je Klint Bejlor bio zadovoljan kada je ugledao Dina, Lana Spilman je bila presrećna. Pokušala je da toliko svoje oduševljenje prikrije izvesnom hladnoćom, kada se pojavio u njenom restoranu, ali, ako je Dina i uspela da prevari, nije i doktora Nortona.

Doktor je sedeo u uglu lokala i doručkovao. Čim je ugledao Dina, pokretom ruke ga je pozvao da mu se pridruži za stolom.

— Drago mi je što vas opet vidim, gospođice Spilman — pozdravio je Din domaćicu kada su se našli jedno pored drugog.

— I meni je, takođe, drago, gospodine Sarandon — uzvratila je devojka i pocrvenela zbog svojih sledećih reči: — Mada sam se nadala da ćete ponovo doći u grad, nisam vas očekivala tako brzo.

— Ranč je u neredu a jedina brvnara na njemu je spaljena. Došao sam u grad da se snabdem namirnicama i drugim potrepštinama — objasni Din. — Sem toga, želeo sam da vas vidim i pojedem nešto od vaše ukusne hrane.

— Onda sedite i pričekajte.

Din zauze mesto za stolom za kojim je sedeo doktor Norton. Ukratko mu je objasnio šta želi od njega i lekar je pristao da mu učini uslugu.

Dok je čekao doručak, Din je na praznom receptu, koji mu je doktor dao, napisao kraću poruku. Lekar je uzeo papir i obećao da će još istog dana adresirati pismo na naznačenu adresu i prvom poštanskom kočijom, koja je stizala svaka dva dana, poslati ga u poštu u Karlton.

Uto je i Lana donela jelo za Dina na poslužavniku, pa on prionu da obeduje. Bio je gladan, i dok je jeo, mislio je na Rosa i na to je li i njegov obrok, koji mu je Glorija odnela, isto tako ukusan i izdašan kao i njegov.

Doktor je pre Dina završio doručak i, uz objašnjenje da treba da obiđe neke bolesnike, napustio je restoran. Njegovim odlaskom u lokalu je ostao samo Din, pa mu je Lana prišla i sela na stolicu na kojoj je do nekoliko trenutaka ranije sedeo doktor.

— Vi i doktor imate nekakvu tajnu? — upitala je devojka.

— Otkuda vam ta pomisao? — iznenadi se Din.

Ona sleže ramenima.

— Možda i grešim, ali sam stekla takav utisak. Brzo ste se sa njim sprijateljili.

— Ne samo sa njim — ispravi je Din — već sa svakim ko je pošten i drži do časti. Vi ste jedna od takvih osoba... Mogu li da vas zamolim nešto?

— Izvolite — osmehnu se ona. — To se ništa ne plaća.

— Voleo bih da vas zovem imenom, a i vi mene, takođe.

— U redu je to — složi se ona. — Nemam ništa protiv, tim pre što mi često ide na nerve ono uobičajeno i trivijalno »gospođice Spilman«.

Za trenutak su se njihovi pogledi ukrstili, i oboje osetiše neko neobjašnjivo strujanje u vazduhu koje se prenosilo na njihova tela i u njima stvaralo čudnu, ali prijatnu toplinu.

— I još bih nešto hteo da te zamolim... Lana — prevali Din nekako preko usana njeno ime bez persiranja. — Narednih dana ću biti jako zauzet a tako bih žarko želeo da te ponovo vidim.

Ona pocrvene.

— Ne razumem te... Dine — zamuca ona. — Šta hoćeš da mi predložiš?

— Da jednog od narednih dana, kada ti to vreme dozvoli, navratiš do mog ranča.

— Ali, nije pristojno da devojka odlazi u posetu mladiću koji živi sam — reče ona.

— Nisam sam — ispravi je on. — Sa mnom je na ranču i mladić po imenu Ros Kameron. Radio je za Brada a sada radi za mene.

— Ah, da, potpuno sam zaboravila na njega. Retko dolazi u grad a i mislila sam da je napustio ovaj kraj kada su Brada... Izvini, Dine, nisam želela da te na to podsetim.

— U redu je, Lana, čovek mora da navikne da živi sa bolom... Pa, krenuo bih sada.

— Ne mogu ništa da ti obećam, Dine — reče devojka — jer zaista imam mnogo posla ovde, a sama sam. Ipak, možda, u nedelju, posle mise. Nedeljom je restoran zatvoren.

— Onda, u nedelju — reče on, ustade, ostavi novac na sto i pođe prema izlazu.

Kao da je žurio da se što pre izgubi sa njenih očiju i da joj ne da vremena da se predomisli, pomislila je Lana, mada njoj nije ni na kraj pameti padalo da se predomisli. U stvari, već je razmišljala šta će u nedelju da obuče i šta bi sve mogla da spremi u košaru i ponese Dinu i Rosu za nedeljni ručak.

5.

Izašavši na prošireni trem restorana, koji je predstavljao manju terasu, Din ugleda pred trotoarom zaprežna, stara kola u koja je bio upregnut krupan, radni konj jakih nogu i snažne muskulature.

Zavezao je konja za zadnju stranicu kola, seo na njih i poterao ih prema bakalnici. Tamo ga je vlasnik Ben Krozbi dočekao smrknutog lica, mrzovoljan i očigledno nezadovoljan što za mušteriju ima Dina Sarandona.

Prodavnica je bila velika i dobro snabdevena raznim kućnim potrepštinama tako da je Din tu pronašao i sekiru, eksere, čekić, klešta i testeru, ali i brašno, so, šećer, kafu i nekoliko boca viskija.

Kupio je i jedno odelo za Rosa, čizme i šešir, nekoliko košulja a iznenadio se kada je video da Ben Krozbi ima i originalnu municiju za njegov kolt 48 Din je obično metke za svoj »ručni top« pravio sam, prepravljajući drugu municiju, ali kada je već pronašao originalnu, kupio ju je i to pet kutija.

— Spremate se da ratujete? — primetio je vlasnik grubim i zlovoljnim glasom.

— Samo na odbranu — ispravi ga Din.

Kao i sam grad, i bakalnica je odisala pedanterijom. Svaki artikal je bio označen cenom koštanja, pa se Din pri kupovini i rukovodio tim cenovnikom kako ne bi potrošio više novca nego što je imao. Međutim, vlasnik je, služeći Dina preko volje, podizao cene nekoj robi kao da je hteo da ga odbije od kupovine.

Pošto je svu robu pažljivo upakovao i smestio u kola pred radnjom, Din se vratio do trgovca i ispravio račun za onoliko za koliko je Ben Krozbi više zaračunavao vrednost pojedinih artikala.

— Mora da ste pogrešili — objasnio je Din svoj postupak.

— Ma nemoj — uzvrati razdraženo trgovac. — Ti ćeš da me učiš sabiranju.

— Ukoliko bude potrebno — osmehnu se Čovek Sa Puškom.

Tada debeli bakalin poče da viče:

— Odmah da ste vratili robu. Ne želim ništa da vam prodam... Nećete mi vi propisivati cene.

— I ne želim — uzvrati Din mirno — ali vi ste cene sami istakli.

— Da ste odmah vratili robu, ili ću zvati šerifa! — drhtao je trgovac od gneva a onda izleteo iz radnje i uputio se trčećim korakom prema šerifskoj kancelariji.

Za to vreme, Din je pažljivo izbrojao novac, i to onoliko koliko je on izračunao, i stavio ga na pult.

Nekoliko minuta docnije Ben Krozbi se vratio u pratnji šerifa

Barneta. Pokazujući drhtavom rukom prema Dinu, trgovac je rekao:

— Ovaj razbojnik je pokušao da me opljačka. Odmah ga uhapsite.

— Polako, Bene — reče šerif — nemoj mi sugerisati šta da činim. Da prvo čujem o čemu se radi?

— Mudar postupak, šerife — reče Din, — ali ako je reč o pljačkanju onda treba uhapsiti gospodina Krozbija. On je mene pokušao da opljačka. Roba je u kolima, pa i sami možete proveriti ko govori istinu a ko laže.

— Cene su danas promenjene, ali nisam stigao da ispišem nove iznose — reče Ben Krozbi.

— To je vaš propust, gospodine — primeti Din, — ali dokle god na sekiri piše da stoji dolar i dvadeset centi, onda je to za svaku mušteriju dolar i dvadeset centi i ni novčić više.

— Bojim se da je on u pravu, Bene — zaključi šerif.

— Trgovac je goreo u licu od gneva.

— Na čijoj si ti strani, Džek! — prosikta.

— Na strani zakona, Bene! — viknu i šerif koji je takođe bio iznerviran jer Dinu, uprkos svega, nije mogao da prišije ništa zbog čega bi ga smestio u zatvor.

— Novac je na pultu — reče Din bakalinu i obrati se šerifu: — Želeo bih da porazgovaram sa vama. Možemo li izaći napolje.

Predstavnik zakona Fajer Krik Sitija nešto progunđa za sebe i pođe za Dinom.

Kada su izašli iz radnje on upita:

— Šta ste želeli, Sarandone?

— Saznao sam da ste se vi pobrinuli za konja moga brata, od trenutka kada ste dopustili da ga ubiju. Da li biste mi rekli gde se nalazi?

— U mojoj štali — odgovori šerif nabusito. — Zašto pitate?

— Konja ću povesti, jer sada pripada meni, a za vaš trud i hranu ću vam platiti. Koliko sam dužan?

— Idite do đavola — prosikta šerif i za trenutak je izgledalo kao da će se mašiti revolvera.

Stegao je vilice a desna ruka mu je pošla prema futroli. Onda je naglo zastao. Verovatno se setio koliko je Din spretan i brz. Preko volje je dodao hrapavim glasom:

— Dobro... Uzmite ga kad hoćete.

— Hvala vam — reče Din. — Izgleda ste daleko razumniji nego što na prvi pogled izgledate.

Pola sata docnije Din je napustio grad upravljajući kolima za koja je privezao njegovog i Bradovog konja.

*

Kada se Glorija Riz toga dana, iz posete ranču »DBS« vratila na očevo imanje, osećajući još uvek po licu i usnama vrelinu Rosovih poljubaca i po telu toplinu njegovih žarkih zagrljaja, na tremu velike rančerske zgrade ju je dočekao otac.

Stajao je na daskama trema raširenih nogu i sa rukama skrštenim na leđima. Licem mu je besnela ljutina.

— Gde si bila? — upitao ju je osornim glasom dok se ona penjala širokim stepeništem prema ulazu u kuću.

Ona je primetila njegov gnev, pa je, ne znajući njegov uzrok u očevom ponašanju, odlučila da se ponaša blago, nevino i oprezno.

— U šetnji, tata — odgovorila je mirno i sa osmehom. — Gde bih inače?

— U šetnji — ponovi on turobno. — Znam da si bila u šetnji, ali gde?!

— Odjahala sam do grada da pogledam neke haljine — slaga devojka.

— Do grada, kažeš. Ti si danas bila u gradu isto kao što sam bio i ja. A nisam!

Glorija je već bila ušla u predvorje zgrade. Kris Riz grmeći uđe za njom.

— Ne razumem te, tata — reče Glorija nevinim glasom. — Šta hoćeš da kažeš?

— Hoću da ti kažem da me lažeš, da nisi bila u gradu i da si odjahala nekuda na istok. Sigurno opet kod onog probisveta Rosa Kamerona.

— Špijuniraš me? — zaprepasti se devojka.

— Nego šta?! Dovoljno mi je što me jedna ćerka osramotila.

— Ona je obična glupača — povisi i Glorija ton. Sada je znala šta je razlog očevom gnevu i znala je kako da razgovara. — Pametnoj devojci se takve stvari ne događaju.

— Ne okrivljuj Normu, Glorija — opomenu je otac pretećim glasom. — Ona bar nije mogla da se brani.

— Jesi li siguran u to? — upita devojka izazivački.

— Šta?! — zgranu se rančer. — Zar ti u to sumnjaš?

— Sumnjam — potvrdi Glorija — tim pre što sam upoznala Brada dok je bio živ i mogu ti reći da je on bio toliko miran i povučen da, ako je on krivac Norminoj nesreći, onda mora da je ona njega napala a ne on nju.

— Dosta izmišljanja, Glorija — reče Kris Riz nešto smirenijim tonom jer ga je pokolebala ćerkina odlučnost. — Ne želim da te slušam kada govoriš takve gluposti. I još jednom te opominjem da se kloniš one vucibatine Rosa.

— On nije ni vucibatina, ni probisvet — ustade devojka u odbranu svog dragog, mada je znala da je pametnije da prestane da se raspravlja sa ocem. — On je pošten mladić i jedino što mu možeš prebaciti je to što je siromah.

Kris Riz se kiselo osmehnu.

— Siromaštvo i probisvetluk tako često idu zajedno. Ja to znam sasvim dobro.

— Možda, tata, ali ako siromašan mladić danima gladuje da bi pričuvao tuđe imanje i pri tom ne ukrade, onda je on više nego pošten.

— Vraga gladuje. Misliš da sam slep i ne vidim da mu nosiš hranu?

— Zar je tako loše pomoći čoveku u nevolji?

— Da li je loše? — zabrunda rančer. — Da možda nemaš nameru da sada hraniš i onog prokletnika Sarandona? Šta sam ja? Javni restoran?

— Ne govori tako, tata. Možemo komotno da hranimo stotinak ljudi i da to ne osetimo.

— Gospode — vajkao se rančer, već potpuno smiren — kome li ću samo ostaviti imanje? Pa ti ćeš ga profućkati još pre nego što mi se telo ohladi u zemlji.

— Varaš se, oče — usprotivi se Glorija. — Znam ja vrlo dobro kako se upravlja rančem.

Kris Riz umorno sede na sofu pored velikog kamina i reče:

— Da mi je i to čudo da vidim.

— Samo ti dovoljno dugo poživi, pa ćeš videti šta tvoja Glorija može i ume. Najzad, ja sam tvoja ćerka, Rizova.

— Baš zato i ne želim da se viđaš sa onim Rosom. Školovao sam te, pametna si i lepa. Taj Ros ti ne priliči. Tebi je potreban doktor, inženjer ili sin nekog imućnika iz Karlotna.

Devojka mu priđe i sede mu u krilo.

— Šta je sad? — zamumla on tobože ljutito a u stvari je voleo kada se Glorija umiljavala oko njega. To ga je podsećalo na dane kada je bila mala i kada mu je supruga bila živa.

— Misliš da bih sa takvim čovekom bila više srećna nego sa poštenim siromahom? — upita ga Glorija. — Zar mi nisi govorio da je i mama bila siromašna, pa ipak si je zavoleo.

— To je drugo, Glorija. I ja sam bio siromašan i nisam mogao da biram.

— A da si mogao? — upita ona lukavo. — Onda ne bi uzeo mamu?

Doveden u stupicu, Kris Riz se ljutnu:

— Prestani da me neprekidno zapitkuješ. To je bilo davno i ne znam šta bih učinio.

— Ali ja znam — bila je Glorija uporna. — Uradio bi isto jer si bio zaljubljen u majku.

— Možda, ali baš zato što sam se ja mučio kroz život, ne želim da se i ti mučiš. Zato mi se taj Ros ne dopada. Mislim da je on prevejan tip koji ti zamazuje oči da bi se dočepao tvog nasledstva.

Devojka se osmehnu, pomazi oca po bradi i reče maznim glasom:

— Onda se vidi da ne poznaješ Rosa, tatice. On nikada ne bi pristao na tako nešto. Osećao bi se kao uljez. Želi najpre da nešto zaradi.

— Kako? Gde?

— Gospodin Sarandon mu je dao posao — objasni Glorija.

Kris Riz se iznenadi.

— Gospodina Sarandona, kažeš? I tu vucibatinu si negde videla?

I razgovarala sa njim — potvrdi devojka. — I mogu ti reći da je on učtiv, obziran i fini čovek.

— Ubica.

— Nije ubica, tata. Te ljude, koje je ubio, usmrtio je vršeći šerifsku dužnost. Poručio je da ti kažem da te razume zbog Norme ali da si u zabludi što se tiče njegovog brata, pa se ne ljuti što si naredio Sajmonu da ga ubije...

— To je bila Grirsonova ideja — prekide je rančer. — Nisam o tome imao pojma.

— Da, u vezi sa Grirsonom... poručio ti je da pripaziš malo na njega jer je opasan i da bi bilo najpametnije da ga se otarasiš.

— Ne zaboravi da mi je Grirson spasao život, Glorija.

— Da, znam, i pri tom je ubio, a mogao je da to ne učini. Bolin je bio pijan...

— Lako je pričati kada se ne nalaziš pred otkočenim revolverom. Tada se drugačije misli... I, je li ti Sarandon još nešto rekao?

— Jeste. On te moli — to »moli« je Glorija namerno izmislila i naglasila — da mu dozvoliš da svoju stoku, koja je zalutala na naš ranč, prikupi i vrati na svoje imanje.

— Kažeš, zamolio?

— Da, i još je rekao da svađa neće pomoći da se otkrije istina i da nemaš razloga da mu budeš neprijatelj samo zato što želi da utvrdi istinu. Ako je Brad kriv i on će priznati njegovu krivicu, ali ako nije zašto da mu se ime blati.

Kris Riz ne odgovori.

Dovoljno dugo je, u trenucima bola i očajanja, Brada u mislima okivao u lance krivice, da bi najednom promenio mišljenje.

Poznavao je Brada kao čestitog mladića i često sumnjao u Norminu optužbu, ali na kraju je, kao i svaki otac, bio rešen pre da stane na stranu rođenog deteta, nego komšije, bez obzira što je ovaj do konfliktnog trenutka bio besprekoran sused.

A zašto bi Norma lagala? Nikada pre to nije činila. Lukava Glorija jeste, ali ne i Norma. Bila je osoba za primer i ugled i svi su je u okolini voleli. Zašto u nju sumnjati?

U međuvremenu, dok je rančer bio prepušten mislima, Glorija je ustala iz njegovog krila i popela se na sprat, do sestrine sobe.

Zatekla ju je kako leži na postelji.

— Zar ne izgledam ružno? — upitala je Norma plačnim glasom.

— Izgledaš — složi se Glorija. — Kosa ti je u užasnom stanju a lice ti je bledo kao u mrtvaca jer danima ne izlaziš iz ove sobe. Ne čami u njoj već izađi malo da te sunce ogreje.

— Nisam mislila na to, Glorija, već na stomak. Da li se primećuje?

— Ne cmizdri kao dete — reče grubo Glorija. — Nisi ti prva žena kojoj se to dogodilo. I ne umišljaj: još uvek se ništa ne primećuje.

Norma ustade sa kreveta.

— Čula sam da je došao... Brádov brat.

— Od koga si to čula?

— Čula sam... priča se — zamuca Norma. — Je li to istina?

— Jeste.

— I, šta hoće?

— Hoće da otkrije da li je Brad stvarno učinio ono za šta ga ti okrivljuješ ili nije.

— Kako je to moguće?

— Moguće je, ako nikako drugačije a onda kada se dete rodi. Ono veoma često liči na oca.

— Zar? — zabezeknu se Norma.

— Ne budi glupa. To je kao što su jedan i jedan dva. I?

— Šta i? — obrecnu se Norma na svoju sestru. — Šta ti, zapravo, hoćeš od mene, Glorija.

— Istinu. Možda još uvek nije kasno da kažeš da li je istina...

— Naravno da je istina — Norma nervozno prekide sestru.

— Ne bih baš rekla — sumnjičavo će Glorija.

— Šta je tebi? — tobože se iznenadi i začudi Norma. — Rođenoj sestri ne veruješ. — Onda se zajedljivo osmehnu i primeti: — Tako sigurno govoriš zbog Rosa, zar ne? On i Brad su prijatelji.

— Ros sa našim razgovorom nema nikakve veze! — oštro reče Glorija.

— Onda možda ima taj D[illegible] Sarandon. Nisi, valjda, uspela i [illegible]ga da smotaš?

Gloriji dođe da sestri opali takvu šamarčinu, da bi je ova dugo pamtila, ali se u poslednjem trenutku savladala i upitala:

— A koga sam ja to još uspela da smotam?

— Ne znam, vidim samo da momci obleću oko tebe.

Glorija ne odgovori, jer je Normina primedba bila glupa i nije zavređivala ikakvo objašnjavanje. Uputila se prema vratima svesna da je uzaludno raspravljati se sa Normom. Na izlasku je zastala i dobacila joj:

— Ako si slagala za Brada, ispaštaćeš zbog toga. Zapamti moje reči.

*

Bilo je prošlo podne kada se Din vratio na ranč. Dan je bio lep, pa ga je trebalo maksimalno iskoristiti. Ros je bio presrećan kada je video odeću koju je Din kupio za njega i iz osećaja zahvalnosti ali i osećaja da se između njih dvojice budi pravo prijateljstvo, još ornije je prionuo na posao.

— U nedelju ćemo imati posetu — obavestio je Din mladića. — Doći će nam jedna dama.

— Dama? — zinuo je Ros iznenađeno.

— Da... mislim, devojka. Lana Spilman... Ona vodi restoran u gradu.

— Poznajem gospođicu Spilman — osmehnu se Ros sa razumevanjem. — Ona je fina poštena devojka, Dine, imaš sreće... Pa, navalimo onda na posao.

Ostatak dana su proveli u neprekidnom radu, a preko noći su, iz opreznosti, naizmenično čuvali stražu. Iako ih je naredno, subotnje jutro dočekalo sanjive i nedovoljno odmorene, nastavili su rad nesmanjenom žestinom i voljom, tako da su se naveče toga dana već videli plodovi njihovog napora.

Uspeli su da sagrade četiri zida od brvana do visine od devet do deset stopa. Građa je ispala dosta gruba a ni krov, koji je tek trebalo podići, nije obećavao da će je posebno ulepšati.

Iskoristili su ostatke grubog ognjišta kome vatra nije mnogo naškodila, i samo su ga popravili. Umesto prozora, Din je izrezao dva balvana sa obe strane i dobio otvore više nalik na puškarnice.

I pored svega obojica su bili zadovoljni sobom, jer posao koji su obavili za dan i po, zahtevao je, u normalnim okolnostima, najmanje tri do četiri dana.

Svanula je i nedelja, predivan sunčan dan i praznično obojen nekom svečanom atmosferom koja se osećala u vazduhu, ali i Dinovim iščekivanjem i nadom u dolazak dragog gosta.

Rano izjutra on i Ros su se okupali u prohladnoj rečici a onda se ogrejali i osušili pored ognjišta i obrijali.

Din je obukao staru ali čistu odeću a Ros je blistao u novom odelu, čizmama i šeširu.

Dok je kuvao kafu, mladić je upitao Dina:

— Nisi mi pričao da si već prvog dana u gradu imao neprilika?

— Zar bi se mojom pričom nešto promenilo?

— Ne bi, istina — složi se Ros. — Glorija mi je rekla da se u gradu priča kako si neverovatno brz?

Din se blago osmehnu.

— Brzina je stvar iskustva, veštine, vežbanja i trenutnog nadahnuća. Samo, ne veruj svemu što se priča.

— Ne verujem, Dine, ali ako si sredio Milka, onda mora da si doista brz.

— Ili je on prespor — ispravi ga Din. — Ima bržih i od Milka, i od mene i od Grirsona Huda. Mnogo bržih.

— Misliš na Bila Hikoka?

Din klimnu glavom.

— I na njega, i na Garija Rodžersa, Vajata Erpa i Džerija Mekdoula. Tu su onda i Bili Kid, Dok Holidej, Kolorado Bil, Bert Bable, Derti King i ko zna koliko još isto tako brzih poznatih i nepoznatih.

— Govoriš tako kao da ih sve poznaješ — primeti Ros.

— Neke od njih poznajem a neke ne.

— Nisam još nikoga video da nosi pušku tako kao ti.

— Nisam ni ja — složi se Din — ali nas dvoje se dosta dobro slažemo. Nezamenljiva je kada se nađeš pred ruljom na kratkom rastojanju...

Din ućuta jer mu se učinilo da je kroz prozor, u daljini ugledao jednu pomerajuću tačkicu. Bio je to jahač i kretao se u pravcu brvnare.

— Neko nam dolazi u posetu — rekao je Din kada se uverio da se ni-

je prevario a srce mu steže nada da je to Lana Spilman.

Nije, međutim, bila Lana, već Glorija Riz, pa je Din, mada se obradovao njenom dolasku, osetio izvesno razočarenje.

I on i Ros su izašli iz nedovršene brvnare da bi pred njom dočekali devojku.

— Hej! — začudila se ona gledajući osečinu. — Pa vas ste dvojica zaista bili vredni.

— Trudili smo se — odgovorio je Ros.

— Rose? — ne prestajući da se čudi i iznenađuje reče devojka. — Odakle ti novo odelo? Divno ti stoji.

— Hvala, Glorija, Din mi je kupio — odgovori mladić šepureći se, zadovoljan što je ona odmah primetila novinu na njemu.

Glorija je sjahala i pozadi sedla odvezala kožnu torbu.

— Donela sam vam ručak — svečano ih je obavestila. — Naporno ste radili i zaslužili ste pristojan obrok. — Primetila je izvesnu tugu u Dinovom pogledu i začuđeno dodala: — Očekivala sam oduševljenje, Dine. Zar nešto nije u redu?

On se nasmeši preko volje.

— U redu je, Glorija, zahvalni smo ti. Uz činjenicu da si prava lepotica, ti si i dobra i pažljiva devojka.

— Šta onda nije u redu? Krijete nešto od mene?

Ros reši da prekine ćutnju.

— Din očekuje posetu iz grada — objasni on.

— Pa to je divno — obradova se Glorija. — Zbog toga ne treba biti tužan, već vedar i raspoložen. Sme li se znati ko je ta srećnica, Dine?

Zbog njenog direktnog pitanja, Din se osetio poput đaka neznalice koga učiteljica ispituje.

Bio je ljut na Rosa što se izbrbljao ali Glorija ni rečju, ni mimikom nije načinila ništa zbog čega bi trebalo da se oseti nelagodno. Naprotiv, ponašala se potpuno prirodno i kao da se radi o sasvim normalnoj situaciji.

— Lana Spilman — odgovori napokon Din skrušeno.

— Lana?! — ponovi Glorija sa prizvukom odobravanja u glasu. — Mislim da je ona jedna od retkih žena u gradu koje zaslužuju pažnju. Čestitam na izboru, Dine. Poznavajući je, ona je sada sigurno na misi, a ako je rekla da će doći, doći će sigurno, to mogu da ti garantujem. Zato ćemo sada svo troje da ovu vašu majstoriju još malo ulepšamo.

Zbog njenih reči razumevanja i podstreka Dinu dođe da zagrli i poljubi tu predivnu devojku. Povratila mu je raspoloženje i podstakla nadu da će Lana ipak doći.

— Glorija, ti si divna — rekao joj je.

— Da ih je bar više koji tako misle — reče devojka. — A sada dosta sa hvalama, bacimo se na posao. Ne morate se presvlačiti, da ne gubimo vreme. Lana ceni čoveka iznutra a ne spolja, a ti, Rose, jednako ćeš mi biti drag, pa čak i ako isprljaš to novo odelo.

Pod veštom Glorijinom rukom i njenim stručnim naredbama i nadzorom, brvnara se za vrlo kratko vreme pretvorila u prijatan kutak. Od okolo razbacanih dasaka načinjen je improvizovani pod, ognjište je ograđeno kamenjem a od mekintoša je načinjen krov tako što su oni prebačeni preko zategnutih užadi lasoâ.

Jeste sve to bilo načinjeno brzo, improvizovano i u cilju da posluži jedino za Lanin doček, ali su svo

troje bili zadovoljni obavljenim poslom.

Lana je stigla u dvokolici, odevena u prekrasnu letnju haljinu koja je ocrtavala skladnu, vitku liniju njenog tela. Zabavljeni poslom troje, tako reći, domaćina su, već pri kraju radova, naprosto bili zatečeni njenim dolaskom.

Ponovo je Glorija pokazala svu svoju svestranost. Prva se snašla, i pošto je Din, nakon izmenjenih pozdrava, pomogao Lani da siđe sa kola, pozdravila se sa njom i poljubila, bez trunke lažnog stida joj objasnila pravi razlog svoga prisustva i, namerno joj naglasivši da je osečina privremeno uređena samo u njenu čast, pozvala ju je da uđe u nju.

Ispostavilo se da je i Lana Spilman donela ručak, pa su dve žene, pred očima smetenih muškaraca, improvizovale sto od nekog starog sanduka na kom se našlo sira i pršuta, dinstane govedine, pite od jabuka i raznih drugih đakonija.

Nakon ručka, tokom kojeg se malo razgovaralo i tokom kojeg je Glorija obavestila Dina da je razgovarala sa ocem i da se on prećutno složio da mladić prikupi svoju stoku sa njegove zemlje, Din i Lana su odlučili da Rosa i Gloriju ostave u brvnari a sami se prošetaju po prelepoj okolini.

Otišli su do šumarka borova, gde je Din pokazao devojci mesto na kome je Brad obešen i tu se zadržali kraće vreme. Potom su zaobišli šumarak i ispeli se do vrha brežuljka pod kojim se ukazala prelepa udolina na kojoj je pasla raštrkana stoka.

— Plašio sam se da nećeš doći — rekao je Din Lani dok su se kretali sledeći rečicu prema njenom izvorištu.

Osmehnula se.

— Znam, rekla mi je Glorija.

— Zar? — iznenadi se Din.

— Da, ali nisi morao da brineš za to. Došla sam i mogu ti reći da mi je drago što sam to učinila. Ros i Glorija su divni i skoro se nisam tako lepo i prijatno osećala kao u njihovom i tvom društvu.

— Rekla si to kao da nemaš prijateljâ — primeti Din.

— U tome i jeste stvar: nemam ih. A život bez prijateljâ je pust i tužan.

— U pravu si, Lana — složi se Din, — no, nadam se da se to danas promenilo.

— I ja se nadam... Dine, umalo da zaboravim. Imam za tebe poruku od doktora Nortona.

— Od doktora? Kakvu poruku?

— Rekao mi je da se izvinjava što je, gonjen znatiželjom, pročitao tvoje pismo, ali je onda, shvativši njegovu važnost, umesto pisma, preko prijatelja u pošti u Karltonu, poslao telegram iste sadržine u Kanzas Siti.

Din s razumevanjem klimnu glavom.

— Dok je zaista oštrouman i efikasan. Tražio sam od jednog prijatelja u Kanzas Sitiju podatke o Grirsonu Nudu. Taj mi se čovek ne sviđa i mislim da je u zavadi sa zakonom na jugu.

Devojka se naglo smrknu i upita zabrinuto:

— Šta te se on tiče, Dine? Ovde nisi šerif.

— Da, ali želim da znam koga imam za protivnika.

Ona zavrte glavom.

— Ne mislim kao ti, Dine. zašto izazivati sudbinu? Bolje ga se kloniti.

— Slažem se sa tobom, Lana. Nikada prvi kavgu nisam tražio, ali

ako do nje već dođe, moram biti spreman da se branim.

Ona naglo zastade, pa to učini i Din.

— Plaše me tvoje reči — reče ona. — Ne želim da ti se nešto dogodi, Dine.

Nalazili su se tik jedno uz drugo gledajući se u oči. U njenim se očitavala zabrinutost a u njegovim plamteći sjaj ljubavi.

Ne razmišljajući da li greši i može li biti odbijen, Din zagrli devojku i reče:

— Ne brini, Lana. Umem da se čuvam.

Privukao ju je k sebi i poljubio. Nije ga odbila, nije se protivila, već naprotiv, i ona njega zagrli i prepusti se njegovim snažnim, mišićavim rukama.

Dani koji su usledili, protekli su u napornom Dinovom i Rosovom radu na obnovi i uređivanju poseda, ali i izvesnoj monotoniji. Uspeli su da dovrše osečinu, nameste joj prilično lep krov, popatose i u otvore umetnu vrata i zastakljene prozore. Iza brvnare su sazidali malu šupu i koral za konje.

Za tih desetak dana, Din je povremeno razbijao monotoniju time što bi odjahao do grada da vidi Lanu Spilman i u njenom društvu provede prijatne trenutke.

Ali, da su se njih dvoje zbližili, primetili su i građani Fajer Krik Sitija, pa su oni, kojima se Dinovo prisustvo u njihovoj okolini nije dopadalo, prestali da posećuju Lanin restoran.

Ona na to nije obraćala pažnju, mada se promet smanjio, jer nikada nije imala ambicija da restoranom stekne nekakvo bogatstvo.

Živela je skromno i bila zadovoljna skromnim prihodima a posetilaca je, ipak, bilo dovoljno da nije morala da misli o zatvaranju kuhinje.

Jedne večeri, otprilike dve nedelje po dolasku Dina Sarandona u te krajeve, Lana Spilman je, po običaju, pošto je zatvorila restoran, krenula u kupatilo s namerom da se najpre okupa, a onda očešlja kosu, malo čita i pre spavanja razmišlja o Dinu.

Međutim, samo što je kroz vrata, koja su delila kuhinju i restoran od stambenog prostora, stupila u dnevnu sobu, začula je topote konja nekoliko jahača.

To joj se instinktivno učinilo neobičnim i sumnjivim pa se brzo vratila u restoran. On se graničio sa šerifskom kancelarijom, pa joj nije bilo teško da u jednom od tri jahača prepozna jednog kauboja sa Rizovog ranča, jer su sva tri jahača svoje konje zaustavili pred šerifskim uredom, sjahali i ušli u Barnetovu kancelariju.

Nakon izvesnog vremena, Lana je ugledala i hotelijera Džona Janga kako oprezno prelazi ulicu, okrenuvši se pri tom nekoliko puta, poput nekoga ko ne želi da bude primećen, da bi, pošto je stigao do šerifskog ureda, brzo šmugnuo u njega.

Devojku nešto zazebe oko srca. Nije nimalo sumnjala u mogućnost da se u kancelariji šerifa Barneta okupila grupa Dinovih protivnika. Koliko njih i ko sve, nije ni znala ni mogla da vidi.

Nije se, prema tome, ostvarilo njeno predviđanje i nada Dina Sarandona da će se žitelji grada i okoline vremenom priviknuti na njegovo prisustvo i ostaviti ga na miru. Ko je bio taj što je i dalje podbunjivao ljude i huškao ih na Dina?

Posle razgovora sa Glorijom Riz, Lana nije mogla da veruje da je ta

osoba Kris Riz. Ali, jedan od njegovih kauboja je došao na tajni sastanak. Ili je Dinov ljuti protivnik upravo šerif Barnet?

Ali Lana je tu mogućnost brzo odbacila, jer šerif je obično radio ono što mu se naredi, a jedan od retkih koji su mogli da mu narede bio je upravo Kris Riz. Hotelijer Džon Jang je bio suviše neautoritativna ličnost da bi lično svojom inicijativom mogao oko sebe da okupi grupu urotnika protiv Dina.

Ono što je Lana tada učinila, učinila je gotovo nesvesno. Brzo se obukla odenuvši se u pantalone, kožnu jaknu i čizme a na glavu je, pošto je kosu savila u pundu, stavila crni stetson.

U mraku je njena pojava vrlo lako mogla da prevari jer je nalikovala mladom, vitkom kauboju. Na tu se okolnost ona i oslanjala kada je restoran napustila kroz zadnji izlaz i prišunjala se prozoru šerifske kancelarije.

Zbog toplote i sparne noći, bio je poluodškrinut, pa je Lana mogla da čuje razgovor koji se vodio kod šerifa u uredu.

— . . . da će to uspeti da ga pokoleba? — raspoznala je ona hotelijerov glas koji je pokazivao više straha nego odlučnosti. Njegove reči, očigledno upućene nekom od prisutnih, bile su izrečene kao pitanje.

— Poznajem taj kov ljudi — javio se jedan od sagovornika. — Takve ljude je teško zaplašiti. Spremni su da se bore do poslednje kapi krvi.

— Ali nisu ni glupi — dodade sledeći sagovornik. — A to znači da bi mogao da se zamisli i shvati da je ovde nepoželjan; i zapita se je li mu draži život od tamo nekog besmislenog dokazivanja istine.

— Kakve istine? — umeša se u razgovor i kauboj sa Rizovog ranča čiji glas Lana prepozna. Zvali su ga Hal. — Šta da dokaže? Ne budite smešni. U pitanju je jedino njegova tvrdoglavost. Nisam uopšte za to da okolišamo. Treba direktno udariti na tu vucibatinu!

— Polako, Hale — reče šerif Barnet. — Nije nam potreban ni novi linč, niti još jedno ubistvo, ako tog tipa možemo da se otarasimo na miran način.

— Na miran način? — prezrivo će Hal. — Kako to zamišljaš šerife? Da ga lepo zamolimo da ode i damo mu malo naše uštedevine da mu se nađe usput?

— Ne budi toliko zajedljiv, Hale — reče hotelijer. — Šerif je u pravu. Dogovorili smo se već i zašto menjati plan. Pokušaćemo, pa šta bude.

— Sila uvek ostaje kao krajnji način — zaključi šerif. — Onda, sutra, po dogovoru. A sada se mirno razidimo.

Lana se brzo udalji od prozora i vrati se u restoran. Neka prljava ujdurma se spremala Dinu i trebalo ga je upozoriti na vreme. Ali, kako?

*

Ros i Din su se tog jutra baš pripremali da pođu na Rizovo imanje, da prikupe odlutalu stoku i vrate je na »DBS« ranč, kada su u daljini primetili jahača koji se kretao prema njihovoj brvnari.

Obojica su se iznenadili kada su u jahaču prepoznali doktora Nortona.

Dina ščepaše zle slutnje.

— Kojim dobrom, dok? — upitao je starca, kada je ovaj zaustavio konja i sjahao sav zaduvan.

— Vraga dobrom — odgovorio je doktor mrzovoljno.

— Zar se nešto dogodilo? — zabrinuto će Din. Da se nešto nije desilo Lani?

— Nije, ali se može dogoditi... Ali, zar ćemo ovde razgovarati. Kakvi ste to vas dvojica domaćini?

— Oprostite, doktore, baš sam neljubazan — izvini se Din. — Uđite u brvnaru, Ros će nam skuvati kafu. Rose...

— Odmah, Dine — reče mladić i požuri da pripremi kafu.

— Nisam dugo jahao i svaka me kost boli — žalio se doktor držeći se za kičmu dok je ulazio u osećinu.

Unutra se smestio na drveni krevet prekriven ćebadima i krznom. Izvadio je iz džepa na košulji telegram i pružio ga Dinu rekavši:

— Stigao je kočijom, juče popodne. Nisam ga otvorio.

Din uze telegram, rascepa omot i razvi papir.

Na njemu je pisalo da je poslat iz Kanzas Sitija pet dana ranije a sadržavao je tekst sledeće sadržine: »Jahao je za Hardina godinu dana, u Njutonu ga je ranio Bil Kodi, učestvovao je u »hudu« ratu i sumnja se da je ustrelio Dana Herstera, inače je dokazano da je ubio pet ljudi, traže ga u Kanzasu, Misuriju i Teksasu, brz je, čuvaj se, pozdrav«.

— Mogu li da vidim — zatraži doktor telegram i Din mu ga pruži.

— Ništa ne razumem — reče starac pošto je pročitao tekst.

Ros takođe pročita telegram i upitno pogleda u Dina.

— Ako vas baš interesuje, objasniću vam — reče ovaj. — Sem Vesli Hardin je jedan od najbržih revolveraša današnjice. Ustuknuo je jedino pred Divljim Bilom Hikokom. Nisam do sada znao da je imao vlastitu bandu, a za nju je, kao što ste pročitali, jahao i naš Grirson Hud. »Hudu« rat je obračun koji se u Teksasu vodio između poštenih nemačkih doseljenika i zavisnih rančera koji Nemcima nisu mogli da oproste što su za vreme građanskog rata bili na strani Severa i obogatili se. Jedan od tih Nemaca, Dan Herster, pre nekoliko godina ne sa svojim ljudima provalio u zatvor u Mejsonu i obesio pet zatvorenih konjokradica koji su po nalogu rančera — južnjaka radili Nemcima o glavi. Godinu dana kasnije Dan Herster je od nepoznatog lica ubijen s leđa. Ubica do sada nije ni otkriven ni uhvaćen.

— Piše da je brz — primeti doktor.

— U to nisam ni sumnjao, a ako se suprotstavio Kodiju, onda mora da ima i petlju. Hvala vam, doktore, ali niste zbog toga morali potezati na put. Ovih dana sam mislio da navratim u grad.

Doktor zavrte glavom.

— Nisam došao samo zbog telegrama. Lana me je zamolila da vam prenesem poruku.

— Lana?

— Da, obaveštava vas da je sinoć čula deo razgovora koji se vodio u šerifskoj kancelariji između šerifa, Džona Janga, jednog kauboja sa Rizovog ranča po imenu Hal i još nekolicine prisutnih čije glasove nije prepoznala. Spremaju zaveru protiv vas pa vam poručuje da se čuvate. Na žalost ne zna šta tačno smeraju jer taj deo razgovora nije čula.

— Ali, kako...? — poče Din i ućuta.

— Kako je čula razgovor? — dopuni doktor njegovo pitanje. — Žena koja voli je hrabrija od svakog muškarca. Prišunjala se prozoru šerifske kancelarije kada joj se skup u njoj učinio sumnjiv.

— Mogli su je primetiti — reče Din i uplaši se od pomisli šta bi Lanu moglo snaći da su je otkrili.

— Želite li nešto da joj poručim, mladiću? — upita doktor.

— Recite joj da ne brine i da ubuduće ne čini takve nepromišljene poteze. Ne želim da budem neskroman, ali mene je teško iznenaditi. Očekivao sam neku akciju protiv mene, jer dosta je dana proteklo u miru. To joj poručite i zahvalite joj se.

Ros je skuvao kafu pa su je u tišini popili. Nakon toga doktor je ustao.

— Mogao bih sada i da krenem.

Pre nego što će odjahati, pogledao je ravno u oči Dina, koji je stajao pred brvnarom, i rekao mu:

— Čuvajte se, mladiću.

— Hoću, dok.

Ubrzo je stari Norton jezdio travnatim pašnjakom u pravcu grada.

— Šta ćemo? — upitao je Ros Dina.

— U planu nam je bilo prikupljanje goveda. Nećemo menjati plan zbog tih protuva. Ne možemo ništa preduzeti dok oni ne udare i doznamo kakve su im namere.

— Možda će nas dočekati baš na Rizovom ranču?

— Možda, mada ne verujem da znaju da ćemo baš danas tamo prikupljati goveda.

— Ne bih se iznenadio da se Riz složio da mu švrljamo po imanju samo zato da bi mogao baš za to da nas optuži.

Din zavrte glavom.

— Ne mislim da je Kris Riz baš toliko podao.

— A Hal? On je sinoć bio kod šerifa. Taj tip radi za Riza. Misliš da je na sastanak otišao svojevoljno? Poznaješ li ga?

— Ne.

— Eto vidiš, znači da nema ništa lično protiv tebe. Hal je postupio po Rizovom naređenju.

— Ili Grirsonovom — dodade Din.

Ros rezignirano raširi ruke.

— Zašto toliko veruješ tom čoveku, Dine? Pa on je bio glavni pokretač Bradovog linčovanja.

— Znam, ali to je učinio ubeđen u Bradovu krivicu. Kao i svaki drugi otac poverovao je ćerki. Glavni krivac je upravo Norma, Rose. Zapamti to... A sad dosta razgovora, dan izmiče. Moramo požuriti.

*

Prikupljanje goveda je proteklo u savršenom miru. Mada su susretali Rizove kauboje, Rosu i Dinu nijedan od njih nije pravio smetnje, čak im je jedna grupa rančerovih ljudi pomogla da stado od tridesetak grla isteraju iz jedne jaruge i odvoje ona sa »DBS« oznakom od onih žigosanih sa »dve osmice«. Din se zahvalio goničima na pomoći i pozvao ih u goste na svoj ranč kada god im se za to ukaže prilika.

— Isuviše su ljubazni — sumnjičavo je primetio Ros, pošto su on i Din prešli granicu dva imanja i stupili na »DBS« područje.

— Rose, to su goniči po krvi i uvek će da pomognu drugom oko stoke, ako već nemaju druga posla. Uz to, mi sa njima nismo u ličnoj zavadi.

Sunce se uveliko priklonilo zapadu, prosipajući po plodnoj, brežuljkastoj okolini svoje zrake, kada su njih dvojica, goneći krdo pred sobom, stigli u blizinu njihove brvnare i ugledali dim koji se dizao iz pravca njenog položaja.

Kratko su se pogledali i poterali konje u trk. Njihov strah i sumnja pokazali su se opravdanim. Neko je, u njihovom odsustvu, zapalio brvnaru i od nje je ostala samo gomila ugaraka. Bradov konj je ne-

stao iz korala koji je, takođe, bio izgoreo.

Izvesno vreme Din je ćutke gledao u zgarište a onda detaljno pešice pretraži čitavu okolinu, stopu po stopu zemljišta.

— Šta tražiš? — upita ga Ros koji ga je uporno sledio.

— Tragove.

Ros se kiselo osmehnu.

— Misliš da će oni nešto pomoći?

— Nikad se ne zna — odgovori Din mirno.

— Zlikovci — razdraženo će Ros. — Toliki trud, tolike dane rada. To su, znači, nameravali da učine. Kako su samo znali da nismo u blizini?

— Nisu znali — odgovori Din. — To potvrđuju tragovi. Došli su lepezasto, sa raznih strana, njih pet, a to ne bi učinili da su znali da nas neće zateći.

— A da smo bili tu? Znači da su želeli direktan obračun?

— Ne — odmahnu Din glavom. — Da smo bili tu, sačekali bi noć da bi zapalili brvnaru. Njihova je namera bila da nas samo zastraše i opomenu.

— Kako sve to znaš?

— To je prosto, Rose. Da su želeli da nas ubiju, mogli su u busiji da nas pričekaju dok se ne vratimo. I ne bi zapalili brvnaru. Njima ne smeta ona, nego mi.

Din iz futrola najpre izvadi revolver, pa onda pušku, oboje proveri i vrati na svoje mesto. Prišao je konju i uzjahao ga.

— Ideš nekuda? — upita ga Ros.

— Slediću tragove palikuća. Moram im pokazati zube jer u protivnom nas nikada neće ostaviti na miru.

— Idem sa tobom — reče Ros i pođe prema svom konju.

— Ne, Rose, ne ideš — zaustavi ga Din. — Ovo je moj obračun i ne bih želeo da ti se nešto dogodi. Pokušaj da pronađeš Bradovog konja dok se ja ne vratim i povadiš iz zgarišta što se spasti može.

— Ali, Dine, ja...

— Ostaješ ovde, Rose — reče Din odlučnim glasom. — ne zaboravi da sam ja gazda.

Ostavljajući nezadovoljnog mladića da gleda za njim, Čovek Sa Puškom okrenu konja i potera ga niz padinu. Morao je požuriti jer mrak se prikradao i ubrzo će mu onemogućiti da sledi tragove.

Palikuće se uopšte nisu potrudili da ih zametnu. Ili su ih namerno ostavili kao putokaz kojim bi on trebao da krene u neki nepromišljen potez, ili među sobom nisu imali veštog zaturača tragova, ili su bili sigurni u svoju nadmoć i nepovredivost da se nisu plašili eventualne osvete?

Ili su ga potcenili kao protivnika ili ga mamili u zamku? Verovatno nisu računali sa činjenicom da je teško iznenaditi čoveka divljine i prerije, odgajenog u neprekidnoj borbi za opstanak, u okolnostima kada najmanja uočena sitnica spašava život, čoveka koga su i ranije pokušavali da likvidiraju, Dina Sarandona, Čoveka Sa Puškom.

Na raskršću, ako bi tako moglo da se nazove stecište tri poluprašnjava puta obrasla mestimično busenima trave, odakle se od pravca prema gradu odvajala staza za Rizov ranč, tragovi su se razilazili: dva su »skretala« prema posedu »Dve osmice« a tri su »nastavljala« prema gradu.

Izvesno vreme Din je razmišljao kojim smerom da se uputi a onda se odlučio za grad.

U Fajer Krik Siti je ujahao kada su počela da se pale prva svetla u lokalima i po ulicama.

Konja je ostavio u štali kod Klinta Bejlora.

— O, to ste vi, gospodine Sarandon — prijatno se iznenadio konjušar kada je ugledao Dina.

— Ja sam, gospodine Bejlor — rekao je Din dok su mu oči oprezno i istrajno pretraživale ulicu, krovove kuća i uočavale ponašanje ljudi ne bi li primetio nešto što bi u njegovom telu uzbunilo odbrambeni sistem.

Zamolio je konjušara da mu istimari konja, nahrani ga i ponovo zasedla. Nije znao kako će se okončati njegov dolazak u grad te večeri, pa mu je odmoran i sit, pripremljen konj mogao itekako zatrebati.

— Ništa ne brinite, gospodine Sarandon — rekao je štalar koga je pomalo čudilo Dinovo ponašanje. — Zar nešto nije u redu?

— Na žalost, ništa nije u redu — odgovori mladić. — Danas mi je neko zapalio brvnaru, pa će mi, uz vašu dozvolu, kola zatrebati još neko vreme.

— O, ne brinite zbog toga, gospodine. Rekao sam vam da se služite njima koliko god vam ona budu potrebna... Nego...

Kao da je želeo da Dinu saopšti nešto u vezi sa paljevinom brvnare na »DBS« ranču.

Mladić prožeže konjušara svojim teškim i pronicljivim pogledom.

— Nego šta?

Štalar se strese od Dinovog pogleda mada nije imao razloga za strah, jer taj čovek mu je bio priajtelj.

— Ne znam da li će to nešto da vam znači... — poče kovač Klint Bejlor da oteže. — Ne bih želeo da vas uputim na pogrešan trag.

— O tome ću sam prosuditi. Da vam pomognem, tri traga palikuća od mog ranča vode ovamo, u grad. Možda ste videli tu trojicu. Stigli su ovamo pre tri-četiri sata?

Konjušar odmahnu glavom.

— Ne, nisam ih video, ali je Džon Jang popodne u »Dolaru« pričao da je krajnje vreme da napustite grad i okolinu, jer vam je, kako reče »odzvonilo«. Sve do sada nisam razumeo njegove reči.

Opet Džon Jang, pomisli Din. On je i sinoć bio na tajnom sastanku kod šerifa Barneta.

— Da li je u »Dolaru« još neko bio sa njim?

— Bila je nekolicina građana ali niko od njih u Jangovom društvu.

— A šerif? Je li on danas bio u gradu?

— Jeste, video sam ga i pre podne i oko podne. On sigurno nije jedan od te trojice.

— Niste nešto neobično primetili popodne i večeras u gradu?

Štalar sleže ramenima.

— Ne razumem na šta mislite, gospodine Sarandon?

— Bilo šta što je neobično i sumnjivo: ljude na krovovima sa puškama, izdvojene grupice naoružanih ljudi, šerifovu užurbanost, dolazak stranaca ili goniča sa Rizovog i drugih imanja.

Klint Bejlor nesigurno zavrte glavom.

— Ne bih rekao.

— U redu, gospodine Bejlor — reče Din. — I hvala vam.

7.

Za razliku od vitke, visoke Glorije, Norma je, mada isto tako lepa kao i sestra, bila nešto niža rastom od nje i punačkija.

No, da to nije nikakav hendikep, uveravali su je pogledi muškaraca, kauboja sa ranča i građana iz Fajer Krik Sitija, često mnogo užareniji nego što bi trebali da budu ako je u pitanju bila samo obična radoznalost i muška zainteresovanost.

Videla je u tim pogledima želju za njom i njenim telom koje je snažno isticalo baš ona mesta koja su se hiljadama godina postojanja ljudske vrste osvedočila kao najprivlačnija za mušku vrstu. K svemu tome, Norma je te svoje snažne atribute ženskosti, uprkos spoljnjem stidljivom ponašanju, znala da još više istakne odevanjem, hodom i postupcima.

I, uživala je u tome.

Uživala je da privlači pažnju muškaraca verovatno nesvesna čini li to zato što joj se duh hrani tuđom pažnjom ili što je po svaku cenu, ne birajući sredstva, želela da kod mladića ima isto toliko uspeha koliko i njena sestra Glorija.

Norma nikako nije uspevala da shvati čime, kojim kvalitetima, Glorija ipak više od nje pleni pažnju muškaraca i njihove poglede, kada je ona, Norma, u svemu što se njoj činilo primarnim, bila znatno više obdarenija od svoje sestre a uz to i mlađa. Izmicalo joj je ono što bi iole pametnijoj devojci odmah bilo jasno. Gloriju su posmatrali kao kompletnu osobu i pojavu u celini, njene unutrašnje kvalitete i jak karakter koji su kroz njeno ponašanje i postupke snažno isplivavali na površinu, dok je Norma plenila pažnju eksplozivnošću svoje erotske pojave. Nju su želeli a Gloriji se divili i poštovali je; Glorija je predstavljala ličnost a Norma objekat.

I druge razlike između sestara su se jasno ocrtavale. Glorija je, nasuprot svom otvorenom ponašanju, u dubini bića bila stidljiva, tiha i povučena, dok je kod Norme sve to bilo obrnuto pa se sticao pogrešan utisak da je baš ona nevino, sramežljivo i plašljivo devojče.

Zbog upornog dokazivanja sebe kao poželjne osobe, Norma je i dospela u nezavidnu situaciju da bude obeščašćena. Povodila se za prvim utiscima koje je sticala o mladićima a kada se našao takav, koji je solidno izgledao a uz to bio i rečit, obasuo je laskanjem i upornim udvaranjem, Norma je poklekla čvrsto ubeđena da je pronašla čoveka svog života.

Te večeri je ležala u postelji u svojoj sobi posmatrajući zalazak sunca i razmišljala gde je pogrešila. Volela je tog čoveka i dala mu se iz ljubavi, ali je shvatala da sve što joj se događalo nije normalan red stvari.

Sve je, od samog početka, krenulo kako ne treba. Malo uz njenu vlastitu pomoć, tj. koristeći se njenim slabim opiranjem, a malo se služeći svojom snagom, prisilom i silinom želje da je ima, Norma je dopustila tom čoveku da joj oduzme devičanstvo i učini je svojom već nekoliko meseci.

A s obzirom da je od tog, prvog trenutka sve ispalo kako ne valja, bila je prinuđena da ćuti, samuje u svom sobičku i čeka dolazak svog muškarca. Za to vreme Glorija je jahala po okolini, slobodno viđala Brada i šetala se po gradu.

U nju nisu upirali prstom i nisu je sažaljevali. Normi dođe, u trenutku, da pukne od zavisti.

Onda je začula kako se merdevine prislanjaju na zid sa suprotne strane njene sobe, ispod samog prozora. Bio je to On. Čim uđe u njenu sobu, Hal će ukloniti merdevine ka-

ko ne bi privukle nečiju pažnju i izazvale sumnju, mada se nešto slično do tada nije dogodilo jer je njena soba imala pogled na suprotnu stranu od dvorišta. Hal će zatim ostati da čeka dok ga On, kada pođe od nje, zviždukom ne pozove da ponovo postavi merdevine.

Brzo je ustala sa kreveta, popravila haljinu i pogledala se u velikom ogledalu koji je njen otac u Portlandu specijalno po njenoj želji za nju nabavio. Prstima je prešla preko grudi, struka i bokova zaključivši da joj se stomak još ne poznaje. S tim u vezi Glorija je bila u pravu.

Norma je bila zadovoljna svojim izgledom, pa joj se tmurno raspoloženje popravilo.

Prozor se podigao i u sobu uđe Grirson Hud. Iz očiju mu je isijavala požuda dok je sa distance posmatrao devojku gordo uspravnu i prkosno isturenih, povećih grudi.

— Prelepa si, Norma — otelo mu se iz usta.

— Prelepa? — ponovi ona cinično. — Koliko još dugo? Dok mi stomak ne naraste toliko da mi sve haljine postanu tesne. Onda ni za tebe više neću biti lepa.

On joj priđe i zagrli je.

— Za mene ćeš uvek biti lepa, Norma — rekao je Grirson što je mogao ubedljivije.

Mada nije ozbiljno mislio ono što govori i to se u njegovom glasu dalo naslutiti, jer Norma ga jeste snažno privlačila ali samo nabujalošću svojih oblina i bila mu je potrebna da bi ostvario neke svoje ciljeve, zaljubljenu ženu nije bilo teško slagati.

A za razliku od nje, kojoj je on bio prvi i jedini muškarac u životu, on je promenio bezbroj žena i imao dosta iskustva, pa je znao kako da Normu osvoji, natera je na poslušnost i zadrži je uz sebe i za sebe. Preko nje, on je gajio nadu da će se jednoga dana dočepati »Dve osmice« a dok se to ne ostvari dolazio joj je i dolaziće kad god mu se prohte da je ima, siguran da ona neće odbiti i da će ga čekati topla i podatna.

— Ima li kakvih novosti o Bradovom bratu? — upitala je Norma sa prizvukom straha u glasu.

— Danas smo mu zapalili brvnaru.

— O, gospode? — zaprepasti se ona. — Zašto, Grirsone?

— Kako zašto? — grubo će revolveraš. — Nastojimo sve da učinimo kako bi ga se otarasili bez pucnjave. Valjda će mu ovo biti dovoljno jaka opomena da ode odavde i ostavi nas na miru.

— A ako ne ode i otkrije nas?

— Neće — samouvereno reče Grirson — jer ću ga pre toga ubiti.

— Isuse? — zgranu se Norma. — Kako hladno govoriš o životu i smrti.

— Drugačije se ne može opstati u ovoj divljini i protiv takvih tipova kakav je taj Sarandon.

— Ali, Grirsone, on je potpuno nedužan. Zar ne postoji nekakav drugačiji način.

— Ne postoji — obrecnu se revolveraš na devojku. — Sve smo pokušali i ako ne pomogne izazvaću ga na dvoboj i ubiti. Zar želiš da prokljuvi da si njegovom bratu nas dvoje namestio i igru. I ne pravi se svetica, od prvog trenutka si znala šta činiš kad si okrivila Brada.

— Ali ti si i rekao da Brada okrivim — usprotivi se Norma.

— Jesam, jer nisam smeo da rizikujem da sama nešto zabrljaš, a Brad je bio najpodesniji da na njega svalimo krivicu. Uz to, tvoj otac želi taj ranč a mislio sam da Brad nema ni kučeta, ni mačeta.

Dok je to govorio otkopčao joj je haljinu na leđima, ali se Norma usprotivila.

— Nemoj, Grirsone. Mislim da bi trebalo da prekinemo sa tim.

— Zašto? — iznenadio se on.

— Dobijam utisak da ti je samo do toga stalo a ne do mene same. Možeš li jednom doći da samo razgovaramo?

On je, međutim, služeći se snagom, pa i grubošću, naterao da ipak svuče haljinu, rekavši:

— Ne budi glupa, Norma. Zar misliš da bih mogao samo da te gledam? Ja sam muškarac a ti me ludački uzbuđuješ. Naravno da mi je stalo do tebe. Zar na kraju krajeva to ne činim sa tobom, a ne sa nekom drugom.

Skinuo je odeću sa sebe i povukao je na krevet, na šta je Norma nevoljno pristala.

— Kada misliš da odemo odavde? — upitala je. — Govorio si da ćemo otići za San Francisko.

Uživao je da je razodeva, komad po komad odeće, što je činio i tog puta.

— Otići ćemo, kao što sam ti obećao, ali moramo najpre da se rešimo tog Sarandona inače će nas pratiti do na kraj sveta — odgovorio je Grirson sve teže dišući.

Svukao joj je potkošulju i razgolitio velike, okrugle dojke koje se za trenutak, dok ih je oslobađao tkanine, pohotljivo zatresoše. Zagnjurio je glavu u njih i dugo ih ljubio, lizao i stiskao. Bile su toliko velike da ih nije uspevao poklopiti svojim šakama, a kako je baš to želeo da učini, nemilosrdno ih je stezao.

— Bole me, Grirsone — zajecala je Norma, kojoj su, i pored toga što te večeri nije želela da mu se poda, prijali njegovi dodiri i njegova uspaljenost.

Ostavio joj je grudi i naterao je da se malo uzdigne zadnjicom kako bi sa nje potpuno svukao potkošulju. Zaista je bila lepa, gola još više nego odevena, jer je posedovala obline od kojih je muškarcu jednostavno zastajao dah.

Jednom svojom nogom je prodro među njene. Pokušala je da ih stisne i da mu to ne dozvoli, ali je on bio uporan.

— Zar baš moramo to? — upitala je mrzovoljno.

Ali Grirsonu nije bilo do razgovora. Krajnje uzbuđen želeo ju je što pre, ali je ona uporno stiskala noge ne dozvoljavajući mu da se uvuče među njih.

— Šta ti je večeras, Norma? — upitao ju je.

— Ne želim to.

— Ali ja želim.

Pomogao se tada i rukama, i na silu joj raširivši noge, prodro je među njih i drugom nogom, a onda se snažno zarinuo u nju kao da joj se zbog nečega sveti, kao da će se na taj način osloboditi pritiska trenutne opsednutosti njenim telom i razbiti magičnost kojom ga je ona privlačila.

Norma je zastenjala od bola zbog njegove brutalnosti, pitajući se može li on biti malo obzirniji. Uzimao ju je strastveno ali žestoko i bezobzirno kao da je nekakva stvar a ne biće željno milovanja i nežnosti.

Uto je neko pokucao na vrata njene sobe a onda se začuo Glorijin glas:

— Norma?!

— Šta hoćeš? — upitala je Norma pomalo isprekidanim glasom jer Grirson nije prestao da se zariva u nju.

On je znao da su vrata zaključana a bio je isuviše uzbuđen da bi stao. Uz to još više ga je raspaljivala činjenica što, dok Glorija stoji u hodniku, ni pet jardi daleko, on poseduje njenu sestru.

Pokušavao je on da obrlati i Gloriju, ali nije uspeo. Bila je ona tvrd orah za njega a ne glupa poput Norme, da bi nasela udvaranjima salunskog tipa.

— Čula sam te da ječiš? — rekla je Glorija. — Jesi li u redu?

— Jesam — zajeca Norma, jer baš tog trenutka joj je Grirson, mada se ona protivila tome, podigao noge na svoja ramena i prodro dublje u nju.

— Sigurna si? — bila je Glorija uporna.

— Sve je u redu! — viknu Norma ljutito, kivna i na Gloriju i na Grirsona što joj to čini u situaciji koja je najmanje pogodna za slične stvari. — A sada me ostavi na miru!

— Kako želiš — odgovorila joj je sestra i odmakla se od vrata.

Čuli su se njeni koraci kako se udaljavaju prema stepeništu.

— Ta, krava! — osorno reče Norma a onda se obrecnula na Grirsona: — I ti, zašto nisi stao? Zar si hteo da nas čuje?

— Zaveži! — procedio je revolveraš.

Glupača je našla da razgovara baš u trenutku kada mu nije bilo ni do čega drugog do onoga što joj je činio.

Norma je te večeri, po ko zna koji put, bila povređena njegovim ponašanjem i jedva je dočekala momenat kada ju je oslobodio pritiska i dozvolio da spusti noge, da bi se umoran i zaduvan svalio na postelju pored nje. Učinila se sama sebi kao uzet, iskorišćen a onda odbačen predmet.

Izvesno vreme proteklo je u ćutnji a onda je Grirson ustao i počeo da se odeva.

Već ideš? — upitala je Norma razočarano. Nakon svega očekivala je razgovor i malo nežnosti.

— Moram, Norma. Tvoja sestra može da se vrati.

Grirson i nije znao koliko je u pravu kada je to rekao. Gonjena predosećanjem da sa Normom zaista nešto nije u redu, Glorija je, u međuvremenu, sišla sa sprata u dnevnu sobu i u njoj zatekla oca kako sedi za stolom i pije viski, što mu se inače retko dešavalo.

Obavestila ga je da se kod Norme u sobi događa nešto neobično.

Gloriji je bila potrebna očeva pomoć jer, zapravo, nije znala šta da misli. Učinilo joj se da Norma nije sama u sobi, ali ju je više od toga brinulo njeno stenjanje, ječanje i cvilenje koje je jasno čula. U svom neiskustvu i brizi za sestrom, Gloriji nije na pamet pala pomisao da bi u njenoj sobi mogao da bude muškarac, inače ne bi postupila onako kako jeste.

Njenom ocu je, međutim, baš ta neverovatna mogućnost odmah sinula u glavi. Pošto je saslušao Gloriju, skočio je sa stolice kao oparen i pojurio uz stepenište. Sa svećnjakom u ruci, Glorija je pošla za njim.

I Grirson i Norma su čuli kako se koraci približavaju hodnikom, ali nijedno od njih nije pomislilo da bi oni mogli pripadati Krisu Rizu.

Stigavši pred vrata ćerkine sobe, rančer je zalupao po njima svojim teškim ručerdama istovremeno grmnuvši:

— Otvaraj, Norma!

Devojka u sobi se prestravila. Mada i sam zatečen, i u prvom trenutku zbunjen, Grirson se ipak brzo snašao, pokupio ostatke svoje odeće

i hitro prišao prozoru, podigao ga i zviznuo što je tiše mogao.

Riz je, međutim, čuo zvižduk i zaurlao:

— Otvaraj, Norma, ili ću razvaliti vrata! Znam da nisi sama.

— Evo, tata — odgovorila je devojka nesigurnim glasom, očekujući da se najpre Grirson izvuče iz njene sobe, pa tek onda da otvori vrata.

Ali potrajalo je izvesno, kraće vreme, koje se njoj učinilo dugo kao večnost, dok nije začula kako se o zid sa spoljne strane njene sobe prislanjaju merdevine..

Kriz Riz više nije hteo da čeka. Zaleteo se koliko mu je to hodnik dozvoljavao i svom težinom svog tela sručio se na vrata. Začulo se kako drvo krcka i vrata popuštaju, pa on još jednom ponovi pokušaj.

Brava se raspade i razlete po hodniku i Norminoj sobi zajedno sa iverjem, a vrata se otvoriše i, pošto su ostala na šarkama, tresnuše o susedni zid.

Petrolejka u Glorijinoj ruci osvetli zaprepašćenu Normu koja je, ležeći na krevetu, navlačila pokrivač na golo telo, do same brade. Njena odeća bila je razbacana po podu.

Unezverenim pogledom je posmatrala oca i sestru.

— Ko je bio ovde, Norma? — upitao ju je Kris Riz pretećim glasom a onda mu pogled pade na prozor jer je pod njim začuo nejasne šumove.

Prileteo je prozoru, podigao kapak i u mraku nejasno ugledao merdevine koje su se baš u tom trenutku odvojile od zida i nestale u noći.

Rančer se ponovo okrenuo prestravljenoj Normi, koja je prstima nervozno zavrtala krajeve pokrivača, i prodera se:

— Pitao sam te ko je ovde bio, Norma?!

— Niko, tata — zamuca devojka.

— Ne laži! Čuo sam glasove i video sam merdevine. Govori ko je bio!

Raširenih ruku, šaka stisnutih u pesnice i crven u licu od bola i srdžbe, krenuo je prema Normi spreman da je zgromi, ali ga Glorija zadrža rečima:

— Stani, tata! Umiri se.

— Ti da ćutiš! — obrecnuo se Kris Riz na svoju stariju ćerku. — Trebalo je da vodiš malo više računa o svojoj sestri.

— Ali, tata — iznenadila se Glorija — pa ne možeš mene kriviti zbog Normine gluposti. Zar je trebalo da spavam sa njom u sobi i da po ceo dan stražarčim kraj nje?

Mada ljut, rančer je shvatio da je Glorija u pravu. Bila je na njega i tvrdoglava i on nije hteo da raspravlja sa njom, bar ne u tom trenutku.

Njegov gnev naglo splasnu kada postade svestan gorke i stravične istine.

— Znači, uopšte nije bio u pitanju Brad Sarandon — skrušeno je rekao, svalivši se u fotelju pored prozora.

— Odavno sam u to sumnjala — reče Glorija.

— I ništa mi nisi rekla?

— Kome? — začudi se Glorija. — Pa, nisi dozvolio ni reč protiv Norme da se prozbori.

— Da — priznade rančer. — Verovao sam ćerci, a kome će otac i da veruje ako ne rođenom detetu! Obesili smo nevinog čoveka. Oprosti, Gospode. — Onda se obratio Normi: — Zašto, Norma? Zašto?

— Ja... nisam — zamucala je devojka. — Nisam mislila da ćete ga obesiti.

— A šta si mislila?! — povisi rančer ton. — Da bih mu nakon toga

dozvolio da se mirno šetka okolo? — Snizio je ton do ledene pretnje, i ćerci pokazao svoje velike šake: — Ja sam te stvorio i ovim ću te rukama zadaviti ako ne priznaš ko je pravi krivac.

— Hal — slaga Norma shvativši da istinu više ne može da krije. — Hal Borson. Naterao me je na to i pretio da će me ubiti ako ga otkrijem. On mi je i rekao da okrivim Brada.

Mada ništa drugo nije ni mogla da očekuje od mlađe sestre do njenog priznanja, Glorija se ipak zgrozi nad njenim rečima. Začudio ju je hladan ton Norminog glasa, bez kajanja i pokušaja opravdavanja.

No, činjenica da se prilično lako mirila sa sudbinom, Krisu Rizu se učinila sumnjivom. Jednom prevaren, stari lisac njegovog kova nije se tek tako ponovo dao prevariti. Sumnjičavo je posmatrao mlađu ćerku i njenu odeću razbacanu po podu. Tako je među njom i uočio strani komad odeće: crnu, vratnu maramu. Ona nije pripadala Normi i mogla je da pripada samo nekom od goniča, da ga zaštiti od prašine.

Prignuo se u fotelji, dohvatio tkaninu i na Normino ogromno iznenađenje dobro je osmotrio.

— Kažeš Hal Borson? — upitao je ćerku.

— Da... da — nesigurno potvrdi Norma.

— Dobro.

Kris Riz ustade i izađe iz sobe. Sišao je u prizemlje, pripasao pojas sa revolverom i izašao iz kuće noseći maramu u levoj ruci. Bio je dešnjak i desnu ruku je držao pored drške revolvera. Nije verovao Normi, ali bio je to trenutak da sa sigurnošću utvrdi laže li ona ili ne.

Uputio se prema spavaonici za kauboje, dugačkoj, niskoj brvnari. I pred njom i u njoj su gorela svetla, što je značilo da radnici još nisu pošli na počinak, mada se to, bez obzira što je za počinak bilo relativno rano, dalo očekivati posle celodnevnog jahanja i nadzora nad stokom.

Dva mlađa kauboja su pred spavaonicom sedeli na klupi načinjenoj od daske i pušili.

— Pozovite mi Hala, momci — obratio im se Kris Riz ledeno hladnim glasom.

Po izrazu njegovog lica i šaci desne ruke koja se nervozno stezala oko drške kolta, oba mladića shvatiše da se nešto neobično događa, ali se nijedan od njih ne pomeri.

— Hal nije unutra, gazda — reče viši od njih dvojice, gonič po imenu Dždedidaj koji je na »Dve osmice« radio nekoliko godina.

— Onda ga potražite, Dždedi! — prasnu rančer.

Oba mladića u čudu razrogačiše oči, poskočiše sa klupe i pobacaše cigarete. Taman su hteli da pođu i poslušaju rančera, kada se iz mraka, iz pravca štale sa koralima, pojaviše Hal Borson i Grirson Hud.

Nešto nije u redu, gazda? — obratio se revolveraš Krisu Rizu.

— Nije — potvrdio je ovaj, podigao levu ruku sa maramom u njoj, uperio je prema Halu i upitao: — Ovo pripada tebi, Hale?

Hal se uzvrte jer znao je kome taj komad odeće pripada.

— Ne... gospodine — zamucao je.

— Lažeš! — viknu rančer a njegov glas uzbuni kauboje u spavaonici, pa oni nagrnuše na prozore i vrata da vide šta se događa.

— Ne lažem, gospodine — odgovori Hal i pokaza na svoj vrat, pa dodade: — Evo moje marame...

Istini za volju, on je oko vrata imao upadljivo crvenu maramu. No, Kris ju je već zapazio, ali je na-

merno insistirao na Halovoj krivici, očekujući da bi možda preko njega mogao da otkrije pravog krivca koga je Norma prikrivala.

— O čemu se radi, gazda? — javio se Grirson Hud tobože nevinim glasom.

On je, čim je sa merdevina iz Normine sobe sišao u dvorište i obukao odeću, uvideo da je zaboravio maramu, i najpre je otišao u svoju sobu, u spavaonici za kauboje, koja je jedina bila izdvojena od ostalih grupnih prostorija, i privezao oko vrata drugu crnu maramu. Zbog toga je bio zadovoljan i zbog te svoje domišljatosti se osećao prilično siguran. Brinuo ga je Hal. Da ga ne oda?

— Ovaj lupež — pokaza Kris Riz na Hala — malopre je bio kod Norme u sobi i zaboravio ovu maramu. A zna se šta je mogao da kod nje u sobi radi u ovo vreme.

Rešen da konačno otkrije krivca za njenu i svoju nesreću, rančer se nije libio da pred svim prisutnim kaubojima kaže istinu o Normi. Nije mu bilo lako zbog toga, ali strahovito ga je pekao osećaj vlastite krivice zbog Bradove smrti.

— Ali kako? — iznenadio se Grirson Hud uživljavajući se u ulogu neutralnog posmatrača.

— Merdevinama. Je li tako, Hale?

Hal je ćutao ne znajući šta da kaže, da li da prizna nešto što nije učinio i prikrije Grirsona, rizikujući da se sukobi sa rančerom, ili da okrivi revolveraša i rizikuje da ga ovaj ubije.

— Ne znam kako je mogao — tobože se Grirson čudio nastojeći da pomogne Halu — to da učini. Lično sam ga poslao da proveri šta su to onaj Sarandon i Ros Kameron danas radili na našem ranču. Malopre se vratio i ja sam ga zatekao kod štale.

— Ne sumnjam da je baš tada vratio u štalu merdevine kojima se popeo kod Norme — reče rančer.

— Grirsone — umešao se tada u razgovor Džedidaj — ne želim nikoga da okrivim, ali Hal popodne nije obilazio ranč.

Nije bilo uobičajeno u složnoj momčadi kauboja, a ta složnost je često značila pitanje života ili smrti u zanimanju goniča, da se njeni članovi međusobno okrivljuju, jer bez obzira što je naglasio da to ne želi, Džedidaj je direktno okrivljavao Hala.

Međutim, Hala, kao ni Sajmona Konveja, koga je Din Sarandon ustrelio u Fajer Krik Sitiju, niko u momčadi nije voleo, ni cenio. Uvek su rovarili u družini, stvarali nesklad i međusobnu zavist i bahatili se ponašali jer su uživali poverenje Grirsona Huda. Ni njega nikog od kauboja nije voleo, ali su ga trpeli kao nužno zlo i plašili ga se.

Zbog toga, postupak Džedidaja nije naišao na osudu, već pritajeno odobravanje drugova među kojima se čuo lak žagor negodovanja protiv Hala.

— Šta kažeš na ovo, Hale? — upita rančer unezverenog kauboja a ruka mu se umiri kod drške kolta.

Momenat odluke se bližio i Hal je toga bio svestan. Bio je bez sumnje brži od Krisa Riza, ali šta ako ga ubije? Život će mu se pretvoriti u bekstvo, jer pred toliko svedoka njegovo nedelo se neće moći sakriti za razliku od ranijih zločina.

Počeo je da se znoji, a onda je rekao:

— Ja... nisam. Ja ne nosim crnu maramu... To je...

— Huljo! — viknu tada Grirson Hud na njega. — Zar si to mogao da učiniš?!

Revolveraševa ruka polete ka koltu. Hal je nagonski reagovao, nemajući vremena da shvati kako Grirson želi da ga se otarasi kao neugodnog svedoka. I sam se mašio revolvera.

No, revolveraš je to i želeo. Dao je Halu prednost, kako bi sve ličilo na samoodbranu, ali je i pored toga bio prebrz za njega. Sam od sebe, u njegovoj ruci se stvorio kolt i iz cevi je bljunula vatra.

Pogođeni Hal se ukočio sa izrazom neverice. U ruci mu je bio poluizvučeni revolver. Pokušao je nešto da kaže, istovremeno podigavši drugu ruku i uperivši je u Grirsona Huda, ali ga u tom trenutku preseče i drugi metak iz revolveraškog kolta.

Bio je to kraj za Hala Borsona. Presamitio se nadvoje i srušio na zemlju.

— Bio mi je sumnjiv — rekao je Grirson vraćajući revolver u korice — ali nisam mogao da poverujem da bi tako nešto mogao da učini.

Rančer ga je sumnjičavo posmatrao.

— Nisi mu dozvolio da do kraja kaže ono što je želeo, Grirsone.

U glasu Krisa Riza osećao se prekor.

— Čemu, gazda? — činio se revolveraš nevešt. — Mogao je da ubije mene ili vas, da nisam reagovao. Zar njegovo ponašanje, vaše sumnje i Džedijeva optužba nisu dovoljni?

Rančer zavrte glavom.

— Nisu, jer Hal nije bio krivac.

— Kako sad? — kao iznenadi se revolveraš, ali njegova gluma nije bila dovoljno ubedljiva. — Zar niste rekli da je on...?

— Njega sam optužio samo da bi on sam pokazao na pravog krivca, što je i pokušao da učini, ali mu ti nisi dozvolio.

Iznenada je Grirsonu, koji je bio svestan da rančer u njega sumnja i da mu sigurnost izmiče ispod nogu, sinula spasonosna ideja, ali u brzini nije shvatio da je ona istovremeno i optužujuća.

— Onda moram da vam kažem — rekao je — da sam video Hala kako merdevine odnosi u štalu, ali sam želeo da ga zaštitim.

— Ne pričaj gluposti, Grirsone! — povisi rančer ton. — Ako si želeo da ga zaštitiš, zašto si ga ubio?! I sam znaš da Hal nikada nije nosio crnu maramu oko vrata!

Cev jedne puške pojavi se na prozoru spavaonice. Grirson je to istog momenta uočio. Neko od oštroumnih kauboja je predosetio kuda vodi razgovor između njega i gazde Risa i kako može da se okonča. Nije bilo sumnje da je metak iz te cevi bio namenjen njemu a ne rančeru.

— Zašto si bez mog znanja naredio Sajmonu da ubije Sarandona? — nastavio je Kris Riz. — Sada mi je sve jasno. Ova marama pripada tebi, Grirsone.

Nije bilo potrebno da revolveraš prizna da je rančer u pravu. Krivica mu se ogledala na licu. Kris poseže za revolverom.

Ali Grirson Hud je bio brz poput munje. Izvadio je svoj kolt tako brzo da je to sve zateklo u stanju nespremnosti. Prvim hicem je pogodio rančera a drugim kauboja sa vinčesterkom, na prozoru spavaonice. Ovaj čak nije stigao ni da upotrebi oružje.

— Da se više niko nije pomerio! — viknuo je revolveraš povlačeći se unazad spreman da ponovo upotrebi revolver.

Imao je još dva metka u burencetu i toga su bili svesni i on i kauboji, ali se niko od njih više nije usudio da išta pokuša, jer u tom trenutku bila je ludost suprostaviti mu se.

Iz kuće je istrčala Glorija, koja je celu scenu posmatrala kroz prozor dnevne sobe, i priletela ocu. Bacila se na zemlju pored njegovog mlitavog tela.

— Oče, oče! — zajecala je drmusajući ga a onda je podigla glavu, presekla Grirsona pogledom punim mržnje i viknula: — Ubico!

Pokušala je da iz očeve ruke istrgne kolt, ali ga je ovaj u padu poklopio svojim telom, pa joj to nikako nije polazilo za rukom.

Uto je iz kuće izletela i Norma, i bleda poput smrti, pritrčala ocu. Iz očiju su joj tekle suze. U rukama je stezala pušku. Podigla ju je i uperila prema Grirsonu Hudu koji se povlačio prema mraku i štali. Još jednom je pritisnuo oroz kolta. Prostreljena posred grudi, Norma Riz se srušila na zemlju preko tela svoga oca.

8.

Din Sarandon se od kovačnice uputio prema hotelu. Kretao se trotoarom naročito obraćajući pažnju na izloge radnji i kancelarija u mraku. Nakon prolaska svakog prolaza između dve zgrade zastajao bi, očekujući da se otuda pojavi opasnost. Ali nije se događalo ništa značajno.

Većina prolaznika ga nije poznavala i nije na njega obraćala pažnju, ali je bilo i onih koji su ga već ranije videli ili po pušci o levom bedru shvatili ko je, pa su mu se sklanjali sa puta.

Kada je stigao do hotela, zastao je i propustio nekoliko prolaznika, a onda šmugnuo u prolaz između hotela i susedne zgrade. Zastao je u mraku da se uveri da taj njegov potez nije privukao ničiju znatiželju. Zatim je zaobišao zgradu, pazeći da bude što tiši. Želeo je da izbegne ulazak u hotel sa ulice, jer ako su ga očekivali, bez sumnje su računali da će baš tako da postupi.

Stigavši do dvorišnog hotelskog ulaza, sa zadovoljstvom je utvrdio da vrata nisu zaključana. Džon Jang očigledno nije očekivao da bi opasnost po njega mogla da stigne sa te strane.

Mada bi vrata najradije ostavio otvorena u slučaju potrebe za brzim povlačenjem, morao je da ih zatvori za sobom kako se promaja, koja bi se stvorila, ne bi učinila sumnjivom onima koji su ga očekivali.

Našao se pred zavojitim stepeništem kojim se iz ravni tla dvorišta penjalo na visinu predvorja hotela koje je bilo u istom nivou kao i uličnI trotoar.

Stepenište je bilo uokvireno rešetkastim, tokarskim šarama obrađenim, drvenim stubovima. Din proviri kroz njih. U predvorju hotela nije bilo nikoga, na tremu pred ulazom na ulici takođe a jedino je za recepcionerskim pultom sedeo Džon Jang i čitao novine.

Zamka to i nije ako ju je lako otkriti.

Din je pretpostavljao da je Džon Jang namerno sam ali da negde u busiji čeka skrivena i spremna puška. Zato je izvesno vreme ostao pod stepeništem da čeka, osmatra i osluškuje kako bi uočio signal opasnosti. No, ništa se nije događalo.

Hotelijer bi samo s vremena na vreme prekidao čitanje i pogledao na ulicu, a onda nastavljao da čita. U jednom trenutku je u hotel ušao neki dečak i Džonu Jangu doneo nekakav zavežljaj koji je ovaj stavio ispod pulta.

Din je sve više bio ubeđen da mu zamka nije spremljena i da nema potrebe za daljim odlaganjem onoga što je nameravao da učini.

Vrlo tiho, odmeravajući svaki korak, popeo se stepenicama i prišao pultu a da ga hotelijer nije ni primetio ni osetio. Njegova pažnja bila je koncentrisana na ulaz u hotel i novine koje je tako držao da su mu zaklanjale put pogledu u pravcu odakle je Din stigao.

Kada mu je mladić svukao novine ispred očiju, Džon Jang se trgao kao oparen i zabezeknuo se od zaprepašćenja. Nije mu bilo jasno odakle se on odjednom stvorio pred njim.

— Dobro veče, gospodine Jang — pozdravio ga je Din osmehujući se.

— O... otkud vi? — uspeo je da promuca.

— Iz dvorišta — objasni mladić zabacivši palac desne ruke preko ramena u pravcu dvorišnih vrata.

— Kako?

— Mislio sam da me očekujete sa revolverom ispod pulta.

Hotelijer hitro stavi svoje ruke na pult.

— Odakle vam to? — upitao je. — Zašto bih ja?

— Nikad se ne zna, nije loše biti malčice oprezan.

— I šta želite? — upita Džon Jang uplašeno.

— Možda smeštaj.

Hotelijer zavrte glavom.

— Za vas... nema mesta u mom hotelu — zamucao je.

— Zar? — tobože se iznenadi Din. — Zar posle svega što ste učinili? Mislim da mi dugujete smeštaj i to besplatan.

— Šta... šta sam to učinio?

Din mu se unese u lice.

— Spalili moju brvnaru!

— Ja... ja nemam ništa sa tim. Ništa.

— A ko ima? Zar se niste danas u »Dolaru« hvalisali da mi je odzvonilo u ovom gradu?

— Ja... ja nisma dužan da vas volim, ali sa tom paljevinom nemam ništa. Načuo sam da Bil Ston nešto o tome priča.

— Bil Ston kažete? Ko je to?

— Naš sarač, ima radnju iza saluna »Dolar«.

— U redu — reče Din — ali ako ste me slagali, vratiću se a tada nećemo ovako prijateljski razgovarati.

Hotelijer je verovatno lagao, iz straha za vlastitu kožu, ali je Dinu bilo drago što je otkrio još jedno ime čiji je vlasnik možda učestvovao u paljevini njegove brvnare.

Iz hotela je izašao na glavni ulaz, jer očigledno da palikuće nisu očekivale da će ih on tako brzo pronaći, pa podcenjujući ga kao protivnika i tim dokazujući svoje amaterstvo, nisu protiv njega preduzeli mere predostrožnosti što bi, i kakve bi, recimo, preduzeli profesionalni nitkovi.

Mada je noć već bila pala, pojedine prodavnice su još uvek bile otvorene. Takav slučaj bio je i sa saračkom radnjom Bilija Stona.

Čim se pojavio na ulazu u prostran lokal koji je mirisao na kožu, debela, starija žena iza pulta, inače jedina osoba u radnji, iznenadila se. Din je nije poznavao, ali njena reakcija je ukazivala da ona njega jeste.

Vedar izraz lica, koji se najpre pojavio na njenom gojaznom licu, jer je verovatno pomislila da dolazi zakasnela mušterija i da je to prilika da se za taj dan zaradi još koji dolar, zamenila je grimasa razočaranja, ozbiljnosti i odbojnosti pošto ga je prepoznala.

— Šta želite, gospodine? — upitala ga je strogo poslovnim ali nelju-

baznim glasom kao da bi radije i izgubila neki dolar nego ga zaradila od takve mušterije kakav je bio Din Sarandon.

— Treba mi gospodin Ston — rekao je Din. — Bil Ston. Ovo je njegova radnja, zar ne?

— Jeste — potvrdila je ona — a ja sam njegova žena.

Din skide šešir i lako se nakloni.

— Drago mi je gospođo. Ja sam Din Sarandon, brat Brada Sarandona i vlasnik ranča »DBS«.

— Znam ko ste — rekla je žena — i ako želite da budem otvorena, znajte da ova radnja nije oduševljena vašom posetom. No, mušterija je mušterija, pa zato recite šta vam je potrebno.

— Otvoreni ste, gospođo, i to volim — reče Din. — Volim da znam šta ljudi misle o meni, ko mi je prijatelj a ko ne. Posebno cenim kada mi to kažu u lice. Žalim, nisam kupac, samo mi je vaš muž potreban.

— Verujem da on to zna i o tome bih želeo da porazgovaram sa njim.

— Porazgovarajte sa mnom.

— Na žalost, to nije moguće — Din je već počeo da gubi strpljenje sa tom upornom i tvrdoglavom ženom. — Vi ste žena a sa ženama ne razgovaram o poslovima.

Gospođa Ston se kiselo osmehnu.

— U tom slučaju, gospodine Sarandon, Bil nije kod kuće i zamolila bih vas da napustite radnju.

Tada se i Din osmehnu i takođe »kiselo«.

— Nismo se razumeli, gospođo. Nisam došao ovamo da se ubeđujem sa vama. Dovući ćete ovamo vašeg supruga ili ćete zbog toga zažaliti.

— Šta?! — žena zaprepašćeno razrogači oči. — Vi pretite. — Bila je spremna na prepirku pa nastavi: — Baš da vidim kako ćete me to prisiliti da dozovem Bilija. Čula sam da ste zli i opaki ali prema ženi...

Naglo je umuknula, jer Din je sa soški za noževe dohvatio jedan veliki bovi-nož i njim, u nekoliko spretnih i brzih pokreta, isekao sve remenje na jednom sedlu tipa »Kalifornija« načinivši pritom na njemu samom nekoliko dubokih zareza. Ono, posle te njegove »prepravke«, više sigurno nije bilo za prodaju.

Gospođa Ston zaneme od neverice. Od gneva se sva bila zacrvenela i nadula, da je izgledalo kao da će da prsne, a kada je srdžba provalila iz nje, izgledalo je kao da iz usta izduvava uragan.

— Huljo! — zagrmela je. — Nitkove! Vucibatino!

I ko zna kada bi, i da li, stala da se iz susedne prostorije nije pojavio visok pedesetogodišnjak sa kožnom keceljom oko pasa.

— Umiri se, Meri — rekao joj je on.

— Vidi... vidi šta je uradio, Bile — gušila se žena od srdžbe. — Isekao je... uništio je ovaj gad...

— Vidim, Meri, vidim. Umiri se. — Onda se sarač okrenuo i obratio Dinu: — Šta hoćete od nas?

Više se trudio da bude smiren i pribran, nego što je to u stvari bio. Pokušavao je da glumi blagog, obzirnog i uviđavnog supruga koji će »stvar da preuzme u svoje ruke«, ali su se, muškarcu u njemu, tresle noge od straha zbog Dinovog dolaska. Dinu samo nije bilo jasno je li saračev strah bio bojazan od nepoznatog ili zbog osećanja krivice.

— Reći ću vam, mada mislim da vi to vrlo dobro znate — odgovorio je mladić. — Danas su mi tri protuve iz grada i dve sa »Dve osmice« zapalili brvnaru na ranču. Hotelijer Džon Jang tvrdi da vi imate umešane prste u tu prljavu rabotu.

Sve drugo je sarač očekivao da će čuti, samo ne takvu optužnicu. Za delić vremena promenuo je nekoliko boja na licu i zamucao:

— To... to nije istina.

— Zar«? — Din se tobože iznenadi a veđe mu se podigoše. — Znači da Džon Jang laže?

— Džon... on je jedan običan pokvarenjak... Ja to nisam učinio. Samo...

Din izvadi kratku pušku iz futrole i stavi je na tezgu.

— Samo? — ponovio je.

Sarač i njegova žena su preneraženo zurili u skaterganku u Dinovoj ruci.

— Samo sam čuo kada su on i Ben razgovarali o nekoj paljevini — reče Bil Ston.

— Trgovac Ben Krozbi? — upita Din.

— Da.

Din se osmehnu. Ptičice su jedna drugu otkrivale. Vratio je skaterganku u futrolu i obratio se zabezeknutoj gospođi Ston.

— Vi verovatno znate je li vaš muž tokom prepodneva odsustvovao iz radnje i grada. U to vreme je zapaljena moja brvnara. Ne morate mi reći, ja ću to već doznati. Ako sam pogrešio, platiću vam vaše sedlo, a ako je on jedan od palikuća, onda ćete ostati i bez ostalih sedala i bez same radnje.

Na te reči se okrenuo i krenuo prema izlazu. Na ulici ga je, međutim, očekivalo iznenađenje.

Pred radnjom se bila okupila grupa građana na čijim licima se nisu mogle »pročitati« miroljubive namere. Njihovo prisustvo u tom trenutku i na tom mestu, Din je odmah prozreo. Očigledno su se okupili u želji da preduzmu akciju protiv njega i zaštite svog sugrađanina sarača Bila Stona.

Kako su, međutim, doznali da će on biti u Stonovoj radnji. Nije bilo ni najmanje sumnje da je tu svoje prste umešao hotelijer Džon Jang. Jedini je on znao kuda se Din tačno uputio, nakon što je napustio njegov hotel, alarmirao je građane, i to onaj njihov deo koji nije simpatisao Čoveka Sa Puškom, i poslao ih pred saračku radnju.

Grupu revoltiranih ljudi, među kojima je Din zapazio i nekoliko žena između trideset i četrdeset godina starosti, predvodio je jedan gorostasan mladić.

Din je bio visok i krupan ali je delija ispred njega bio od njega viši za čitava dva ili tri inča i teži za dvadesetak funti. Od nabreklih mišića ruke nije mogao prisloniti uz telo. Nije bio stariji od dvadeset i pet godina, nije bio naoružan i samo nervozno šake stiskao upesnice. Mada je bilo mračno, nešto se u očima i pogledu tog mladića Dinu učinilo čudnim.

Rmpalija se isprečio Dinu na put i rekao:

— Kao da negde žurite, gospodine?

Računao je da Din Sarandon neće protiv nenaoružanog protivnika upotrebiti oružje, gde verovatno nije video svoju šansu, i uzdao se u svoje pesnice i snagu. No, bez obzira što je u takvim svojim pretpostavkama bio u pravu, pokazivao je više kuraži nego razuma. Jer, da je umesto Dinu, stao na put nekom drugom, naoružanom čoveku, koji je pred prisustvom nezadovoljne mase doveden u stupicu, pitanje je bilo da li bi ovaj upotrebio oružje ili ne bi.

Dinu nije bilo do kavge, ako se ona već mogla izbeći. Zato je mirno odgovorio:

— Da, mladiu, žurim. Zato me pustite da prođem.

— Onda ćete morati da me sklonite sa puta — iscerio se grdosija.

Din se kao začudi.

— Izgledaš mi hrabar, momče, a ljudi takvog kova obično ne štite palikuće. Ili se, možda, što se tebe tiče varam?

Ko zna šta je hotelijer napričao nezadovoljnoj masi, ali paljevinu sigurno nije spomenuo, jer se mladić našao u čudu ne shvatajući o čemu to njegov protivnik govori.

— Ne razumem vas, stranče — rekao je on, — ali ne pokušavajte da mi podvalite.

Tek tada je Dinu postalo jasno da sa rmpalijom nešto nije u redu. Ili je bio umno zaostao, ili mentalno poremećen. Otuda je poticala i njegova nerazumna hrabrost i tupi sjaj u očima.

— Ako ne znate — obratio se Din tada okupljenim građanima — onda ću vam reći. Postoji opravdana sumnja da je vaš dični Bil Ston, zajedno sa Benom Krozbijem i Džonom Jangom danas zapalio brvnaru na mom računu.

Najpre je zavladao tajac a onda se začuo žamor bučnog negodovanja. Nisu mu poverovali. Začula su se i pojedinačna dobacivanja: »Laže, nitkov«, Sredi ga, Bade!«, »Zar Ben Krozbi palikuća? Smešno!«, »Ne verujemo ti ni reč«, »Sam ju je zapalio da bi optužio poštene ljude«, »Navali, Bade! Sateraj mu noge u dupe!«.

Badu nije nedostajalo samopouzdanja, ali je inercijom mase bio još više okuražen i podstaknut na akciju.

— Sada ću ga srediti — rekao je i krenuo na Dina ne dozvolivši ovom da izbegne borbu.

Nije je želeo jer nikada ranije se nije sukobio sa umobolnim protivnikom. Svojim napadom, međutim, Bad mu nije dao nikakvu drugu mogućnost do da se brani i bori.

Na odstojanju od Dina, sa kog nije mogao da promaši, Bad je zamahnuo pesnicom desne šake. Bio je to zamah mlata koji razbija vazduh, i da je pogodio Dina, odbacio bi ga kroz izlog Stonove saračke radnje. Ali, uprkos značajnoj masi svoga tela, Din je bio izuzetno hitar i vešt. Munjevito se sagao i zamahnuo svojom desnom rukom, te dočekao Badovo telo u naletu pogodivši ga u stomak.

Bad je kriknuo od iznenađenja i bola, i napola se sagnuo uhvativši se za udareno mesto. Din ga tada sa dva strahovita udarca, obema rukama, pogodi u bradu i odbaci sa trotoara na ulicu, gde Bad ostade nepomično da leži.

— Da li je još neko raspoložen? — obratio se tada zanemeloj masi.

Niko, međutim, nije više bio voljan da se suprotstavi Čoveku Sa Puškom. Većinu njih nije interesovao ni hotelijer Jang, ni sarač Ston. Pošli su da izazovu kavgu, neugodnom Sarandonu poture mentalno zaostalog Bada i vide dobru tuču, ili, možda, još bolje nečiju krv.

Gomila poče u manjim grupicama da se razilazi a dva mladića pokupiše onesvešćenog Bada i odvukoše ga nekuda u mrak.

Din se, na izgled kao da se ništa nije dogodilo a u sebi kivan na podao gest rulje, uputi prema trgovini.

Primetio je da ga na dobranom rastojanju prati nekolicina onih koji su bili u masi pred saračkom radnjom. Nepogrešivim njuhom ljudi koji ne gledaju svoja posla i koje više interesuje tuđe zlo nego vlastito dobro, predosetili su da predstava za to veče još nije završena.

Trgovina je, takođe, bila otvorena, zapravo, dok joj se približavao,

Din je ugledao Bena Krozbija kako pred radnjom ispraća jednu ženu sa zavežljajem u ruci, verovatno mušteriju koja je kod njega nešto kupila, razgovara sa njom i pritom se nervozno obazire po ulici.

Nije bilo sumnje da je hotelijer i njega opomenuo i da je trgovac žurio da što pre zatvori radnju.

Kada je ugledao Dina na nekoliko jardi pred sobom, zaboravio je na učtivost i, ne uputivši ni reč izvinjenja ženi sa zavežljajem, brzo šmugnuo u trgovinu. Pokušao je da hitro zatvori vrata, no između njih i dovratka sa našla Dinova čizma i onemogućila ga u nameri.

— Šta... šta to radite? — prenerazemo je upitao Ben Krozbi. — Radnja je zatvorena.

— Koliko vidim, nije — kroz ledeni osmeh reče Din i odgurnu vrata takvom silinom da ona nateraše zastrašenog trgovca da ustukne unazad, — a i da jeste, nema razlike. Nisam ovamo došao da kupujem, nego ispitujem.

— Zaista? — Ben Krozbijevo lice se iskrivi u grimasu iznenađenja. — A šta to da me ispitujete? Šta zamišljate da ste? Šerif, možda?

— Ne, samo čovek kome je pet protuva danas zapalilo kuću.

Trgovac se prezrivo osmehnu.

— Mislim da je to vaš problem, gospodine, a ne moj. Šta ja imam sa tim?

Drčnost u trgovčevom glasu, koja je zamenila prvotni strah, javila se zbog činjenice da su se pred njegovom radnjom, kao i pred saračevom malo ranije, počeli da okupljaju znatiželjnici. Njihovo prisustvo mu je davalo izvesnu sigurnost da ga Din ne može zlostavljati.

— Bojim se da imate — rekao je Din . — Džon Jang i Bil Ston vas optužuju da ste umešani u tu paljevinu.

— Laž! — isceri se trgovac. — Podla, gnusna, najobičnija laž.

— Znači, tvrdite da niste danas sa Džonom Jangom i Bilom Stonom razgovarali o paljevini moje kuće?

— Razgovarali, pa šta? Šta je tu strašno? Jesmo razgovarali, ali nijedan od nas nema ništa...

— A kako ste, onda uopšte znali da je brvnara na mom ranču zapaljena?

Trgovac preblede shvatajući da se izleteo i nehotice odao.

U Dinovoj ruci se stvorio kolt a njegova cev se zabila u Krozbijev stomak.

— Ko je sve učestvovao u paljevini? — upita Čovek Sa Puškom toliko hladnim glasom da se Ben Krozbi stresao od straha tražeći daha i osećajući kako se pojačava pritisak cevi kolta utonulog u njegov gojazan stomak. — Govori ili ću ti prosuti sva creva!

— Bil... bio je Bil Ston i...

— I?

— I Džon Jang.

— Ko još?

Znoj se cedio sa trgovčevog vrata. Iako je nekoliko najhrabrijih znatiželjnika ušlo u samu trgovinu, ili su one prve ugurali oni što su se pred radnjom tiskali iza njih, ni trunke drčnosti više nije bilo u njegovom glasu.

— Bili su i Grirson Hud i Hal Borson sa »Dve osmice«.

— Ko je peti?

Benove usne su počele da se tresu a ime petog palikuće nikako nije prelazilo preko njih. Din još više zabi cev svog velikog kolta u njegov stomak. Ben Krozbi bolno jeknu:

— Ja... ja sam peti.

Din vrati revolver u korice, okrete se i obrati se prisutnima.

— Čuli ste, ljudi, šta je rekao. Odobravate li vi tako nešto?

Začuo se žamor negodovanja.

— Šta po vama zaslužuje jedan palikuća koji ljude ostavlja bez krova nad glavom? — nastavio je Din.

— Isto što i konjokradica! — viknu neko iz gomile.

— Uže oko vrata! — dobaci drugi i taj predlog naiđe na sve glasnije odobravanje.

Din je dobro poznavao mentalitet gomile.

Odlučan čovek jake volje i snažnih nerava, lako je mogao upravljati njom. Mnogi iz nje su koliko do deset minuta ranije bili protiv njega, a sada su bili spremni da linčuju trgovca.

Mnogi su se, najedanput, setili da im je bakalin ponekad zakinuo na meri ili uzeo koji cent više i u njihovim očima više nije bio vrli građanin, već prevejani kriminalac.

No, Din ne bi dozvolio linč. Želeo je da rulja, koja je sve više punila prostranu trgovinu i drala se, još više zaplaši trgovca kako bi od njega, pred velikom masom svedoka, doznao još neke detalje oko paljevine.

Od straha prebledeo kao krpa, Ben Krozbi se povlačio u ugao svoje radnje.

— Stanite, ljudi! — viknuo je Din koji je najedanput postao predvodnik gomile. — Ima Ben Krozbi još nešto da vam kaže. Pitajte ga gde je sinoć dogovoreno da se zapali moja brvnara?

— Govori, Bene, huljo jedna! — prodera se na trgovca jedan bradonja.

— Kod... kod šerifa u kancelariji — odgovori Ben Krozbi.

Bio je toliko zastrašen da bi i rođenu majku optužio samo da spasi vlastitu kožu.

— A ko je smislio plan? — upita ga Din.

— Šerif Barnet!

Gomila na te reči još više zažagori.

— Džek Barnet je oduvek bio hulja — javio se bradonja a njegovo mišljenje naiđe na burno odobravanje ostalih

No, žamor tada poče da se stišava i Din primeti neko komešanje pred, ljudima zakrčenim, ulazom u trgovinu. Jedan čovek je pokušavao da se probije kroz masu služeći se laktovima i glasnim naredbama. To mu je i pošlo za rukom, jer su mu se prisutni uglavnom sklanjali, neki uz gunđanje a neki bez reči.

Bio je to šerif Džek Barnet. Kada se probio u prazan prostor, predosećajući neprilike prisutni su se malo povukli unazad.

Izraz šerifovog lica nije obećavao ništa dobro po Dina ali se ovaj zbog toga nije uznemirio.

— Pravite gužvu, Sarandone? — obratio mu se predstavnik zakona u gradu.

— Ne, šerife — odmahnu Din glavom. — meni prave neprijatnosti a ja se samo branim.

— Ma šta mi rekoste?! — posprdno će Barnet. — zato ste večeras maltretirali Džona Janga, nasrnuli na Bila Stona i njegovu ženu, demolirali im radnju i pretukli onog jadnika Bada?

— Bada mi je žao — odgovori Din. — Njega je poturila masa koju je Džon Jang nagovorio da me pretuče kako se ne bi otkrila istina. Radnju Bila Stona nisam demolirao, samo sam im isekao jedno kalifornijsko sedlo i nikoga nisam maltretirao. Samo sam tražio odgovore.

— Odgovore?! — prasnu šerif. — Vi niste ovlašćeni da tražite odgovo-

re. Za to postoji zakon. I kakve ste to, molim vas, tražili odgovore?

— Želeo sam da doznam ko mi je zapalio brvnaru.

Šerif se tobože iznenadi.

— Zapaljena vam je brvnara? Kada?

— Danas u toku prepodneva dok sam prikupljao odbeglu stoku.

— Zašto se zbog toga niste najpre obratili meni za pomoć?

— Vama? — začudi se Din. — Pa vi ste dozvolili da linčuju moga brata a niste ni prstom mrdnuli...

Din je hteo još nešto da kaže, ali ga šerif prekide.

— I to vam je dalo pravo da optužujete poštene ljude u gradu?

Šerif očigledno nije znao koliko je Din doznao detalja u vezi sa paljevinom na njegovom ranču.

— Zato što tragovi palikuća vode u grad — reče Din. — I ne optužujem ih ja. Oni su sami sebe optužili.

— Kako? — zinu šerif.

— Tako, pred ovim poštenim građanima — Din pokaza na prisutne namerno naglašavajući reč »poštene« — Ben Krozbi je priznao da su moju brvnaru zapalili on, Jang, Ston, Grirson Hud i neki Hal Borson.

S nevericom na licu šerif se okrete trgovcu.

— Je li to istina, Bene?

— Prisilio me je, Džek — molećivim glasom pravdao se Ben Krozbi kao da je od šerifa tražio oproštaj.

— A vas je, šerife — nastavio Din, — optužio za saučesništvo.

— Mene?! — zaprepastio se Džek Barnet, toliko iznenađen da je njegova začuđenost delovala prilično uverljivo. — Zašto mene?

Negodovanje prisutnih, u kojima je šerif očekivao oslonac i, kada je ušao u trgovinu, računao na njihovu pomoć, pa se zato bahato i ponašao, toliko ga je zbunilo da je u njegovom ophođenju naglo nestalo sigurnosti i odlučnosti.

— Ne verujte, ljudi! — rekao je neuverljivim glasom jer on nije zvučao kao odlučno odbijanje optužbe, već kao pravdanje. — Sve je to laž. Zar bih ja, šerif...

— Ti si hulja, Džek! — reče mu bradonja, — a i ne zaslužuješ ništa drugo nego uže oko vrata.

Sada već uplašen, šerif ustuknu unazad prema uglu trgovine gde se iza nekih kutija šćućurio Ben Krozbi.

— Ne prilazite mi! — viknuo je a ruka mu se našla blizu drške revolvera.

Nekolicina prisutnih, zajedno sa bradonjom, koji su pošli prema šerifu, naglo zastade pred njegovom pretnjom.

— Odložite oružje, Barnete — reče mu Din. — Ljudi su shvatili vašu krivici i ne možete ih više obmanjivati, niti više možete biti šerif u njihovom gradu.

— Ti! — procedi Džek Barnet. — Ti huljo, ti si za sve kriv.

Poput svakog drugog čoveka nateranog u stupicu, čoveka koji brani goli život, šerif je pokušao ono što u drugačijim okolnostima nikada ne bi učinio. Mašio se kolta.

No Din je bio spreman i brži. Daleko brži od Džeka Barneta. Potegao je svoj 48-mak, palcem još u izvlačenju zategavši oroz. Povukao je kažiprstom okidač a da šerif nije ni stigao da iz korica izvuče svoj kolt.

Prasnu pucanj poput detonacije. Šerifovo telo se trže unazad i sruši preko kutija iza kojih se krio Ben Krozbi.

Bradonja zajedno sa još dva čoveka priđe šerifovom nepomičnom telu i pogleda ga.

— Mrtav je — objavio je prisutnima.

— A šta si očekivao, Rej? — dobaci neko iz gomile. — Metak iz 48-maka može oboriti i bizona.

Kroz masu pred ulazom u trgovinu, progura se tada jedan mladić i doviknu Dinu:

— Gospodine Sarandon! Gospodine Sarandon, traži vas mis Riz.

— Glorija? — iznenadi se Din.

— Da, poručila je da vas čeka u restoranu kod Lane Spilman.

Din požuri prema izlazu. Za trenutak je zastao i obratio se bradonji:

— Rej, uzmite ključeve od šerifa i Krozbija strpajte u zatvor.

— A one hulje Janga i Stona? — upita Rej kome je imponovalo što ga je Čovek Sa Puškom izdvojio od ostalih i naimenovao nekom vrstom svog zamenika.

— I njih — reče Din. — Sutra ćemo im pošteno suditi. Ili neka se u toku noći u buvari dogovore jesu li voljni da mi isplate nadoknadu za pričinjenu štetu. U tom slučaju ću zaboraviti šta su učinili. I, Reje, neću linč!

— Budite bez brige, gospodine Sarandon — reče bradonja ponosno se isprsivši.

Gomila na vratima se razmaknu da propusti Dina.

Dok se kretao prema restoranu pitao se šta Glorija želi od njega. Bilo je prilično kasno za jednu poštenu devojku da se smuca po okolini. Baš zbog toga morala je da ima jak razlog kada je od »Dve osmice« zapucala u grad.

Pred restoranom je primetio onog mladića, koji ga je pozvao iz trgovine, i još dvojicu u njegovom društvu i isto toliko privezanih konja za prečku ispred trema restorana. Životinje su nosile oznaku Rizovog ranča.

Značі, Glorija je u grad došla u pratnji. To još više začudi Dina.

Jahači sa »Dve osmice« ga pozdraviše a jednog od njih Din je prepoznao jer mu je ovaj toga jutra pomogao oko prikupljanja stoke zalutale u jarugu na Rizovom ranču.

Din im uzvrati osmeh i upita ih:

— Šta se dogodilo, momci?

— Grirson Hud je ubio gospođicu Normu a Krisa Riza ranio — odgovori jedan od njih.

— Isuse! — ote se Dinu. — Kako se to dogodilo?

Mladići se uzvrpoljiše. Očigledno im je zbog nečega bilo neprijatno da odgovore na pitanje, pa Din nije insistirao, već uđe u restoran.

Bio je prazan izuzev Glorije koja je sedela za jednim stolom u uglu i plakala i Lane Spilman koja je stajala kraj nje i držala je za ruku, očigledno nastojeći da je smiri i uteši.

Čim je ugledala Dina, Glorija ustade, baci mu se u zagrljaj i zarida:

— Ubio je Normu, Dine! Onaj zlotvor!

— Čuo sam od kauboja — reče Din gladeći devojku po kosi. — Ali, zašto?

— Otac i ja smo otkrili da Brad nije kriv, već da je Norma imala vezu sa Grirsonom Hudom. Kada se to doznalo on je ubio nju i Hala Borsona a oca ranio.

— Tako značі. Je li rana teška?

— Izgleda da nije, ali nikad se ne zna. Došla sam u grad po doktora Nortona i doznala da si ovde.

— U redu je, Glorija. Umiri se. Gde je sada Grirson Hud?

— Ne znam, pobegao je...

— Potražiću ga.

— Ne! — kriknu Glorija. — Pusti ga da ode. Ne želim da i tebe povredi.

— Glorija je u pravu, Dine — reče Lana.

Bila je zabrinuta kako će Din reagovati i plašila se njegove odluke.

— Ne mogu dozvoliti da ta hulja pobegne — reče Din. — On je ubica i sutra će ubiti još nekog.

— A sada želiš da prvo ubije tebe? — Lana je bila uzrujana. — Zašto Dine?

— Neko mu mora stati na put.

— Da, ali zašto ti?

— On je kriv i za Bradovu smrt.

— Jeste, ali je Norma krivlja — javi se Glorija, — a ona je više nego platila svoju grešku i krivokletstvo.

U restoran tada upade barmen iz »Dolara«. Bio je zadihan.

— Gospodine Sarandon — obratio se Dinu. — Traži vas Grirson Hud. Eno ga kod mene u salunu.

Din klimnu glavom.

— Dobro je, bar neću morati da ga tražim. Je li sam?

— Jeste — odgovori barmen.

— Recite mu da ću odmah doći.

Barmen se udalji a Lana reče molećljivim glasom:

— Ne idi, Dine. Ubiće te. Ne idi, preklinjem te.

— Nalikujem li ti na kukavicu, Lana? — upita se on vadeći pušku.

— Nalikuješ mi na budalu — razdraženo će Lana. — Eto na šta mi nalikuješ. Na tvrdoglavu, glupu, ponosnu budalu... Izvini Dine, nisam tako mislila.

On je proverio skaterganku i vratio je u futrolu a onda izvadio kolt, dopunio ga metkom koji je nedostajao jer je završio u šerifovom telu i zavrteo burence. Savršeno je funkcionisalo.

— Znam, Lana — rekao je. — Čovek u ljutini često kaže ono što ne misli.

Ostavio je Gloriju, okrenuo se i krenuo ka izlazu. Glorija pođe za njim i na tremu se obrati svojim kaubojima:

— Čuli ste?

Mladići potvrdno klimnuše glavama. Glorija dodade:

— Pođite, onda, za njim i pomozite mu.

Mada je već bio izmakao pet-šest jardi, Din je čuo šta je rekla, zastao i okrenuo se.

— Ne — rekao je grubim, odlučnim glasom. — Da se niko nije pomerio odavde. Ovo je moj obračun i ne želim da se iko drugi meša. Dovoljno je već bilo žrtava.

Kako, to niko nije znao, ali za nekoliko minuta ceo Fajer Krik Siti je bio obavešten o predstojećem sukobu u »Dolaru«. Mnogi su se uputili prema salunu sledeći Dina.

Na ulazu u »Dolar« on je zastao i pogledao u unutrašnjost saluna preko leptir-vrata. Grirson Hud je stajao pored šanka i ispijao čašicu viskija. Bio je sam.

Din odgurnu vratanca i uđe u salun. Revolveraš ga je u trenutku primetio.

Din prid šanku i zaustavi se na pet-šest jardi od Grirsona Huda.

— Tražio si me? — obratio mu se mirnim, hladnim tonom.

Revolveraš klimnu glavom i odvoji se od tezge.

— Jesam. Pre nego što te ubijem želim da znaš da sam u ovom kraju imao značajne planove i da si ti kriv što se oni nisu ostvarili.

— To mi je drago — reče Din.

Grirson Hud se kiselo osmehnu.

— Hrabar si, moram priznati. Mirišeš vlastitu smrt a ipak si drzak.

— Možda, ali nisam hulja i ženoubica poput tebe.

Mišići oko očiju Grirsona Huda se zategoše. Za trenutak je njegovu sigurnost u sebe, poremetila Dinova odlučnost. Bio je to prvi put u životu

da izgubi samopouzdanje i zato se hitro latio revolvera, jer protivniku kakav je bio Din Sarandon nije smeo da pruži šansu. Grirson je bio brz kao metak.

Ali ni Din nije bio spor i nevešt. Munjevito se mašio skaterganke i, ne vadeći je iz korica već je samo ispravivši u njoj, opalio. Istovremeno kada i revolveraš.

Metak iz kolta Grirsona Huda pogodio je Dina u grudi i oborio ga na pod a kiša sačme iz skaterganke Čoveka Sa Puškom presekla je revolveraša i odbacila ga čitavih dva-tri jarda unazad. Bio je bukvalno izrešetan i obilno je krvario. Nekoliko trenutaka pošto se sručio na pod, izdahnuo je širom otvorenih očiju neprestajući da steže revolver u ruci.

U »Dolar« uleteše Lana i Glorija i obe se baciše na pod pored onesvešćenog Dina.

— Diše — reče Glorija. — Brzo dovedite doktora Nortona!

No, doktor je već bio stigao. Na Glorijin poziv, spakovao je instrumente i lekove u trobu i krenuo od kuće prema restoranu Lane Spilman gde ga je Glorija čekala, ali je na ulici doznao šta se sprema u »Dolaru« i požurio je tamo.

— Gadna rana — rekao je, pošto je pregledao Dina. — Metak je prošao između rebara ali izgleda da nije oštetio pluća.

— I? — upitala je Lana. — Hoće li...

Doktor se osmehnu.

— Preživeće. Mlad je, jak i snažan... Samo...

— Samo šta? — kršila je Lana ruke.

— Trebaće mu nega.

Devojčino lice bljesnu srećom.

— Nega i dobra hrana — dodade doktor Norton. — A sad, raspremite šank i stavite vodu da ključa. Metak mu moram izvaditi ovde, a onda ćemo ga preneti...

— Kod mene — reče Lana.

— Jasno — složi se doktor i lukavo se nasmeši. — Žurite, žurite, imam posla i na »Dve osmice«.

— KRAJ —

PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA!

KONKURS
ZA VESTERN ROMAN

Redakcija VESTERN ROMANA X—100 raspisuje stalni konkurs za vestern romane koji će se objavljivati u istoimenoj ediciji. Rukopisi treba da su obima od oko 8 autorskih tabaka (115 do 130 stranica sa 30 redova i 60—65 slovnih mesta, novinarskog proreda, otkucani na pisaćoj mašini). Nagrađenih romana neće biti nego će Redakcija otkupiti svaki roman koji bude odgovarao njenim kriterijima, a o čemu će odlučiti posebni žiri. Rok slanja rukopisa nije ograničen. Informacije na telefon 021/623-170.

Rukopise slati na adresu:
»DNEVNIK«, Redakcija vestern romana
21000 Novi Sad
Vojvođanskih brigada br. 7/XII

PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA! PAZNJA!

DETEKTIV POROTA SUDIJA DŽELAT

EDICIJA HEJZI–KRIMIĆI U TRENDU!

Poštovani čitaoci.

mnogi od Vas nam pišu ili nas pozivaju telefonom interesujući se da li mogu da kupe romane o HEJZIJU koji im nedostaju, a neki žele da kupe ceo komplet od 12 romana iz edicije HEJZI, objavljenih u 1990. godini.

Da bismo Vam izašli u susret i omogućili Vam da kompletirate Vaše zbirke, ili da odjednom kupite svih 12 do sada objavljenih romana iz ove edicije, objavljujemo dve narudžbenice. NARUDŽBENICA I je za one koji žele POJEDINE primerke, a NARUDŽBENICA II je za one koji žele KOMPLET od 12 romana o HEJZIJU objavljenih 1990. godine.

Zainteresovani treba čitko, najbolje štampanim slovima, da popune jednu ili drugu narudžbenicu i da je pošalju na adresu:
NIŠP »DNEVNIK«, IZDAVAČKA DELATNOST, ODELJENJE PRODAJE
21000 NOVI SAD, ul. Vojvođanskih brigada broj 7/VI

N A R U D Ž B E N I C A I

Ovim putem poručujem romane iz edicije HEJZI i to sledeće brojeve: _____

_____

Od svakog poručenog romana pošaljite mi po _____ primeraka.

Pristajem na cenu od 20 dinara po jednom primerku.

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

Izjavljujem da ću naručene primerke platiti poštaru prilikom prijema pošiljke.

_____ _____
(Datum) (potpis naručioca)

N A R U D Ž B E N I C A I I

Ovim putem naručujem _____ kompleta od 12 (dvanaest) romana, od broja 1—12, objavljenih u ediciji HEJZI 1990. godine.

Pristajem na cenu od 200 dinara po jednom kompletu i istu ću platiti poštaru prilikom prijema pošiljke.

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

_____ _____
(datum) (potpis naručioca)

U SLEDEĆEM BROJU

B. Slou

PUCNJAVA NA ŽUTOJ RECI

Otkotrljali su se dalje, dok je puška ostala u travi. Nidhem je i dalje nastojao da što jače stegne Palmerov vrat, dok se Palmer, pošto je sada bio ispod protivnika, žestoko koprcao, pokušavajući da udalji glavu i spase se Nidhemovog stiska. . .

JUGOBANKA

DODITE DA SE DOGOVORIMO

YU ISSN 0353-1287

9 770353 128096